

საგარეო

ეროვნული
ბიზნისი

საერთო უცხოეთი

საერთაშორისო 8 ივლისი 1999 №127 (900)

ფასი 50 თეთრი

დინამო 10
მოკვარულები 0

საქართველოს ჩემპიონმა
ჰოლანდიური შეკრების
შირველ მატჩში
„ჰოვარდები“ დაამარცხა

ვინც ეპებს,
კიდევ პოულობს

„ვიტ ჯორჯიას“
ტექნიკური სპონსორი
ესპანური „კელმე“ იქნება

ზინას
ემროპის ხარჯზე

2002 წლის მსოფლიოს
ჩემპიონატზე
მოსახვედრად 15-დან
ერთი ევროპული გუნდი
დამატებით მატჩებში
აზიისას შეხვედბა

პერსონი ინტერში

იუვენტუსის მეკარე
„ინტერმა“ 14,78 მილიონ
დოლარად შეიძინა

სლოვენიდან
მსოფლიოს
ჩემპიონატი ჩანს

ქართველი კადეტი
კალათბურთელები
ევროპის ჩემპიონატის წინ
სტეფანიამაც წააგარჯიმა

აბასის
უსწაური
მოგზაურობა

ანდრე ისევ პირველია,
თუმცა შილდისისგან ვერ
განიკურნა

გურჯი ზაითანი

თურქეთში ბრუნდება?

ფენერბაჰჩე აიაქსს შოთა არველაძეს სთხოვს

გუშინ დილით ჰოლანდიურმა სააგენტომ ANP, სადამოს კი „როიტერმა“ გაავრცელეს ცნობა „აიაქსის“ ქართველი თავდამსხმელის შოთა არველაძის თურქულ „ფენერბაჰჩეში“ შესაძლო გადასვლის თაობაზე.

„როიტერის“ ვარაუდით, „აიაქსის“ მიერ ჰოლანდიური „ვიტესის“ ბერძენი თავდამსხმელის, ნიკოს მახლასის შექენის შემდეგ თურქებს იმედი გაუჩნდათ, „აიაქსი“ შესაძლოა, შოთას შეუღლოს, მითუმეტეს მისი მწვრთნელი იან ვოუტერსი არაერთხელ ტრავმირებული შოთა არველაძის თამაშით წინა სეზონში მთლად კმაყოფილი არ იყო.

ამსტერდამელებს მახლასის ორწლიანი კონტრაქტი კლუბისთვის სარეკორდო თანხა, 8 მილიონ 800 ათასი დოლარი დაუჯდათ და ANP-ს ცნობით, ლონდონური „არსენალის“ ჰოლანდიელი ფორვარდის დენის ბერესკამის დაბრუნებაც სურთ.

თურქები, რომლებსაც „ტრანზონსფორში“ შოთა არველაძის შავთანი თამაში ახსოვთ, ეტყობა, ამანაც შეაგულიანა და „აიაქსსაც“ შეხშიანებინ.

— მე აღარ შეკითხვებანი, მსურს თუ არა თურქეთში თამაში? — გვითხრა გუშინ შოთა არველაძემ, რომელსაც ამსტერდამში ტელეფონით გავესაუბრეთ.

— „ფენერბაჰჩეს“ ადრეც სურდა ჩემი შექენა, მაგრამ მაშინ, ცხადია, „აიაქსი“ ვარჩიე და ამ საქმიდან არაფერი გამოვიდა. ახლა კი, მახლასის ყიდვის ამბავი რომ შეიტყვეს, იფიქრეს, ვითარება საჩვენოდ შემობრუნდა, ვგებ ამსტერდამელებმა უარი არ გვითხრანო. ალბათ ამიტომაც დარეკეს „აიაქსში“, მაგრამ აქაურები ჩემს დათმობას არ აპირებენ. თანაც, არც მე მსურს თურქეთში დაბრუნება.

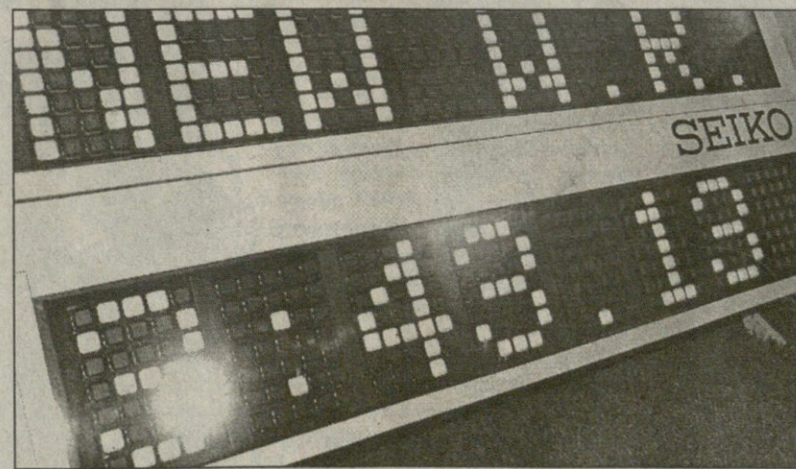
„ფენერბაჰჩეს“ არველაძით დაინტერესება კიდევ ერთმა ტრანსფერმა განაპირობა. გუშინწინ „რეალმა“ სტამბოლელებს მადრიდელთათვის სარეკორდო თანხა 15 მილიონი დოლარი გადაუხადა ბოსნიელ თავდამსხმელ ელვირ ბალიშიში. თურქები მთავარი მეგობლის გარეშე დარჩნენ და შოთაც ამიტომ გაიხსენეს.

შოთას ამბავს, ბარემ, მისივე თანაგუნდელის გიორგი ქინქლაძისაც მოგაყოლოთ. „აიაქსში“ შოთასთან ერთად მოვარჯიშე ქინქლაძის ახალი კლუბი დღე-ღღეზე უნდა გაირკვეს. ისე კი, ითქვამს, ქინქლაძე „აიაქსში“ რჩებათ, მაგრამ, როცა ამის თაობაზე თავად გიორგი დავეკითხეთ, გაიკვირვა — სულაც არ ვაპირებო.

რა ურჩევნია შოთა არველაძეს: შოთაიმობა თუ შავთანი?

გურჯი მსოფლიოს მილი დაუპოვლა

გუშინ რომში, მძლეოსანთა „ოქროს ლიგის“ მეორე ტურნირზე, მაროკოელმა ჰიშამ ელ გურუჯიმ მართლაც ოქროს შედეგით დაასრულა ერთ მილზე რბენა: ალჟირელი ნურედინ მორსელის მიერ იტალიურ რიეტში ექვსი წლის წინ დამყარებულ მსოფლიოს რეკორდს 1,26 წამი ჩამოაკლო.

3.43,13 წუთი — ასეთია მსოფლიოს ახალი რეკორდი.

ჰიშამ ელ გურუჯი ტაბლოს სიამაყით გასცქერის

გადარი კატილაძის ფოტო

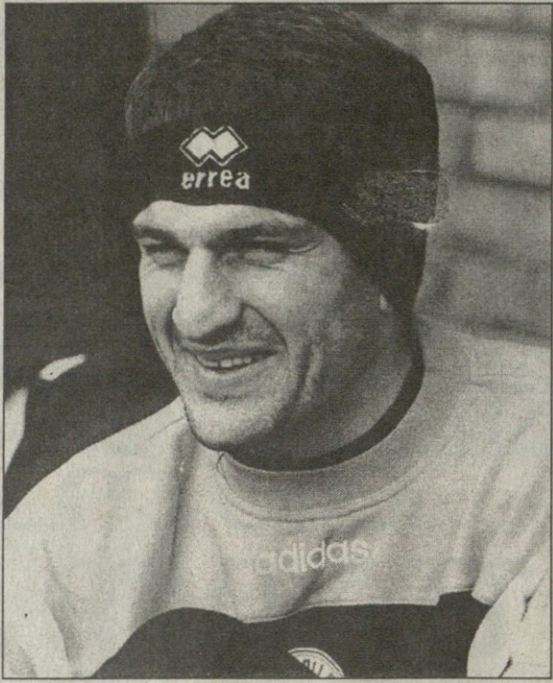
REUTERS რომიდან

სპორტინ-გინა ნემსაძის მსურველი

საქართველოს ნაკრებისა და იტალიური „რეჯანას“ ნახევარმცველმა გიორგი ნემსაძემ კარიერა შესაძლოა პორტუგალიურ „სპორტინგში“ განაგრძოს.

ლისაბონური კლუბის ხელმძღვანელობა ჩვენებური ფეხბურთელით ბოლო ხანს სერიოზულად დაინტერესდა. რამდენიმე დღის წინ კი ისინი გიორგი ნემსაძეს თავად დაუკავშირდნენ და ტრანსფერის მოგვარება სთხოვეს — რამდენიმე თვეა, თვლით დაგადგილი ნემსაძეს, მისი გადმოხიზვა გესურს და ვფიქრობთ, ახლა კარგი დროა ამისთვის, უთქვამთ პორტუგალიელებს მენეჯერისთვის.

თავად გიორგი ნემსაძე ამჟამად თბილისშია, გვიანობა, რომ დაღწეული არაფერია. „სპორტინგის“ გარდა კიდევ რამდენიმე სახელოვან გუნდს გასჩენია მისი შექმნის სურვილი. გამოიცხადებულ არც ისაა, ნემსაძე კვლავ „რეჯანაში“ დარჩეს. ბევრი რამაა დამოკიდებული იტალიის ფეხბურთის ფედერაციის გადაწყვეტილებაზე, რომელსაც „რეჯანას“ საქმის განხილვა ჯერაც არ დაუსრულებია. არის შანსი, გუნდმა მომავალი სეზონი კვლავ სერია B-ში დაიწყო. „რეჯანაში“ ფედერაციამ პროტესტი შეიტანა, აქოდა, ადრე ქულები უსამართლოდ დაგვაკლავით. ამ ქულების მიმატების შემთხვევაში გუნდი ლიგაში დარჩება, ნემსაძეც ალბათ — „რეჯანაში“.

რაკ შეეხება გიორგი ნემსაძის „სპორტინგს“, იგი პორტუგალიაში ერთობ აქტიურად მუშაობს, იქაურ გრანდთა შორისა და გასული სეზონი მეოთხე ადგილზე ჩამთავრა. კობა ინასარიძე

ქორძია და ხმარება უმარდნაძე

საქართველოს ვიცე-ჩემპიონ და თასის მფლობელ ქუთაისის „ტორპედოს“ თავკაცებს წარმატებული სეზონი და წარსული დამსახურება დაუფასდა.

საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულებით საქართველოში სპორტის განვითარებაში, მის პოპულარიზაციაში შეტანილი პირადი დიდი წვლილის, ნაყოფიერი სპორტული და პედაგოგიური მოღვაწეობისთვის ლირსების ორდენით დაჯილდოვდნენ ქუთაისის „ტორპედოს“ პრეზიდენტი, ოლიმპიური ჩემპიონი კალათბურთში მიხეილ ქორძია და წინა სეზონში „ტორპედოს“ მწვრთნელი, წარსულში კი ამავე გუნდის ამავდარი მოთამაშე ჯემალ ხმარება.

ვეტერინართა სპონსორი ისპანეთიდან

„მალბორა“, „ვალდალიდი“, „მალაგა“, „ესტრემადურა“ — ესპანეთში, „ტორინო“ — იტალიაში, „მუსკონი“ — ბელგიაში...

გიორგი ნემსაძე ამ სახელოვან და უსახელო კლუბებს საერთო? რა და მათ აღკვეთლობაზე ცნობილი ესპანური სპორტული ტანსაცმლის მწარმოებელი ფირმა „კელმე“ ზრუნავს.

რა კავშირი აქვთ „კელმეს“ და ზემოწამოთვლილ კლუბებს ქართულ ფეხბურთთან? ახლავს მოგახსენებთ — „კელმე“ საქართველოს პირველი-ველ „ვიტ ჯორჯიას“ შემოსავს. არ არის გამოცხადებული, ეს პატივი თბილისურ თსუ-საც ერგოს.

ახლა ყველაფერი დააკონკრეტოთ. „ვიტ ჯორჯიას“ პრეზიდენტი გურამ რუხაძე სამ ცნობილ ფირმასთან აწარმოებდა მოლაპარაკებას. იტალიური „დიადორა“, დანიური „ჰუმელი“ და ესპანური „კელმე“, აი, ის ფირმები, რომლებთანაც ცდილობდა კონტაქტის დამყარებას ვეტერინართა თავკაცი.

შრომას უკვალდ არ ჩაუვლია. „კელმეს“ წარმომადგენლები ქართული კლუბით დაინტერესდნენ. 1-4 აგვისტოს ორივე მხარის ხელმძღვანელები მიუნხენურ შეხვედრაზე შეიძლება ამ საკითხზეც იმსჯელონ.

ასე რომ, „ვიტ ჯორჯიას“ სულაც არ ზუმრობს და თავის მიზან-ამბიციებს დღითი დღე ხორცს ასხამს.

გამზდა კვანტალიანი

დინამო მოყვარულები მოიქულა

ბუშინ პოლანდურ შეკრებაზე მყოფმა თბილისის „დინამომ“ პირველი ამხანაგური მატჩი გამართა სამოყვარულო გუნდ „პოვარდემთან“ და 10:0 გაიმარჯვა.

პირველი ტაიმი, რომელშიც „დინამოს“ თავკაცი იოჰან ბოსკამი ტაქტიკური ვარიანტების დამუშავებას ფიქრობდა, ქართველებმა წი მიიღეს. მეორე ტაიმში კი თითქმის მთლიანად გადახალისებული შემადგენლობა ბურთის კონტროლს ართმევდა, მეცადინეობდა და სუსტი მეტოქე, რასაკვირველია, ამაშიც დაჩაგრა.

დინამოელთა სასტარტო შემადგენლობა ასეთი იყო: ლომია, შამაშვილი, ვამაყიძე, დიდავა, ა. ხახვაძე, კ. გვიგიაძე,

კიკნაძე, სიჭინავა, ვ. გვიგიაძე, ვ. შენგელია, ხომერიკი

მეორე ტაიმში დანარჩენ დინამოელებსაც მიეცათ თავის გამოჩენის შანსი. 4 გოლი გიორგი შენგელიამ გაიტანა, ორორიც ხომერიკმა, ალექსიძემ და აშვეთიამ.

ბოსკამი კმაყოფილი დარჩა, რისი დანახვაც მსურდა, მოვანერხეო.

„დინამო“ დღეს ეკედან ამსტერდამს გაემგზავრება, სადაც სხვა ღირსშესანიშნაობებთან ერთად „აიაქსის“ „ამსტერდამარენასაც“ მოინახულებს.

ხვალ საქართველოს ჩემპიონი ერთხელ ივარჯიშებს ზეგ კი ბუქარესტის „რაბილს“ შეხვედრა.

ამ მატჩში, შესაძლოა, ითამაშოს აკაკი დევაძემაც, რომელსაც თბილისში გერმანიის საკონსულომ გუშინ მისცა პოლანდიაში შესასვლელი ვიზა და ექვში ხვალ უნდა ჩავიდეს.

გუშინდელ მატჩში მონაწილეობა არ მიუღიათ იმ უცხოელებს, რომელთა გასინჯვასაც ბოსკამი აპირებს. სამი გახელი, მათ შორის ერთი მეკარე და ერთიც ბრაზილიელი, „დინამოსთან“ ერთად პირველად დღეს ივარჯიშებენ — ტელეფონით საუბრისას გვიხარა გუშინ საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის საერთაშორისო კომიტეტის თავმჯდომარე ზაზა ბოკერია.

კობა ინასარიძე

სად?! ალბანეთში?! დაქსეულიდან დაქსეული გაქსეული

ამასაც მოვესწარით. მოდი და, ნუ გაგიკვირდებათ. თბილისის „დინამოს“ ყოფილი ფეხბურთელი, მურთაზ ხურცილავას მოწონებული და იოჰან ბოსკამის დაწუნებული ლევან მიქაძე თამაშს საგარეოდ ალბანეთში გააგრძელებს. მას ბალბის „ბილიში“ მაკედონიაში ელის. არწივეთის ჩემპიონატის მესამე პრიზიორი თურმე უფასა თასზე მონაწილეობისთვის სწორედ იქ ემზადება.

როგორც ჩვენმა ალბანელმა კოლეგა მიქელე იანკუმ გვაცნობა, „ბილიში“ იქაურ კლუბთან ყველაზე შეძლებული ყოფილა და ფეხბურთელებსაც სხვებზე მაღალი

ხელფასი ჰქონიათ. მართალია, მან თანხაც დაგვისახელა, მაგრამ ამას შეგნებულად არ გავამხლოთ, სხვა ევროპულ ქვეყნებთან შედარებით ზღვაში წვეთია და იმიტომ.

იანკუმე გვითხრა, რომ „ბილიში“ ორი სეზონი ალბანეთის ჩემპიონატის პირველ ლიგაში გაუტარებდა და უძლიერესთა მარაქაში შარშან გარეულა. მათ აქაური პირობებისთვის ფული კი აქვთ, მაგრამ კარგი თამაშით ვერ დაიკვირნიანო.

ერთი სიტყვით, კაცია და გუნება. მიქაძე, ალბათ, ალბანეთში ითამაშებს.

კობა ინასარიძე

მეჩინი ოთხეულისთვის ბრძოლას აპირებს

საქართველოს მეთერთმეტე ეროვნული ჩემპიონატისთვის მზადებას თბილისის „მერანი“ 26 ივნისს შეუდგა. ტრანსპორტელებს ვარჯიშის დაწყება რამდენიმე დღით ადრე ჰქონდათ დაგეგმილი, მაგრამ კლუბის ფეხბურთელის ჯუბა ჩუხუას ტრაგიკულმა სიკვდილმა გეგმები შეცვალა. მან ფეხბურთელებმა „მერანის“ ხელმძღვანელებს სთხოვეს, ჩუხუას დაკრძალვამდე ნუ ვივარჯიშებთო. პრეზიდენტმა ნუგზარ ნავაძემ და მთავარმა მწვრთნელმა, სერგო გაბელიამაც გაუგეს ფეხბურთელებს, ვარჯიში გააჩვენეს. 26 ივნისს „მერანი“ კვლავ შეიკრიბა.

ბა. ამჟამად ტრანსპორტელები თბილისში არიან და აქ ვარჯიშობენ. არ არის გამოცხადებული, ივლისის შუა რიცხვებში გუნდმა ლავოდეხში მოაწყოს შეკრება, თუმცა ეს ძირითადად „მერანის“ ფინანსურ მდგომარეობაზეა დამოკიდებული, რომელიც ჯერჯერობით ამის საშუალებას არ იძლევა. გუნდში არსებულ ფინანსურ კრიზისზე ადრეც ვეუბნებამს, თუმცა როგორც გუშინ ბატონმა ნუგზარ ნავაძემ გვითხრა, ფეხბურთელთა ვალი მთლიანად გასტუმრებულია.

ახლა „მერანი“ დაახლოებით 40 ფეხბურთელი ვარჯიშობს. მათ შორის

მრავლად არიან ახალწვეულნი, ვინ დარჩება მათგან „მერანში“ ჯერ კიდევ გაურკვეველია. ისე, შეიძლება ითქვას გუნდმა ძირითადი ბირთვის შენარჩუნება მოახერხა. შარშანდელი შემადგენლობიდან კლუბი სულ ოთხმა ფეხბურთელმა დატოვა. გელა ქორიძემ კარიერის „ბათუმში“ გაგრძელება ისურვა და ამჟამად იქ კარნევალებს ხელმძღვანელობით ვარჯიშობს. „თბილისში“ (ყოფილ „დინამო 2“-ში) დაბრუნდნენ გიორგი ლომია, ლევან ბაჯვლიძე და მიხეილ ხუციშვილი, რომლებიც „მერანს“ ამ კლუბიდან ჰყავდა ნათხოვარი.

სერგო გაბელიას წინ მართლაც დიდი შრომა ელის, რადგან ამ ორმოცი ფეხბურთელიდან მხოლოდ ოცი უნდა დატოვოს გუნდში, თანაც ოთხთბი, პირველ ეტაპზე „მ“ ზონის ოთხ საუკეთესოს შორის რომ მოხვდება. სწორედ ეს არის შემოდგომაზე „მერანის“ უმთავრესი მიზანი.

განო ოტრობირიძე

ალექსანდრე ბურნაძე

ბურნაძე ტოლი ნახს სამგურალის ლიგერომ თურქეთს მიაშურა

ბასული საიუბილეო ჩემპიონატის ერთ-ერთი საუკეთესო მცველი ალექსანდრე ბურნაძე კარიერას უცხოეთში გააგრძელებს. ბურნაძით თურქეთის უმაღლეს დივიზიონში წლებულს დაბრუნებული „ვანსფორი“ დაინტერესებულია. ექსსამგურალელი უკვე ოთხი დღეა, ახალ კლუბთან ერთად ვარჯიშობს და საგარეოდ, ორიოდ დღეში კონტრაქტსაც გააფორმებს.

X ჩემპიონატი ბურნაძემ „გორდას“ რიგებში დაიწყო. თუმცა პირველი წრის გასრულების შემდეგ ფინანსურად შეჭირვებული კლუბი მიატოვა და ჩემპიონატი „სამგურალში“ ჩამთავრა და ამ გუნდს თასის ფინალში გასვლაში ერთობ დაეხმარა.

და ერთი უმნიშვნელო დეტალიც „ვანსფორი“ 1974 წელს არის დაარსებული, სწორედ იმ წელს, როდესაც ბურნაძე დაიბადა. ჰოდა, რა გამოდის — ტოლი ნახე და ბურთი გაავლოო.

აბაბა კვანტალიანი

ეროვრგანისციასთან დაკავშირებით შ.პ.ს. „ფილიფელი-444“ განიცდის ლიკვიდაციას. დაინტერესებული პირები დაგვიკავშირდით შემდეგ მისამართზე: კრილივის ქ. № 15 შ.პ.ს. „ფილიფელი-444“-ის დირექტორი

სანამ ბურთი მრგვალია...

თბილისურ თსუ-ს ჭირ-ვარამით ვარამით ვერავენ გაგვიკვირებს თავის დროზე ლზინიკ უნახავს და თან როგორი. მერე იტრიალა ბედის ბორბალმა და თსუ კინამ პირველი ვგუფიდანაც გავარდა.

ახლა აღარ გაუჭირდებათ სტუდენტებს, გუნდი სერიოზული პატრონის ხელშია. ამის შემდეგ არც მოვივლება და არც შესცივდებათ — გარანტი ტრანსკავკასიური ვეტერინარული კომპანია და მისი თავკაცი დავით გოდერძიშვილი გახლავთ.

თსუ ფაქტობრივად ახალი გუნდია — ახალი პრეზიდენტი, ახალი მწვრთნელი, ახალი ფეხბურთელები. მოკლედ, სულ ყველაფერი ახალია.

უკვე გადაწყვეტილი-დამტკიცებული ამბავია, შეიქმნა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ინტელსპორტი“, რომელიც კლუბის აქციათა მფლობელია. აქედან 70 პროცენტი, ანუ საკონტროლო პაკეტი ტრანსკავკასიური ვეტერინარული კორპორაციის განკარგულებაშია, ხოლო 30 პროცენტს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობა აკონტროლებს.

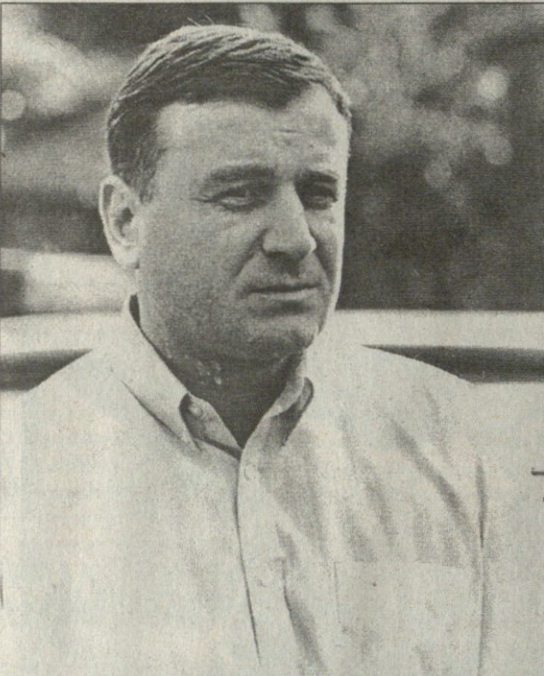
გადასაწყვეტი მხოლოდ კლუბის პრეზიდენტის საითხი იყო და ესეც გადაწყდა — თავკაცობის მისია დავით გოდერძიშვილს დაეკისრა.

შეიძლება ითქვას, დებიუტანტის კვალობაზე ბატონი დავითი ჩინებულად ერკვევა საფეხბურთო საქმეებში, გუნდის ვარჯიშებს არ აცდენს და, ეტყობა, ძალიანაც დაინტერესდა.

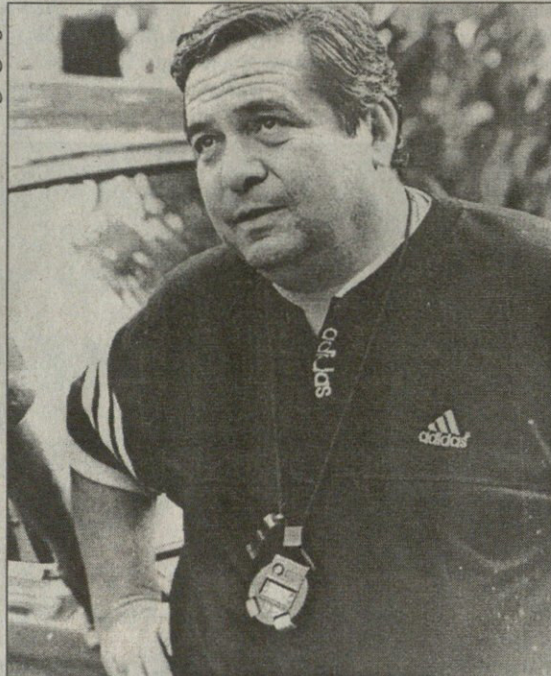
ჩვენ ახალგაზრდულ გუნდს ვაყალიბებთ. ახლა ვიწყებთ და, რა თქმა უნდა, პრობლემებიც არ მოგვაკლდება, მაგრამ სიმწვანეების არ გვეშინია. მომავალს ოპტიმისტურად შევცქერით და მთელიმეტე ჩემპიონატშიც, რა თქმა უნდა შესაძლებლობების ფარგლებში, რაც შეიძლება მაღალ ადგილზე ვასვლას ვგეგმავთ.

ახალგაზრდულ გუნდს პირველ გაუფრთხილება ან ადგილის შენარჩუნება არ გაუჭირდება?

ჩემი გუნდი ახალგაზრდულთან ერთად ათლეტური, მსუბუქი და სწორად უნდა იყოს. მერწმუნეთ, საქართველოში ტალანტები არ დაიღვეა, სანამ ბურთი მრგვალია და მას ქართველი ბავშვები აგორავენ, ნიჭიერი თაობა არ მოგვაკლდება. ოღონდ ევარის, მოძებნა და აღმოჩენა უნდა. მერე სწორ გზას რომ დაადგება, შედეგიც აუცილებლად მოვა.

თსუ-ს პრეზიდენტი დავით გოდერძიშვილი

თსუ-ს მთავარი მწვრთნელი კოტე დოლიძე

ბადრი ამთილაძის ფოტოები

— ყველაფერი ეს დროს მოითვს...
— პოდა, ჩვენც არსად გვექარება. პირველ წელსვე სასწაულს არ ვითხოვთ. ითამაშებენ ბიჭები, გამოცდილებას მიიღებენ, დავაუკაცდებიან და მერე გაცილებით მაღალ მიზნებზე ვიფიქრებთ.
— გაუძლებთ ამდენს? გუნდის შენახვა ხუმრობა საქმე არ გახლავთ. ბევრს დაუწყია და მერე სანანებლად გახდომია საქმე.
— ვაშობ და ასე იქნება — თსუ-ს სავარჯიშო და საფეხბურთო პრო-

ბლემები არ ექნება. სხვა სიკეთეზეც შეიძლება საუბარი, მაგრამ ჯერ საქმე გაგაკეთოთ და მერე ვილაპარაკოთ. აგერ ჩვენ და გუნდი, აგერ მომავალი. დრო ყველაფერს გამოაჩენს. ვიმეორებ, ჩვენ სერიოზული მიზნები და პრინციპები გვაქვს.
სანამ კლუბის ხელმძღვანელები სხვადასხვა ორგანიზაციულ საკითხებს აგვარებენ, მწვრთნელებს ერთი დიდი თავსატეხი გასწვნიათ — სავარჯიშო ფაქტობრივად 40 ფეხბურთელი დადის, გუნდში კი 20 მოთამაშე უნდა დარჩეს.

არჩევანი დიდა — ორმოციდან ოცი უნდა დარჩეს

თსუ-ს ახალი მწვრთნელი და ფეხბურთელები საქმეში

ვარჯიშამდე ჭერაც დროა

ბადრი ამთილაძის ფოტოები

REUTERS

ბრაზილია — ჩილე 1:0. უკვირს ჩილელ გილიაროელს — ნისლი სტადიონზე

39a. Copa América Paraguay '99

B ჯგუფი
ბრაზილია 1:0 ჩილე
ჩილე 1:0 ბრაზილია
ბრაზილია 1:0 ჩილე
ბრაზილია 1:0 ჩილე

შენჯვრებილი თამაში

სამე ადგილზე გასულ ბოლივიანს.
74-ე წუთზე პედრო გონსალესს პენალტი რომ გაუტანა, ჩილე ეგებ არც დამარცხებულიყო, მაგრამ მას ბრაზილიელი მთავარი მეკარე აჯობა და შესაბამისად, ვერც რონალდოს გოლი გაიქვითა.

36-ე წუთზე ჩილელი მცველი მიგელ რამირესი ზე რობერტოს იმდენად ეუხემა, რომ მსაჯს ბევრი არც უფიქრია, უმალ თერთმეტმეტრიანი დაინიშნა. რონალდო, ბრაზილიური ფეხბურთის ყველა დროის ერთ-ერთი საუკეთესო ბომბარდირი, გამოექანა და გოლიც გაიტანა. სხვათა შორის, მსოფლიოს ბოლო ჩემპიონატის მერვედფინალში, როცა ბრაზილიამ ჩილე 4:1 დაამარცხა, რონალდომ მეტოქეს ერთი ბურთი მაშინაც პენალტიდან შეუღდო.

კიდევ ერთხელ ვამბობ — ბრაზილია „კოპა ამერიკის“ უპირველეს ფავორიტად მესახება. ტურნირში მონაწილე ყველა გუნდის თამაში ვნახე და სერიოზულ მეტოქედ ვერც ერთი მათგანი ვერ აღვიქვი. ჩვენ შეგვეჩვენა ძალა, დავიცვათ ტიტული — განაცხადა ბრაზილიელთა მწვრთნელმა ვანდერლეი ლუქსემბურგომ.

მიუხედავად იმისა, რომ მსოფლიოს ოთხგზის ჩემპიონმა ბრაზილიამ მეტოქე მხოლოდ 1:0 დაამარცხა, მისი უპირატესობა საგრძნობი იყო — საზრეთაშორის მსოფლიო ჩემპიონატის მექსიკის ერთი თავით სჯობდნენ და უფრო დიდი უპირატესობით რომ ვერ მოიგეს, მხოლოდ და მხოლოდ ჩილელთა მეკარის, მარსელო რამირესის ბრალია. მან რამდენჯერმე შესანიშნავად ითამაშა, რონალდოს კი ერთხელ სასწაულად აუღო ბურთი.

მეტოქის მეკარე შეუდარებელი იყო. რომ არა იგი, ჩვენ უფრო მეტ ბურთს გაიტანდით. ეს იმავე ლუქსემბურგოს სიტყვებია.

ახლა რაც შეეხება მეოთხედფინალს — თუ ბრაზილია — ჩილეს ანგარიში არ გაუქმდა, მაშინ ვანდერლეი ლუქსემბურგოს გუნდი 11 ივლისს, ესტემში, შესაძლოა ვაგუფში მეორე ადგილზე გასულ გუნდს დაუპირისპირდება.

Table with 2 columns: Team, Score. Rows include: ბრაზილია (21), 2:0 ოსორნო (29), 3:0 ბლანკო (39), 3:1 ურდანიტა (72), მექსიკა: როსი, ალმაგარი (სუარესი 46), ხანჩესი, კარმონა, ჩავესი (ტერასასი 68), ლარა, ტორადო (კარერა 46), გარსია, პალენსია, ბლანკო, ოსორნო

სამხრეთ ამერიკის კონტინენტზე ვენესუელა უსუსტესი საფეხბურთო ქვეყანა რომაა, ეს კიდევ ერთხელ დამტკიცდა. გუნდმა ისე დაამთავრა თამაში მორიგ „კოპა ამერიკაზე“, 13 ბურთი გაუშვა და ერთადერთი გოლი გაიტანა, ისიც ბოლო მატჩში. სხვათა შორის, სამხრეთ ამერიკის ქვეყნებიდან ვენესუელა ერთადერთია, სადაც ფეხბურთი სპორტის პირველი სახეობა არაა.

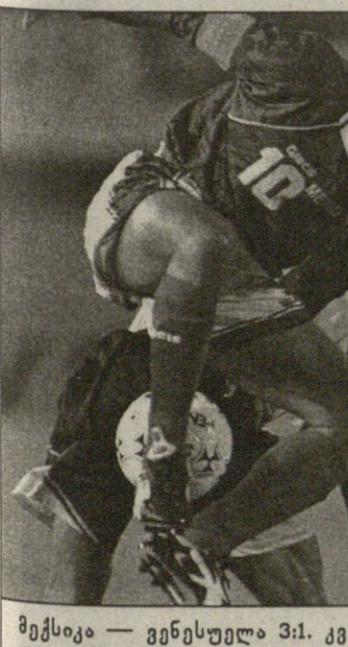
ის, რომ მექსიკა გაიმარჯვებდა, ძნელი გამოსაცნობი სულაც არ იყო, მაგრამ თუ მხოლოდ ორბურთიანი უპირატესობას მიაღწევდა, არავის ეგონა. მართალია, მექსიკელებმა პირველი ტაიმი დიდი უპირატესობით მოიგეს, მაგრამ მაყურებელი მათგან შესვენების შემდეგაც იმავეს ელოდა, საწინააღმდეგო კი მოხდა.

მექსიკელთა გამარჯვების სული-ჩამდგმელი კვატროკო ბლანკო გახლდათ, რომელიც, გარდა იმისა, რომ ორი გოლის ავტორი გახდა, მოედნიდან მიაბრძანეს — მეტოქეს ილაყვი სახეში უთავაზა. ახლა იგი შემდეგ შეხვედრას, მეოთხედფინალს გამოტოვებს.

Table with 2 columns: Team, Score. Rows include: ბრაზილია 3 3 0 0 10:1 9, მექსიკა 3 2 0 1 5:3 6, ჩილე 3 1 0 2 3:1 3, ვენესუელა 3 0 0 3 1:3 0

Table with 2 columns: Team, Score. Rows include: ამოროზო (ბრაზილია) 3, რონალდო (ბრაზილია) 3, სანტა კრუსი (პარაგვაი) 3

85-ე წუთზე თამაში შეწყდა — მინდორზე ისეთი ნისლი ჩამოწვა, არაფერი ჩანდა და არგენტინელმა მსაჯმაც შეხვედრა შეაჩერა. მისი გადაწყვეტილებით, მეტოქეებმა ათიოდ წუთი მოიცადეს, მაგრამ ვინაიდან ნისლი არ გაიფანტა, მატჩი 85-ე წუთზე დასრულდა. სამხრეთ ამერიკის ფეხბურთის კონფედერაცია, კონმეპოლი, დღეს ამ ფაქტზე იმსჯელებს — შეხვედრის საბოლოო ანგარიშად ან ეს შედეგი ჩაითვლება, ანაც გუნდები კიდევ ერთხელ დაუპირისპირდებიან ერთმანეთს და დარჩენილ ხუთ წუთს ითამაშებენ.

მექსიკა — ვენესუელა 3:1. კვატროკო ბლანკოს საფირმო ფინტი

კიდევ ოთხ თვეს გავრძელება დაიძაბულობა.
2006 წლის მსოფლიოს ჩემპიონატის მასპინძელი, ნაცვლად მომავალი წლის მარტისა, 2000 წლის ივლისში გაირეკვა. ფიფამ არჩევნები თითხი თითხი გადააყვია. რამდენიმე დღის წინ კონკრეტული (ხრდილოეთი და ჩრდილოეთური ამერიკის კარიბეთი) გენერალურმა მდივანმა ჩაკ ბლეიზერმა განაცხადა, თი ღრითისთვის, როცა ფიფამ 2006 წლის მსოფლიოს ჩემპიონატის მასპინძელი უნდა დაადგინოს, კონფედერაციებიდან მხოლოდ ჩვენ მოვასწრებთ. არჩევნების მატარებას, ამიტომ სასურველია, მასპინძელი მარტის ნაცვლად ივლისში გავარჩვიოთ. ფიფას ხელმძღვანელებს ბლეიზერის რჩევა ჭკუაში დაუჯდათ და არჩევნებიც ამიტომ გადაიდო.

სანამ კენჭი იყრებოდეს

ამ კვირაში, ალბათ, დაიწყება ის, რამაც გაისად ინგლისს უდიდესი საფეხბურთო გამარჯვების 40 წლის უბილეს აღსანიშნავად ძალიან დიდი სიხარული უნდა არგუნოს. ქვეყნის პრეტენზიას 2006 წლის პირველობის მასპინძლობაზე აძლიერებს ისიც, რომ „მანჩესტერ იუნაიტედი“ მსოფლიოს საკლუბო ჩემპიონატში იასპარეზებს. ინგლისელთა კამპანიის ხელმძღვანელი ალექს მაკგივენი რამდენიმე დღის წინ ამერიკას, კერძოდ კი ლოს ანჯელესს გაფრინდა. ოკეანისგალმა სერბო ჩარლტონი და სერ ჯეფრი ჰერსტიც გაემურონენ: სამეული ფიფას აღმასკომის 24 წევრს შეხვდება, სწორედ იმ ხალხს, რომლებიც გაისად 2006 წლის მსოფლიოს ჩემპიონატის მასპინძლობის ხუთი კანდიდატიდან — ინგლისიდან, გერმანიიდან, ბრაზილიიდან, სამხრეთ აფრიკიდან და მაროკოდან ერთს, ყველაზე ღირსეულს ამოარჩევენ.

პრესტიჟის დაცვა სურს და ეს ძალიან მნიშვნელოვანია.
მიუხედავად იმისა, რომ ფიფას აღმასკომის სამი სამხრეთამერიკელი წევრი, ალბათ, მაინც თავის კანდიდატ ბრაზილიას დაუჭერს მხარს, მაკგივენის აზრით, ბრაზილიის სერიოზული კონკურენტად განხილვა არ ღირს — „ეს არაა იმ დონის კანდიდატი, ფიფამ ტურნირის მასპინძლობა დააკისროს. რა თქმა უნდა, შესანიშნავი საფეხბურთო ტრადიციის მქონე ქვეყანაა, მაგრამ მასპინძლის დადგენისას გამარჯვებებთან ერთად ინფრასტრუქტურაც გასათვალისწინებელია, ამ მხრივ კი, ვფიქრობ, ბრაზილია ინგლისს ვერ გაუტოვდება“.

მაკგივენი და მისი გუნდი, ალბათ, არაფერს დაიშურებს, რათა აღმასკომის წევრთა მხარდაჭერა მოიპოვოს. ცხადია, ამისათვის სხვა კანდიდატი ქვეყნების წარმომადგენლებიც ყველაფერს იღონებენ, მაგრამ ბოლო სიტყვა ზომ აღმასკომზეა.

ჯერჯერობით ფიფას აღმასკომის მხოლოდ ორმა წევრმა — შოტლანდიელმა დევიდ ვილმა და ახალზელანდიელმა ჩარლ დემსიმ განაცხადა, რომ ისინი არჩევნებში ინგლისს დაუჭერენ მხარს. მაკგივენის თქმით, ვილის მხარდაჭერა სწორედ „მანჩესტერ იუნაიტედის“ კარგად ცნობილმა გადაწყვეტილებამ გამოიწვია. ფიფას აღმასკომის რამდენიმე კანდიდატი ძალიან დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს მსოფლიოს საკლუბო ჩემპიონატს და როგორც მაკგივენი ამბობს, ფერგიუსონის გუნდს ბრაზილიაში გამეზავრებაზე უარი რომ ეთქვა, შესაძლოა ინგლისს რამდენიმე მხარდაჭერი დაეკარგა კიდევ.

მაკგივენის აზრით, ინგლისელებს ერთი უპირატესობა აქვთ — ფიფას აღმასკომის რამდენიმე წევრი ერთობ გაუხარებია „მანჩესტერ იუნაიტედის“ გადაწყვეტილებას, ითამაშოს მსოფლიოს საკლუბო ჩემპიონატში.

რაც შეეხება, მსოფლიოს საკლუბო ჩემპიონატს, რომელიც ბრაზილიაში, მომავალი წლის დასაწყისში უნდა გაიმართოს, მასში ფიფას ექვსივე კონფედერაციის ჩემპიონი კლუბი ითამაშებს ტურნირის მასპინძელი ქვეყნის ერთ გუნდთან და საკონტინენტთაშორის თასის მომგებთან ერთად. ჯერჯერობით ოფიციალურად მხოლოდ ხუთი გუნდის მონაწილეობა დადასტურებულია. ესენი არიან: აზიის წარმომადგენელი, საუფეთის „ალ ნასრი“, მასპინძელი ბრაზილიის „ვასკუ და გამა“, ევროპის ჩემპიონი „მანჩესტერ იუნაიტედი“, სამხრეთ ამერიკის ჩემპიონი „კორინთიანსი“ და მადრიდის „რეალი“.

„მანჩესტერ იუნაიტედის“ განცხადებამ, ინგლისის ასოციაციის თასის ნაცვლად მსოფლიოს საკლუბო ჩემპიონატში ინგლისელთა კამპანიას მართლაც ბევრი შეემატა. იგივე ალექს მაკგივენი ამბობს: „ვხვდები, რატომაა ხალხი კეთილგანწყობილი მანჩესტერელთა მიმართ. კლუბის საქმისადმი ასეთი მიდგომა იმას მოწონებს, რომ ამით მხოლოდ თავიანთი ინტერესები არ ამორბავენ. გუნდს მსოფლიოს პირველ საკლუბო ჩემპიონატში ქვეყნის

ენდრიუ შერვაუ,
სანდი თამისი

პირდაპირი პენალტი

დღემანდელი ინგლისური ფეხბურთის ერთ-ერთ ყველაზე სკანდალურ მოთამაშეს, „ლივერპულს“ შავკანიან ნახევარმცველ პოლ ინსს, შესაძლოა ალბონელთა ყველაზე ტიტულოვანი კლუბი დაატოვებინოს.

ინგლისელი ჟურნალისტების ცნობით, თავად ლივერპულელთა ფრანგ თავკაც ჟერარ ულიეს უთქვამს ინსისთვის, ჩემს სამომავლო გეგმებში ვერ ჯდებათ. პოლ ინსმა, ფეხბურთელობის გარდა, გამუდმებული სკანდალებითაც გაითქვა სახელი. მან საფეხბურთო კარიერის მანძილზე მრავალ მწვრთნელთან იმუშავა და თითქმის ყველასთან კონფლიქტი მოუვიდა.

მას შემდეგ, რაც ინსმა ფეხბურთის თამაში დაინყო, ნლეგი გავიდა, იგი უკვე 31 წლის გახდა, მაგრამ, როგორც ჩანს, ხასიათი არ შეცვლია. ნახევარმცველის ჟერარ ულიესთან ცუდ დამოკიდებულებაზე ინგლისში უკვე დიდი ხანია, საუბრობენ, თუმცა ეს არავის უკვირს.

უკვე რამდენიმე დღეა, „ლივერპულმა“ შვეიცარიაში სანვრთნელი ვარჯიშები დაიწყო, ინსი კი აცდენს. როგორც ჩანს, ულიეს, რომელიც პოლის ახირებული ხასიათით რა ხანია, უკმაყოფილოა, ამ თვითნებობამ მოთმინების ფილა აუღოს.

პოლი მართლაც კარგი ფეხბურთელია, მჯერა, რომ მას კიდევ ძალუძს, ინგლისის ეროვნული გუნდის ღირსება დაიცვას, მაგრამ იძულებული ვარ, კლუბიდან დავითხოვო. ალბათ, ამ საქციელისთვის ბევრს გამაქრითიკებენ, მაგრამ ეს გადაწყვეტილება საბოლოოა — განაცხადა ლივერპულელთა თავკაცმა.

შეგახსენებთ, რომ „ლივერპულში“ პოლ ინსი 6,83 მილიონ დოლარად 1997 წელს მილანის „ინტერიდან“ გადავიდა. მანამდე ექვსი წელი „მანჩესტერ იუნაიტედში“, ოთხი წელი კი „ვესტ ჰემში“ ითამაშობდა.

ინსისდარ ფეხბურთელს სათადარიგო სკამზე ჯდომა გაუჭირდება. ამიტომაც უმჯობესია, ახლავე შეუდგეს სხვა კლუბის ძებნას — თქვა ულიემ.

რაც შეეხება ინსის ნაკრებში თამაშს, ლივერპულელთა ფრანგი დამრიგებლის აზრით, ეს ინგლისის ნაკრების თავკაც, კევინ კიგანზუა დამოკიდებულია. შეგახსენებთ, რომ ინგლისელთა ეროვნული გუნდის წამყვანმა ფეხბურთელმა ნაკრების მისურა ბოლოჯერ გასულ თებერვალს მოიგო, როცა ინგლისელები უემბლიზე ფრანგებს ახსანაგურად ეთამაშნენ. ოფიციალურ მებევედრებში კი მან უკანასკნელად 2000 წლის ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევ მატჩში, გასული წლის ოქტომბერში შედეგების წინააღმდეგ მიიღო მონაწილეობა, საიდანაც უხეშობის გამო გააძევეს და სამი მატჩით დისკვალიფიკაციასაც გამოკრა ხელი.

პოლ შარდუს

დიადი მწკრივები

უცნაურია მათი ცხოვრება — შექმნიან ძლიერ გუნდებს, მოიგებენ უამრავ ტურნირს და იტყვიან, ბრწყინვალე გუნდიაო. ავტობუსით გუნდები და ყველაფერს მწვერთვებს აბრალბენ — ვერ გათვალაო. ძნელია მწკრივობა.

ფეხბურთის დაბადებისთანავე გამოჩნდნენ პირველი მწკრივები. იქნებ მათ მაშინდელ ფეხბურთში იმდენად მნიშვნელოვანი როლი არ ენიჭებოდათ, როგორც დღეს, მაგრამ ხომ იყვნენ. თან საეჭვოა, მაინცდამაინც უფლებები ყოფილიყვნენ.

ვითარდებოდა ფეხბურთი და ამის მიზეზი მწკრივები იყვნენ. სწორედ გუნდის ნიჭიერ ხელმძღვანელებთანაა დაკავშირებული ფეხბურთის ისტორიაში ამა თუ იმ შესანიშნავი გუნდის გამოჩენა, ახალი ტაქტიკის მიგნება-აღმოჩენა, მრავალი საფეხბურთო ცვლილება და ეშმაკობა, თავდასხმის რომელიმე ახალი სახე თუ დაცვის ესა თუ ის სტილი. მწკრივები იყვნენ ფეხბურთის მასაზრდოებლები და დღესაც ასეთებდად რჩებიან.

რაც კი ფეხბურთში ეპოქალური ცვლილებები მომხდარა, ყველა მწკრივებს განუპირობებიათ. ინგლისელი ჰერბერტ ჩემპენი არ იყო, ნისლიან ალბიონზე ტაქტიკური რევოლუცია რომ მოახდინა? მისი გაწვრთნილი გუნდები ზედიზედ იგებდნენ ტიტულებს და მეტოქეთათვის ნამდვილ რისხვად იქცნენ, არადა, წარმატების მიზეზი ერთი შეხედვით ძალიან მარტივი იყო — ფეხბურთელებს კონკრეტული დავალებები მიეცათ, როცა სხვა გუნდებში ამ მხრივ სრული არეულობა იყო. თუნდაც ვისენტე ფეოლა გავიხსენოთ, ლეგენდარული სქემის, 4-4-2-ის სულისჩამდგმელი. სწორედ ფეოლას მიგნების წყალობით მოიგო ბრაზილიამ 1958 წლის მსოფლიოს ჩემპიონატი. თუნდაც ვლენიო ერერა, „კატენაროს“ შემქმნელი, დაცვის ახლებური სტილის ფუძემდებელი,

ფოლადივით ძლიერი გუნდების მწკრივები. განა ერერას „ინტერი“ არ იყო, წლების მანძილზე ევროპაში და მსოფლიოში ბადალი რომ არ ჰყავდა? მერე რინუს მიხელსი მოვიდა და მსოფლიო ფეხბურთში ნამდვილი გადატრიალება მოახდინა — მისმა ტოტალურმა ფეხბურთმა პოლანდიელებს უდიდესი წარმატება მოუტანა. იგივე ჯოვანი ტრაპატონი, ალექს ფერგიუსონი, ფაბიო კაპელო, არიგო საკი, მარჩელო ლიპი, ლუის ვან გაალი, იოჰან კრუიფი...

იყვნენ დიადი მწკრივები და მათი წყალობით ფეხბურთი უფრო და უფრო ლამაზდებოდა, საინტერესო ხდებოდა. ისევე, როგორც ფეხბურთი, მწკრივებიც ამოუწურავია თემა და მასზე დაუსრულებლად შეიძლება საუბარი.

ამას წინათ, ინტერნეტში კიოკიტისას, შემთხვევით ევროპის ყველა დროის ყველაზე ტიტულიან მწკრივებთან ჩამონათვალს წავაწყვიდი. ამ წერილის დაწერა სწორედ ზემოხსენებულმა შემთხვევამ მაფიქრებინა — რომ დავედეს ისას, მართლაც შთამბეჭდავი იყო, თან რამდენიმე ახლაც მოქმედ მწკრივებს მოვკარი თვალი.

არიან მწკრივები, რომლებიც ძირითადად შინაურ ასპარეზზე არიან ძლიერი და ევროპაში თავს მაინცდამაინც ვერ მოიწონებენ. არიან ისეთებიც, შინაურ სარბიულზე და ევროპაშიც ერთნაირი სიმძლიერით რომ გამოირჩევიან.

მაგალითად, იტალიელი ჯოვანი ტრაპატონი ერთადერთი მწკრივებელია მთელ ბეგრე კონტინენტზე, ხუთივე საკლუბო ჯილდო რომ მოუპოვებია. 70-80-იან წლებში მან მართლაც შესანიშნავი „იუვენტუსი“ შექმნა და ტურინულ კლუბთან ერთად მანამდე მიუღწეველი სიმაღლეები დალაშქრა. არანაკლებ ტიტულიანია შოტლანდიელი ალექს ფერგიუსონი, რომლის საერთაშორისო საკლუბო გამარჯვებებს საკონტინენტაშორისო და უფასო თა-

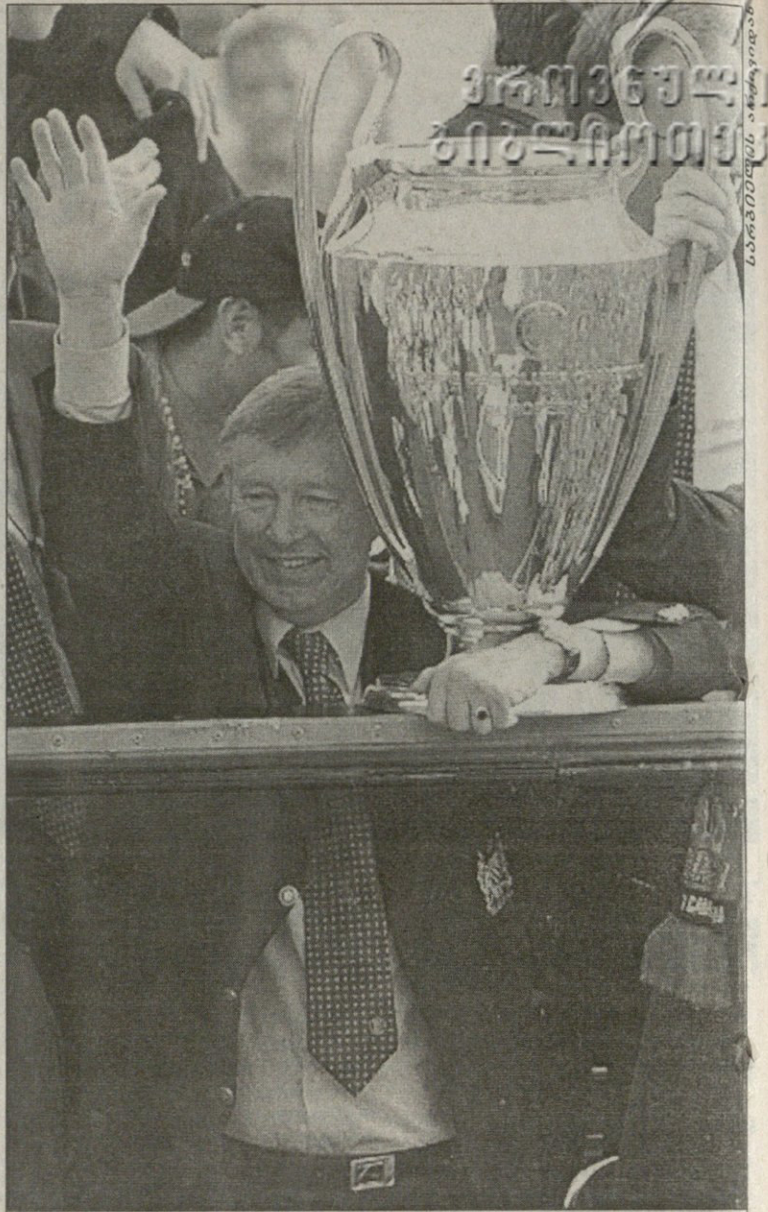
სები აკლია. ყველაფრის მიუხედავად, ტრაპატონიც და ფერგიუსონიც გამარჯვებულნი ჩამორჩებიან ორ შოტლანდიელს — საუკუნის დასაწყისში მოღვაწე ბილი მელის და 60-იანი წლების დაუმარცხებელი „სელტიკის“ თავკაცი ჯოკ სტეინს. ამ ორი მწკრივების ხელხვედრის მიზეზი ისაა, რომ შოტლანდიის ერთი შეხედვით სუსტი პირველობის ორი უძლიერესი კლუბიდან ერთს, „სელტიკს“ თავკაცობდნენ. გლაზგოურმა გუნდმა მათ ხელში საერთო ჯამში 25-ჯერ მოიგო შოტლანდიის ჩემპიონატი.

ამ ჩამონათვალში განსაკუთრებით აღსანიშნავია ხორვატი ტომისლავ ივიჩი — უცნაურია, წარმოუდგენელიცაა, მაგრამ ფაქტია, რომ მან კარიერის მანძილზე ექვსი ქვეყნის ჩემპიონატი მოიგო. ეს იმაზე მეტყველებს, რომ ივიჩი შესანიშნავი მოაზროვნე და ძლიერი მწკრივები გახლდათ.

ზემოთ ალექს ფერგიუსონი ვახსენეთ. ამაყმა შოტლანდიელმა „მანჩესტერ იუნაიტედი“ მეორედ შვა. მისი გუნდი, რომელიც ბოლო წლებში, უძლიერესი ნისლიან ალბიონზე, ერთი ხანობა თითქოს მზად არ იყო კონტინენტური წარმატებისთვის, მაგრამ გაზაფხულზე ჩემპიონთა ლიგის საოცარმა ფინალმა და საერთოდ, უკვე გასრულებულმა გათამაშებამ დაგვანახა, რომ „მანჩესტერ იუნაიტედი“ უდავოდ ძლიერი გუნდია.

ფერგიუსონი „იუნაიტედში“ კიდევ რამდენიმე წლით რჩება, თან ევროპულ არენაზე კლუბს კიდევ ელის რამდენიმე პრიზისთვის ბრძოლა. არაა გამორიცხული, უახლოეს მომავალში ფერგიუსონი ევროპის ყველა დროის ყველაზე ტიტულიანი მწკრივები გახდეს. მით უმეტეს, საამისოდ არაერთი საფუძვლიანი მიზეზია.

ლავა გოდუაძე

ბრიტანული ფეხბურთის ისტორიაში ალექს ფერგიუსონი ერთ-ერთი ყველაზე ძლიერი და ხელხვედრის მწკრივებელია. მიუხედავად იმისა, რომ იგი ტიტულოვან მწკრივებთან სიაში მესამეა, ადვილი შესაძლებელია უახლოეს მომავალში პირველი გახდეს — მისი „მანჩესტერ იუნაიტედი“ შინაურ სარბიულზე უძლიერესი და ევროპაშიც თავის სიტყვას ომანინად ამბობს. რაც ფერგიუსონი მანჩესტერელებს წვრთნის, გუნდმა უკვე ცამეტი ჯილდო მოიგო

ჩემპიონატები	თასები	სამართაშორისო თასები
ბილი მელი (შოტლანდია)	შოტლანდია: სელტიკი — 1898, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1914, 1915, 1916, 1917, 1919, 1922, 1926, 1938	შოტლანდია: სელტიკი — 1899, 1900, 1904, 1907, 1908, 1911, 1912, 1914, 1923, 1925, 1927, 1931, 1933, 1937
ჯოკ სტეინი (შოტლანდია)	შოტლანდია: სელტიკი — 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1977	შოტლანდია: დანფერმლინი — 1960; სელტიკი — 1965, 1967, 1969, 1971, 1972, 1974, 1975, 1977; ლიგის თასი: სელტიკი — 1966, 1967, 196, 1969, 1970, 1975
ალექს ფერგიუსონი (შოტლანდია)	შოტლანდია: აბერდინი — 1980, 1984, 1985; ინგლისი: მანჩესტერ იუნაიტედი — 1993, 1994, 1996, 1997, 1999	შოტლანდია: აბერდინი — 1982, 1983, 1984, 1985; ინგლისი: მანჩესტერ იუნაიტედი — 1990, 1994, 1996, 1999; ლიგის თასი. შოტლანდია: აბერდინი — 1986; ინგლისი: მანჩესტერ იუნაიტედი — 1992
ვალერი ლობანოვსკი (უკრაინა)	სსრკ: დინამო (კიევი) — 1974, 1975, 1977, 1980, 1981, 1985, 1986, 1990; უკრაინა: დინამო (კიევი) — 1998, 1999	სსრკ: დინამო (კიევი) — 1974, 1978, 1982, 1985, 1987; უკრაინა: დინამო (კიევი) — 1998, 1999
ერნსტ ჰაპელი (ავსტრია)	ჰოლანდია: ფეიენოორდი — 1969, 1971; ბელგია: ბრიუგე — 1976, 1977, 1978; გერმანია: შტუტგარტი — 1982, 1983; ავსტრია: რაპიდი — 1960; ტიროლი — 1989, 1990	ჰოლანდია: ჰააგა — 1968; ფეიენოორდი — 1969; ბელგია: ბრიუგე — 1977; გერმანია: შტუტგარტი — 1987; ავსტრია: ტიროლი — 1989
პარლ რაპანი (ავსტრია)	შვეიცარია: გრასჰოპერი — 1937, 1939, 1942, 1943, 1945; სერვეტი — 1933, 1934, 1950; ლოზანა — 1965	შვეიცარია: გრასჰოპერი — 1937, 1938, 1940, 1941, 1942, 1943, 1946; სერვეტი — 1949; ლოზანა — 1964
ჯოვანი ტრაპატონი (იტალია)	იტალია: იუვენტუსი — 1977, 1978, 1981, 1982, 1984, 1986; ინტერი — 1989; გერმანია: ბაიერნი — 1997	იტალია: იუვენტუსი — 1979, 1983
იოჰან კრუიფი (ჰოლანდია)	ჰოლანდია: აიაქსი — 1985; ესპანეთი: ბარსელონა — 1991, 1992, 1993, 1994;	ესპანეთი: ბარსელონა — 1988, 1990; სუპერთასი: ბარსელონა — 1991, 1993, 1994
ბობ პიისლი (ინგლისი)	ინგლისი: ლივერპული — 1974, 1976, 1977, 1979, 1980, 1982, 1983	ლიგის თასი. ინგლისი: ლივერპული — 1981, 1982, 1983
ტომისლავ ივიჩი (ხორვატია)	იუგოსლავია: ჰაიდუკი — 1974, 1975, 1979; ჰოლანდია: აიაქსი — 1978; ბელგია: ანდერლეხტი — 1981; საბერძნეთი: პანათინაიკოსი — 1986; პორტუგალია: პორტუ — 1988; საფრანგეთი: მარსელი — 1992	იუგოსლავია: ჰაიდუკი — 1973, 1974, 1976; საბერძნეთი: პანათინაიკოსი — 1986; პორტუგალია: პორტუ — 1988

მილიონით მატი, მილიონით ნაკლები

ინგლისური ჟურნალის, „უორლდ სოკერის“, მიმომხილველის, ბრაიან გლენვილის აზრით, კრისტიან ვიერის სარეკორდო გადასვლა რომის „ლაციოდან“ მილანის „ინტერში“ მსოფლიოს სატრანსფერო პოლიტიკის განვითარების მიმართულება განსაზღვრავს, ხოლო თავად ფეხბურთელი კლავს სისწრაფით იქცა ფეხის ბიზნესის მულტიმილიონერად.

კრისტიან ვიერი (№32) მოუხელთებელი ფორვარდი

არსებობს მოუხელთებელი კრისტიან ვიერი — მცველებს მისი მოხელთება არ ხელეწიფება და თავდასხმულსაც ბოლო სამი წელიწადი გააქვს და გააქვს გოლები, ხან „იუვენტუსის“, ხან მადრიდის „ატლეტიკოს“, ხანაც „ლაციოს“ თუ იტალიის ნაკრების გასახარად. მაგრამ ვიერის მოხელთება თავად კლუბებსაც უჭირთ, მთელი უბედურება ის არის, რომ ეს თავდასხმელი, თანამედროვე ფინანსური გაგებით სულ მეტს და მეტს იმსახურებს და ფეხბურთე მეტად ბიზნესის ობიექტად კაცული. თუ ვინმეს საბუთი სჭირდება, ინებეთ: ვიერი „ლაციოდან“ „ინტერში“ 31 მილიონ გირვანქად გადავიდა. ასე გამოდის იმის გათვალისწინებით, რომ ვიერის ფასს, 25 მილიონ გირვანქას, დანამატად 6 მილიონად შეფასებული დიეგო სიმეონე ჰყავს.

თავად ვიერის რომ ჰკითხოთ სიამოვნებით დარწმუნდა „ლაციოში“. გულწრფელად ამბობს: „ამ დღემდე მილიონით მეტს და ნაკლებს ადამიანის ცხოვრების სტილისთვის დიდი მნიშვნელობა არ აქვს“.

როდესაც ვიერის ტრანსფერის ამბავი გამოაცხადეს, „ლაციოს“ ერთმა გულშემატკივარმა თავი მოიკლა — მატარებელს ჩაუვარდა. ვატიკანის გაზეთმა „ოსერვატორე რომანოში“ კი გადასვლის შესახებ თავისი აზრი ასე გამოხატა: „ღარიბთა შურაცხოფა“. ეჭვი არაა, ბანკისკენ მიმავალი „ლაციოს“ პრეზიდენტი სერჯო კრანიოტი მთელი გზა ტირიდა. სულ რაღაც 12 თვეში მან ერთადერთი ფეხბურთელით 14 მილიონი გირვანქის ტოლფასი მოგება ნახა. ასეთია კოსტუმანის ადამიანის უცნაური ბედი — „ლაციოს“ ერთი აქციის ფასმა 7,1 პროცენტით აიწია.

საფეხბურთო მსოფლიოსთვის კი ვიერის ტრანსფერი ფინანსური ისრის გავარდნას ჰგავდა, თუმცა ბოლო ხანს ასეთი რამ მოსალოდნელიც გახლდათ. ამისათვის ურთ-ერთი მთავარი ფაქტორი, შუა სეზონში „ინტერის“ მომავალ მწვრთნელად მარჩელო ლიპის გამოცხადება გახლდათ. ლიპი „იუვენტუსში“ ყოფნისას ვიერის გაძვირებაში დიდი წვლილი შეიტანა და „ინტერში“ გადასვლისთანავე გამოუცხადა მილანელთა პრეზიდენტს, მასიმო მორატის, რომ ამ ფორვარდის შეძენა მის რონალდოვან თავდასხმას, როგორც ემოციურ, ასევე ფიზიკურ სიმძლავრეს დაამატებდა.

იმ დღეებში ლიპიმ მილანურ კონტრაქტს ხელი რომ მოაწერა, „ინტერმა“ კიდევ ერთი ახალი კაცი, „ლაციოს“ ყოფილი სპორტული დირექტორი ფულიანო ტერანეო შეიძინა და ახალგაზრდათა აღზრდის საქმე ჩააბარა. ტერანეომ მორატის უთხრა, რომ ვიერის გადაბირება საძნელო საქმე არ იქნებოდა, ვინაიდან, მართალია თავად ფეხბურთელს მიზნად რომაელებთან კონტრაქტის განახლება კი ჰქონდა დასახული, მაგრამ საქმე მაინც-და მაინც პერსპექტიული არ ჩანდა.

„ლაციომ“ ვიერის აგენტს აგრძობინა, რომ სეზონის ბოლომდე ანუ სანამ კლიენტის ფასი მაქსიმალურად არ აიწევდა, მოლაპარაკებების დაწყება გამორიცხული იყო. ფასი ვიერისა და კლუბის შედეგებზე იქნებოდა დამოკიდებული.

„ლაციო“ ჩემპიონი ვერ გახდა, რაც იმას ნიშნავდა, რომ ფეხბურთელმა თავისი წილი ფასი კი დაიღო, მაგრამ კლუბმა დაამუხრუჭა. და აი, მისის ბოლოს „ინტერმა“ საქმეს ენთუზიზმით მოჰკიდა ხელი. „ჩვენ კი ვიერის არასდროს გავეყიდით. მორჩა, იგი ამი-

ერიდან ტრანსფერს აღარ ექვემდებარება“ — განაცხადეს მილანელებმა. არადა, საინტერესოა: „ინტერის“ მთავარი სამიზნე სატრანსფერო ბაზარზე, თავიდან, ვიერი კი არა, „პარმას“ ფრანგი მცველი ლილიან ტურამი გახლდათ. 6 ივნისს მორატი ორივე ფეხბურთელის შესაძენად იღვწოდა და მეგობრებს ეუბნებოდა, რომ ტურამი აუცილებლობაა, ვიერი კი შესაძლებლობაა. მერე „პარმამ“ კარი მიავახუნა, ასე, რომ მთავარი ყურადღება ბუნებრივად, ვიერიზე გადავიდა.

მორატი რომში გაფრინდა, სასტუმროში კრანიოტის შეხვედა და ერთ საათში მოავგვარა ყველაფერი — 28 მილიონი დოლარი ანუ ვიერის თანხა და ზედაც სიმეონე.

ასე არ გაივით, თითქოს „ინტერი“ უკონკრეტოდ იყო. „იუვენტუსის“ გენერალური მენეჯერი ლუჩანო მოგიც გახლდათ რომში „ლაციოსთან“ მოსალაპარაკებლად. „ლაციოს“ თავისი ნახევარდაცვის გასაძლიერებლად ტურინელთაგან პოლანდელი ნახევარმცველი ედგარ დავიდის სურდა და იმდროინდელ მას ჩილელ თავდასხმელში, მარსელო სალასში გაცვლიდა, „იუვენტუსმა“ კი შეაგება, სალასი არ მანტრერესებს, მხოლოდ ვიერიზე თუ გაგრივდები.

ამან კრანიოტისთვის ნათელი გახდა, რომ ვიერის თემა უფრო მნიშვნელოვანი იყო, ხოლო ამ საკითხით ყველაზე მეტად დაინტერესებული „ინტერი“ გახლდათ. და კრანიოტიმ, რომელზეც ვიერი ამბობს მთელი სეზონის განმავლობაში ურთიერთობა არ მქონიაო, განაცხადა: „ვიერი ცუდად იქცეოდა. საქმე ის კი არ არის, რომ ჩვენ მისი გაყიდვა გვინდა, არამედ ის, რომ მას თავად უნდა წასვლა. ჩვენ მის „ლაციოში“ ჩამოსაყვანად უზარ-

მაზარი ფინანსური მსხვერპლი გავილეთ და მისგან ასეთ პასუხს არ ველოდით“.

მაგრამ ბაზარი ორმხრივი საუბრის ადგილია.

ერთ მშვენიერ ორშაბათს მორატიმ კრანიოტის დაურეკა და მის ოფისში, დღის მეორე ნახევარში, შეხვედრა ითხოვა. ამასობაში „ლაციომ“ „ბოლონისთან“ შეედი თავდასხმელის, კენეტ ანდერსონის გამო წამოიწყო მოლაპარაკებები. ანდერსონი, მანამდე თითქოს „ინტერთან“ იყო დაკავშირებული, მაგრამ ბორბალი რომ დატრიალდა, მილანელები ვიერიზე გადაერთნენ.

მორატის რომაული ვიზიტის ამბავი ყველასთვის ცნობილი გახლდათ, მაგრამ „ინტერის“ პრეზიდენტი მაინც გაიცდა, როდესაც სასტუმროდან შუადღისას გასულს, სურნალისტები შემოეხვივნენ. „დაიხ“ — უპასუხა მან — „გვონებ, მომავალ სეზონში რონალდო და ვიერი ერთად ითამაშებენ. გასულ სეზონში იმედი გავიცრუედა, მაგრამ ახლა, კვლავ, შეტევაზე ვიფიქრებთ“.

მორატის განცხადება კრანიოტის ხელს არაფრით აძლევდა. მას უნდოდა ბიზნეს გარიგებების შესახებ საზოგადოებრიობაზე ადრე საფონდო ბირჟაზე შეეტყობო, ახლა კი, გამოდიოდა, რომ „ლაციოს“ საქმეები გულშემატკივართა შორის გავრცელებულ შოკს შეეძლო უკან დაეწია, ხოლო „ინტერის“ გარშემო საყოველთაო ზეიმი სუფევდა.

ამასობაში „იუვენტუსმა“ აფრინა „ლაციოს“ ოფისში ფაქსი, რომელშიც ვიერის 25 მილიონ გირვანქად შექმნის სურვილი ეწერა. ტურინელები ზედაც დავიდნენ ამატებდნენ.

ჩაფიქრებული კრანიოტი რობერტო მანჩინისაც დაეკითხა (მანჩინი კლუბის ცენტრალურ ოფისში კაბინეტს ეზომება) და პოლინეზიაში დასასვენებლად წასულ სვენ გორან ერიკსონსაც მიავიწვინა ხმა. პასუხი ერთნაირი მიიღო: „ჩვენ „პარმასგან“ ზუან ვერონი ვიყიდეთ, რაც ძალიან კარგია, ასე რომ „ინტერის“ ვარიანტს უნდა მივაწვეო“.

„ინტერმა“ ფორმალუბები მალე მოავგვარა, „იუვენტუსი“ ესპანურ „რეალ სოსიედადს“ იუგოსლავიელი დარკო კოვაჩევიჩისთვის მიაღება, ხოლო

„ლაციომ“ ვიერის შემცვლელად პიანჩელი სიმონე ინმაგი და ბოლონილი ანდერსონი დაიგულა.

და რას ფიქრობს ყოფილი მისი შესახებ ვიერი, რომელიც ამ დღეებში სიდნეის რეიმპირი-სტადიონის გახსნაზე სათამაშოდ მშობლიურ ავსტრალიას გაემგზავრა?

„კმაყოფილი ვარ. დიდი პატივია, როდესაც „ინტერი“ შენი გულისთვის ამდენს აკეთებს. ფასი? რა მოგახსენოთ, ის ჩემზე დამორგუნველად არ იმოქმედებს. რა ზეწოლასაც განვიცდიდი, იმავეს ველი. ძალიან სასიამოვნო იყო იმის შეტყობაც, რომ ლიპის ჩემთან მუშაობა სურს. მოედანზე ერთმანეთის შესაგუებლად ფეხბურთელებს ორიოდ თვე დაგვირდება, მაგრამ მე გულშემატკივრებს ერთი რამ მინდა ვუთხრა, სადაც და როგორც უნდა თამაშობდე მათთვის ჩემი შესაძლებლობების 101 პროცენტს გავიღებ“.

რა ამოცანა აქვს ვიერის „ინტერში“? ამოცანა ასეთია: დაეხმაროს რონალდოს „ინტერის“ სკუდეტოსკენ გაძლიერებაში. „ინტერი“ სკუდეტოს, ბოლოს, 1989 წელს ფლობდა.

როგორც ლიპი (რომელმაც გუნდში კიდევ ერთი ექს-იუვენტუსელი, მეკარე ანჯელო პერუცი მიიყვანა), ისევე მიმავალი მწვრთნელი, ინგლისელი რიო პოჯსონი დარწმუნებული გახლავან, რომ ვიერის სიმძლავრე რონალდოს დამავიკრგვინებელი დარტყმის უნარს დამატებით გაუსვამს ხაზს.

კი მაგრამ, რამდენ ხანს გაგრძელდება ასე? ვიერი ხომ უფესვებო ადამიანისთვის სრულიად ბუნებრივ ცხოვრებას მისდევს — ყოველ წელიწადს გუნდს იცვლის.

ვიერის მამა იტალიელია, დედა ფრანგი, თავად გაიზარდა ავსტრალიაში, სადაც მამა „ბობომ“ კარიერა დაასრულა. ერთხელ თქვა, ჩემი კერპი მოკრიკეტე სერ დონალდ ბრედენი არის.

ვიერიმ სახელი 1995 წელს გაითქვა, როდესაც სერია A-ს გუნდ „ატლანტას“ შემადგენლობაში 19 მარტში 7 გოლი გაიტანა. შემდგომ სეზონში იგი „იუვენტუსში“ გადავიდა და ისარგებლა რა ალენ ბოკსინის ტრავმით გუნდის ჩემპიონთა ლიგის ფინალში გასვლაში მიიღო მონაწილეობა.

იქ ფინალში „იუვე“ სენსაციურად დამარცხდა დორტმუნდის „ბორუსიასთან“.

„ბორუსიასთან“ წაგების შემდეგ, ქომაგთა რისხვით შეხურებულმა ტურინელებმა ვიერი მადრიდის „ატლეტიკოს“ მიჰპყიდეს. სატრანსფერო თანხა გახლდათ 12 მილიონ გირვანქა, რვაჯერ მეტი იმაზე, რაც „იუვენტუსმა“ მისი ყიდვისას დანარჯა. ეს გახლდათ პირველი ბიზნეს აქცია. მოგვიანებით, თავად ტურინელთა კლუბის მეპატრონემ, ჯანი ანიელიმ აღიარა, რომ ვიერის გაყიდვა სისულელე იყო.

ესპანეთის პრიმერა დივიზიონში ვიერიმ 24 თამაშში 24 გოლი გაიტანა, მაგრამ თანამემამულე (იტალიელ) მწვრთნელს, არიგო საკის წააჩუქა და გასული წლის მსოფლიოს ჩემპიონატის შემდეგ „ლაციოში“ გადავიდა. მსოფლიოს პირველობაზე იგი ხუთი გოლით იტალიის ნაკრების საუკეთესო ბომბარდირი გახდა.

მოკლედ, არაფერია გასაკვირი იმაში, რომ ვიერიმ ფესვები ვერსად გაიდგა და თუ იგი „ინტერში“ ერთ სეზონზე მეტხანს დარჩება, უთუოდ სენსაციად შევრაცხოთ, მაგრამ მერე... მისი ტრანსფერი ხომ ყოველთვის მზადაა.

თარგმანი
მისილ სურგულაძემ

სატრანსფერო რეკორდის ზრდა (თანხა ინგლისურ გირვანქაში)			
1 000	ალფ კომონი	სანდერლენდი — მიდლსბრო	1905
10 890	დევიდ ჯეკი	ბოლტონი — არსენალი	1929
23 000	ბერნაბ ფერერი	ტიგრე — რივერ პლეიტი	1932
52 000	ჰანს იესონი	მოყვარული — ნაპოლი	1952
72 000	ხუან სკიაფინო	პენიაროლი — მილანი	1954
93 000	ომარ სივორი	რივერ პლეიტი — იუვენტუსი	1957
142 000	ლუის სუარესი	ბარსელონა — ინტერი	1961
250 000	ანჯელო სორმანი	მანტოვა — რომა	1963
500 000	პიეტრო ანასტაზი	ვარეზე — იუვენტუსი	1968
922 000	ოიჰან კრუიფი	აიაქსი — ბარსელონა	1973
1,2 მილიონი	ჯუზეპე სავოლდი	ბოლონია — ნაპოლი	1975
1,75 მილიონი	პაოლო როსი	იუვენტუსი — ვიჩენცა	1978
3 მილიონი	დიეგო მარადონა	ბოკა ხუნიორსი — ბარსელონა	1982
5 მილიონი	დიეგო მარადონა	ბარსელონა — ნაპოლი	1984
6 მილიონი	რუუდ გულიტი	ეინდჰოვენი — მილანი	1987
8 მილიონი	რობერტო ბაჯო	ფიორენტინა — იუვენტუსი	1990
10 მილიონი	ჟან პიერ პაპენი	მარსელი — მილანი	1992
12 მილიონი	ჯანლუკა ვიალი	სამპდორია — იუვენტუსი	1992
13 მილიონი	ჯანლუიჯი ლენტინი	ტორინო — მილანი	1992
15 მილიონი	ალან შიერერი	ბლეკბერნი — ნიუკასლი	1996
19,5 მილიონი	რონალდო	ბარსელონა — ინტერი	1997
23 მილიონი	დენილსონი	სან პაულუ — ბეტისი	1998
31 მილიონი	კრისტიან ვიერი	ლაციო — ინტერი	1999

კრისტიან ვიერის კარიერა				
წელი	გუნდი	ლიგა	თამაში	გოლი
1989-90	პრავი	სერია G1	-	-
1990-91	ტორინო	სერია A	-	-
1991-92	ტორინო	სერია A	6	1
1992-11/92	ტორინო	სერია A	1	-
11/92-93	პიზა	სერია B	18	2
1993-94	რავენა	სერია B	32	12
1994-95	ვენეცია	სერია B	29	11
1995-96	ატლანტა	სერია A	19	7
1996-97	იუვენტუსი	სერია A	23	8
1997-98	ატლეტიკო	პრიმერადივი.	24	24
1998-99	ლაციო	სერია A	22	12

ეპროსტატი 99

ისეთი დრო დადგა, ფეხბურთი საერთოდ აღარ მთავრდებათ, ამბობენ ხოლმე. ნაწილობრივ ეს მართალიცაა. ახლა, შუა ზაფხულშიც კი, ევროპის ბევრ ქვეყანაში ეროვნული ჩემპიონატები გრძელდება. სხვაგან კი ცოტა შეისვენეს და კვლავ მზადებას შეუდგნენ. „სარბიელი“ ტრადიციას ამჯერადაც არ დალატობს. სანამ ევროპა ახალ სეზონს დაიწყებდეს, გთავაზობთ გასული ჩემპიონატებისა და ეროვნული თასების შედეგებს. აქვე შეგახსენებთ, რომ იუგოსლავიაში საომარი მოქმედებების გამო ჩემპიონატი 24-ე ტურში შეწყდა. ჩემპიონად „პარტიზანი“ გამოცხადდა, ხოლო ქვედა ლიგაში ჯერ არავინ დაუქვეითებია. ამიტომ ახალი სეზონიდან იქნებ იუგოსლავიური ლიგის მონაწილეთა რიცხვიც გაიზარდოს. ბულგარეთში კი 23-ე ტურში კიუსტენდილის „ლეგისკისა“ და ცსკას მატჩის დროს მომხდარი ჩხუბის გამო ორივე გუნდს იმ თამაშის ქულები ჩამოაკლეს.

რაც შეეხება ჩვენს თანამეჯგუფე ალბანეთს, მათ ლიგიდან სამი გუნდი გააგდეს და მხოლოდ ერთი — „შკიპონია“ აღაზვეეს. ჩვენი არ იყოს, აღინიც გუნდებს ამცირებენ.

ავსტრია	
შტურმი	36 23 4 9 72:32 73
რაბილი	36 19 13 4 50:25 70
გრაკერი	36 20 5 11 46:29 65
ზალცბურგი	36 15 12 9 55:40 57
ლინცერი	36 17 6 13 53:44 57
ტიროლი	36 15 10 11 49:41 55
აუსტრია	36 13 11 12 41:44 50
რიდი	36 8 8 20 25:47 32
ლუსტენაუ	36 4 11 21 24:61 23
შტირი	36 3 6 27 29:81 12

ბავარლანდ შტაირი
 ტასის ფინალი
 შტურმი — ლინცერი 1:1 (4:2 პ.)

ჰუნგარია	
ქიაფაზი	10 8 1 1 17:7 25
შაპიერი	10 5 1 4 10:10 15
ნეფთი	10 4 3 3 11:7 15
ჟარაბახი	10 3 3 4 5:8 12
პივანი	10 2 3 5 5:8 9
დინამო	10 2 1 7 6:14 7

ალბანეთი	
ტირანა	30 18 7 5 48:20 61
ვლავია	30 18 6 6 56:17 60
ბილიში	30 18 5 7 51:19 59
ტომორი	30 13 7 10 31:25 46
ლუშნია	30 14 2 14 52:40 44
დინამო	30 11 7 12 37:37 40
შკუმიანი	30 12 4 14 30:38 40
ტეუტა	30 12 4 14 28:48 40
ელბასანი	30 11 6 13 29:29 39
პარტიზანი	30 10 9 11 37:46 39
ფლამურტარი	30 11 5 14 40:47 38
სკენდერბუ	30 12 2 16 44:53 38
ამოლონია	30 10 7 13 32:42 37
ბესა	30 10 6 14 25:40 36
ლაჩი	30 9 6 15 36:55 33
ბუტილი	30 8 3 19 40:60 27

ბავარლანდ ბესა, ლაჩი, ბუტილი
 ალზემპლან შკიპონია
 ბომბარდირი ბანო (ლუშნია) — 21
 ტასის ფინალი
 ტირანა — ვლავია 1:0

გაბონი	
გენეი	34 22 7 5 74:38 73
ბრიუვე	34 22 5 7 65:38 71
ანდერლესტი	34 21 7 6 76:39 70
მუსკრონი	34 19 9 6 76:47 66
ლოკერენი	34 17 6 11 69:61 57
სტანდარდი	34 17 3 14 55:47 54
ლიერსი	34 16 6 12 72:47 54
გენტრი	34 14 10 10 55:59 52
სტ. ტრუიდენი	34 14 9 11 52:46 51
ეკერენი	34 14 7 13 48:46 49
პარელბეკი	34 10 11 13 44:46 41
ვესტერლო	34 11 7 16 56:62 40
აასტ	34 9 8 17 48:66 35
შარლერუა	34 7 11 16 40:54 32
ბევერენი	34 8 6 20 33:60 30
ლომელი	34 7 7 20 33:56 28
კორტრაიკი	34 6 7 21 49:81 25
ოსტენდე	34 4 10 20 27:79 22

ბავარლანდ კორტრაიკი, ოსტენდე
 ალზემპლან მეხელენი, ვერბრი
 ბომბარდირი იან კოლერი (ლოკერენი) — 24
 ტასის ფინალი
 ლიერსი — სტანდარდი 3:1

დანია	
ოლბორგი	33 17 13 3 65:37 64
ბრონდბიუ	33 19 4 10 73:37 61
AB	33 17 5 11 49:36 56
ლუნდბიუ	33 14 10 9 55:60 52
ჰერფოლმე	33 12 11 10 44:36 47
ველე	33 14 5 14 54:48 47
კოპენჰაგენი	33 12 10 11 55:52 46
ვიბორგი	33 13 5 15 61:59 44
სილვებორგი	33 10 14 9 52:53 44
ორჰუსი	33 11 10 12 45:55 43
ფრემალი	33 7 8 18 51:73 29
B 93	33 3 3 27 22:80 12

ბავარლანდ ფრემალი, B 93
 ბომბარდირი ფერნანდესი (ვიბორგი) — 23
 ტასის ფინალი
 ოლბორგი — კოპენჰაგენი 1:2

ესპანეთი	
ბარსელონი	38 24 7 7 87:43 79
რეალი	38 21 5 12 77:62 68
მალიორკა	38 20 6 12 48:31 66
ვილენსია	38 19 8 11 63:39 65
სელტა	38 17 13 8 69:41 64
დეპორტივო	38 17 12 9 55:43 63
ვისპანიოლი	38 16 13 9 49:38 61
ბილბაო	38 17 9 12 53:47 60
სარაგოსა	38 16 9 13 57:46 57
სოსიედადი	38 14 12 12 47:43 54
ბეტისი	38 14 7 17 47:58 49
ვალენსია	38 13 9 16 35:44 48
ატლეტიკო	38 12 10 16 54:50 46
ოვიედო	38 11 12 15 41:57 45
რასინგი	38 10 12 16 41:53 42
ალაგესი	38 11 7 20 36:63 40
ესტრემადურა	38 9 12 17 27:53 39
ვილიარეალი	38 8 12 18 47:63 36
ტენერიფე	38 7 13 18 41:63 34
სალამანკა	38 7 6 25 29:66 27

ბავარლანდ სალამანკა, ტენერიფე, ესტრემადურა, ვილიარეალი
 ალზემპლან მალაგა, ნუმანსია, სევილია, რაიო ვალეკანო
 ბომბარდირი რაული (რეალი) — 25
 ტასის ფინალი
 ვალენსია — ატლეტიკო 3:0

თურქეთი	
გალათასარაი	34 23 9 2 85:30 78
ბეშიქთაში	34 23 8 3 58:27 77
ფენერბაჰჩე	34 22 6 6 84:29 72
ტრაბზონი	34 17 7 10 48:37 58
ქოჯაელი	34 14 8 12 44:37 50
ანთალია	34 14 7 13 46:47 49
გაზიანთფეი	34 12 12 10 51:48 48
გენჩლუბურთლი	34 12 10 12 49:47 46
ისტანბული	34 12 7 15 48:55 43
სამსუნი	34 11 8 15 38:53 41
ალთაი	34 11 7 16 46:59 40
ბურსა	34 11 6 17 51:69 39
ერზურუმი	34 10 9 15 40:65 39
ანკარაიფთი	34 10 8 16 45:55 38
ადანა	34 10 8 16 37:53 38
საქარია	34 9 8 17 44:52 35
დარდანელი	34 8 8 18 34:49 32
ქარაბუქი	34 5 8 21 26:64 23

ბავარლანდ საქარია, დარდანელი, ქარაბუქი
 ბომბარდირი ჰაკანი (გალათასარაი) — 19
 ტასის ფინალი
 გალათასარაი — ბეშიქთაში 0:0, 2:0

ირლანდია	
სტ. პატრიკი	33 22 7 4 58:21 73
კორკი	33 21 7 5 62:25 70
შელბურნი	33 13 8 12 37:35 47
ფინ ჰარფისი	33 12 10 11 39:40 46
დერი	33 12 9 12 34:32 45
უნიკ. კოლჩი	33 10 12 11 31:32 42
უოტერფორდი	33 11 9 13 21:37 42
შემროკი	33 9 13 11 34:40 40
სლიგო	33 9 11 13 37:50 38
ბოჰემიანსი	33 10 7 16 28:37 37
ბრეი	33 8 8 17 30:45 32
დანდალკი	33 6 9 18 23:40 27

ბავარლანდ ბრეი, დანდალკი
 ტასის ფინალი
 ბრეი — ფინ ჰარფისი 2:2, 2:1

ინგლისი	
მანჩესტერი	38 22 13 3 80:37 79
არსენალი	38 22 12 4 59:17 78
ჩელსი	38 20 15 3 57:30 75
ლიდსი	38 18 13 7 62:34 67
ვესტ ჰემი	38 16 9 13 46:53 57
ასტონ ვილა	38 15 10 13 51:46 55
ლივერპული	38 15 9 14 68:49 54
დერბი	38 13 12 12 40:45 52
მიდლსბრო	38 12 15 11 48:54 51
ლესტერი	38 12 13 13 40:46 49
ტოტენჰემი	38 11 14 13 47:50 47
შეფილდი	38 13 7 18 41:42 46
ნიუკასლი	38 11 13 14 48:54 46
ვევრტონი	38 11 10 17 42:47 43
ქოვენთრი	38 11 9 18 39:51 42
უიმბლდონი	38 10 12 16 40:63 42
საუთჰემპტონი	38 11 8 19 37:64 41
ჩარლტონი	38 8 12 18 41:56 36
ბლექბერნი	38 7 14 17 38:52 35
ნოტიუნგემი	38 7 9 22 35:69 30

ბავარლანდ ჩარლტონი, ბლექბერნი, ნოტიუნგემი
 ალზემპლან სანდერლენდი, ბრედფორდი, უოტფორდი
 ბომბარდირი რუენი (ლივერპული), ჯიმი პასელბანი (ლიდსი), ორკი (მანჩესტერი) — 18
 ტასის ფინალი
 მანჩესტერი — ნიუკასლი 2:0
 ლივინგის ტასის ფინალი
 ტოტენჰემი — ლესტერი 1:0

ისრაელი	
ჰაპოელი (პ.)	30 22 5 3 66:23 71
მაკაბი (თ. ა.)	30 20 3 7 77:32 63
მაკაბი (პ.)	30 19 3 8 62:24 60
ბეთთარი (ი.)	30 17 6 7 67:33 57
ჰაპოელი (თ. ა.)	30 15 7 8 45:26 52
ჰაპოელი (ფ. თ.)	30 13 7 10 54:47 46
ირონი	30 12 6 12 58:61 42
ჰაპოელი (ქ. ს.)	30 11 6 13 47:66 39
ჰაპოელი (ი.)	30 11 5 14 35:52 38
მაკაბი (ფ. თ.)	30 10 7 13 45:45 37
ბნეი იეჰუდა	30 10 6 14 43:51 36
ირონი (ა.)	30 9 9 12 40:49 36
მაკაბი (პერტ.)	30 10 5 15 31:52 35
ზაფორიში	30 8 10 12 35:38 34
ჰაპოელი (ბ. შ.)	30 5 3 22 25:83 18
მაკაბი (იფო)	30 2 4 24 15:73 10

ბავარლანდ ზაფორიში, ჰაპოელი (ბ. შ.), მაკაბი (იფო)
 ბომბარდირი ანევი კოვანეკი (მაკაბი, თელ ავივი) — 21
 ტასის ფინალი
 ბეთთარი — ჰაპოელი (თელ ავივი) 1:1 (3:3)

იტალია	
მილანი	34 20 10 4 59:34 70
ლაციო	34 20 9 5 65:31 69
ფიორენტინა	34 16 8 10 55:41 56
პარმა	34 15 10 9 55:36 55
რომა	34 15 9 10 69:49 54
იუვენტუსი	34 15 9 10 42:36 54
ულინეზე	34 16 6 12 52:52 54
ინტერი	34 13 7 14 59:54 46
ბოლონია	34 11 11 12 44:47 44
ბარი	34 9 15 10 39:44 42
ვენეცია	34 11 9 14 38:45 42
კალიარი	34 11 8 15 49:50 41
პიაჩენცა	34 11 8 15 48:50 41
პერუჯა	34 11 6 17 43:61 39
სალერნიტანა	34 10 8 16 37:51 38
სამპდორია	34 9 10 15 38:55 37
ვიჩენცა	34 8 9 17 27:47 33
ემპოლი	34 4 10 20 26:63 20

ბავარლანდ სალერნიტანა, სამპდორია, ვიჩენცა, ემპოლი
 ალზემპლან ვერონა, ტორინო, რეჯინა, ლეჩე
 ბომბარდირი ამოროზო (ულინეზე) — 22
 ტასის ფინალი
 პარმა — ფიორენტინა 1:1, 2:2

იუგოსლავია	
პარტიზანი	24 21 3 0 59:11 61
ობილინი	24 20 4 0 61:9 64
ტრეზინა	24 15 6 3 54:18 51
ვოივოდინა	24 13 5 6 45:22 42
რადი	24 11 7 6 26:26 40
პროლეტერი	24 10 5 9 29:29 35
ბაიდუტი	24 9 5 10 27:28 32
ოფკ	24 8 7 9 35:39 31
სარტიდი	24 7 9 8 24:27 30
რადნიჩი (კ.)	24 9 3 12 33:43 30
მილიჩინარი	24 8 5 11 39:39 29
ზემუნი	24 9 1 14 30:47 28
ველენიკი	24 7 5 12 29:43 26
ბელუგრინსტი	24 7 5 12 28:42 26
მოგორენი	24 4 8 12 18:42 20
რადნიჩი (ნ.)	24 4 7 13 21:44 19
პრემიანი	24 5 3 16 25:49 18
სპარტაკი	24 6 0 18 33:58 18

ტასის ფინალი
 ტრეზინა — პარტიზანი 4:2 (დ.დ.)
 ჩემპიონატი საომარი მოქმედებების გამო არ ჩამოატარებულა

კვიპროსი	
ანორთოსისი	26 21 4 1 95:28 67
ომონია	26 21 4 1 81:25 67
აპოელი	26 19 2 5 70:29 59
აეკი	26 14 3 9 63:45 45
აელ	26 13 5 8 55:39 44
ეთნიკოსი	26 12 6 8 49:43 42
აპოლონი	26 13 2 11 51:45 41
ენოსისი	26 8 10 55:64 32
სალამინა	26 8 4 14 46:53 28
ოლიმპიკოსი	26 8 4 14 38:48 28
ალკი	26 8 3 15 36:68 27
ევაგორასი	26 6 4 16 30:66 22
ლოქსა	26 2 3 21 27:79 9
არისი	26 3 0 23 32:96 9

ბავარლანდ ევაგორასი, ლოქსა, არისი
 ტასის ფინალი
 აპოელი — ანორთოსისი 2:0

ლიტვა	
ჟალგირისი	23 18 5 0 69:8 59
კარელა	23 18 4 1 67:11 58
კაუნასი	23 18 3 2 57:14 57
ეკრანასი	23 12 5 6 45:21 41
ინგარასი	23 11 4 8 34:27 37
ატლანტასი	23 8 4 11 34:33 28
ბანგა	23 7 5 11 18:30 26
ნევეზისი	23 7 4 12 17:36 25
დაინავა	23 8 1 14 24:53 25
ჟალგირისი 2	23 6 3 14 25:60 21
კაუნო	23 6 2 15 22:48 20
ლოკომოტივასი	23 4 0 19 12:47 12
მასისი	12 1 0 11 4:40 3

„მასისი“ 12 ტურის შემდეგ გათამაშებას გამოეთიშა.
 ბავარლანდ მასისი, ლოკომოტივასი
 ტასის ფინალი
 კარელა — კაუნასი 3:0 (დ.დ.)

ლუქსემბურგი	
ჟენეს ეში	22 16 3 3 56:13 51
დუდელანგი	22 14 5 3 40:18 47
აგენირი	22 14 3 5 65:21 45
უნიონი	22 12 7 3 46:18 43
გრევენმახერი	22 13 2 7 50:26 41
სპორტიუნგი	22 10 5 7 51:34 35
მოდერანგი	22 6 6 10 26:42 24
არისი	22 7 3 12 26:51 24
პოზეიდი	22 7 2 13 43:50 23
ვილტი	22 6 2 14 25:54 20
პეტრანი	22 4 2 16 16:71 14
სპორტი	22 2 2 18 17:63 8

ტასის ფინალი
 ჟენეს ეში — მოდერანგი 3:0

გაბელონია	
სლოვა	26 19 3 4 40:12 60
სილესი	26 17 6 3 62:21 57
პოზნანა	26 17 2 7 52:18 53
ვარდარი	

გალტა
ვალეტი 27 23 1 3 71:23 70
ბირევიკარა 27 21 5 1 69:20 68
სლომა 27 14 5 8 54:32 47

გაპარდენე სენტ პატრიკი, პამრუნი
ბომბარდირი ავუსი (ვალეტა) - 20
თასის ფინალი

გოლდოვა
ზიმბრუ 26 18 7 1 43:9 61
კონსტრუქტორი 26 14 8 4 30:33 51
ტილიგული 26 10 7 9 26:27 39

გოლდოვა-გაზი
ტომა 24 5 6 13 17:27 23
გერო 24 4 9 11 15:31 21
უნისპორტი 24 5 6 13 16:37 21

ინსტრუქტორ ტურში არგამოცხადების გამო მე-18 ტურიდან მოხსნეს გათამაშებიდან.
თასის ფინალი
შერიფი - კონსტრუქტორული 1:1 (2:1 დ. დ.)
ბომბარდირი - როგაივი (შერიფი) - 9

პოლონეთი
ვისლა 30 23 4 3 75:23 73
ვიტევი 30 18 2 10 50:33 56
ლეგია 30 16 8 6 41:25 56
ლეხი 30 17 3 10 55:36 54

გაპარდენე ბელხატოვი, კატოვიცი
თასის ფინალი
ამიკა - ბელხატოვი 1:0

პორტუგალია
პორტუ 34 24 7 3 85:26 79
ბოაფიშტა 34 20 11 3 57:29 71
ბენფიკა 34 19 8 7 71:29 65

გაპარდენე შავუმი, აკადემიკა, ბეირა მარი
ბომბარდირი კარელი (პორტუ) - 36
თასის ფინალი
ბეირა მარი - კამპოპორენსე 1:0

სლოვაკია
კროაცია 10 5 3 2 11:6 45 (27)
რეჟია 10 5 3 2 18:15 44 (26)
პაილუცი 10 5 3 2 24:15 39 (21)
ოსიეკი 10 3 3 4 14:16 30 (18)
დრაგოვილი 10 3 1 6 15:21 23 (13)
გარტეჟი 10 2 1 7 10:19 22 (15)

ფრანკოვო - პირველ ეტაპზე მოგროვილი ქულების ნახევარი, რომელიც საერთო ჯამს ემატება
თასის ფინალი ოსიეკი - ციბალია 2:1

რუბინეთი
რაბიდი 34 28 5 1 79:18 89
დინამო 34 26 4 4 95:27 82
სტიაუა 34 19 9 6 62:33 66

გაპარდენე ოლიმპია, უნივერსიტეტი (კლუე)
თასის ფინალი
სტიაუა - რაბიდი 2:2 (4:2 პ)

საბარბენეთი
ოლიმპიკოსი 34 27 4 3 82:22 85
აიკი 34 23 6 5 71:27 75
პანათინაიკოსი 34 23 5 6 66:36 74

გაპარდენე პანელეფსინიკოსი, ვერია, ეთნიკოსი (პ)
თასის ფინალი
ოლიმპიკოსი - პანათინაიკოსი 2:0

საფრანგეთი
ბორდო 34 22 6 6 66:29 72
მარსელი 34 21 8 5 56:28 71
ლიონი 34 18 9 7 51:31 63

გაპარდენე სოშო, ტულუზი, ლორიანი
ალჟამპენე სენტ ეტიენი, სედანი, ტრუა
ბომბარდირი ვილტორდი (ბორდო) - 22
თასის ფინალი
ნანტი - სედანი 1:0
ლიგის თასის ფინალი
ლანსი - მეცი 1:0

უგუინდარია
ფინალური ეტაპი
სერვეტი 14 7 3 4 19:14 46 (22)
გრასპოპერი 14 8 3 3 31:11 46 (19)

თასის ფინალი
ლოზანა - გრასპოპერი 2:0

სლოვაკეთი
სლოვანი 30 21 7 2 56:11 70
ინტერი 30 21 5 4 64:15 68
სპარტაკი 30 19 7 4 59:20 64

გაპარდენე ტაურისი, ბარდევოვო
ბომბარდირი ფაბუში (დუკლა) - 19
თასის ფინალი
სლოვანი - დუკლა 3:0

სლოვენია
მარიბორი 33 19 9 5 72:29 66
ნოვა გორიცა 33 18 8 7 55:31 62
ველენე 33 16 8 9 43:33 56

გაპარდენე კოპერი, ტრიგლავი
ბომბარდირი ნიკეიჩი (ნოვა გორიცა) - 17
თასის ფინალი
მარიბორი - ოლიმპია 2:0

უელსი
ბერი თაუნი 32 23 7 2 82:23 76
ინტერი 32 19 6 7 61:26 63
კემბრანი 32 17 6 9 72:44 57

გაპარდენე პოლიველი
თასის ფინალი
ბერი თაუნი - კერნერფონი 3:0

უგრანია
დინამო 30 23 5 2 75:17 74
შახტორი 30 20 5 5 70:25 65
კრივბასი 30 16 11 3 43:18 59

გაპარდენე ნიკოლაევი
ალჟამპენე ჩერნომორეცი
ბომბარდირი შევჩენკო (დინამო) - 18
თასის ფინალი
დინამო - კარპატი 3:0

უნგრეთი
მტკ 34 27 2 5 77:26 83
ფერენცვაროში 34 19 7 8 61:40 64
უიპეშტი 34 20 3 11 58:40 63

გაპარდენე ბესცე, კერულეტი
თასის ფინალი
დებრეცენი - ტატბანია 2:1

ჩეხეთი
სპარტა 30 17 9 4 62:23 60
ტეპლიცე 30 16 7 7 55:30 55
სლავია 30 15 10 5 51:31 55

გაპარდენე ვიკტორია (პ), კარვინა
თასის ფინალი
სლავია - სლოვანი 1:0

ჩრდ. ირლანდია
გლენტორანი 36 24 6 6 74:35 78
ლინფილდი 36 21 9 6 68:38 72
კრუსიფიქსი 36 18 8 10 48:39 62

გაპარდენე კოლერინი, კლიფტონვილი, ომაგი
თასის ფინალი
რენჯერსი - სელტიკი 1:0

პოლანდია
რენჯერსი 36 23 8 5 78:31 77
სელტიკი 36 21 8 7 84:35 71
სტ. ჯონსტონი 36 15 12 9 39:38 57

გაპარდენე დანფერმლიანი
თასის ფინალი
რენჯერსი - სელტიკი 1:0

პერუსი ინტერსი

იტალიის ნაკრებისა და ტურინის "იუვენტუსის" მეკარე ანჯელო პერუსი ახალი სეზონიდან მილანის "ინტერსი" ითამაშებს. მილანურმა კლუბმა მასში 28 მილიარდი ლირა (14,78 მილიონი დოლარი) გადაიხადა.
"ინტერის" თავადაც ამბობენ, რომ ივენსში სწორედ ამ თანხაზე ელაპარაკნენ "ბებერ ქალბატონს", წინასწარი დასტურები მიიღეს, მაგრამ მერე ტურინელმა აიჩქმეს, საუბარი 33 მილიარდ ლირაზე იყო და თუ მილანელები უარს იტყვიან, გარიგებას ჩაშლით.
გუშინ "ინტერის" მფლობელმა მასიმო მორატიმ თქვა, პერუსისთან დაკავშირებით ყველაფერი იმაზე იქნება დამოკიდებული, რამდენად ვინიერად მოიქცევიან "იუვენს" თავადაც. გუშინ კი ცნობილი გახდა, რომ პერუსიმ სამედიცინო შემოწმება გაიარა და ოფიციალურად გახდა "ინტერის" წევრი.

აზიას ევროპის სარჯზე

ფიფამ გადაწყვიტა 2002 წლის მსოფლიოს ჩემპიონატზე, რომელიც იაპონიასა და კორეაში გაიმართება, აზიას ერთი დამატებითი ადგილის შანსი მისცეს. თუ შარშანდელ ჩემპიონატზე ევროპას 15 ნარჩობადგენელი ჰყავდა, ახლა პირდაპირ ფინალურ ეტაპზე მხოლოდ 14 ევროპული ქვეყანა მოხვდება, მეთხუთმეტის ვინაობა კი აზიურ გუნდთან დამატებით მატჩებში გაირკვევა.
შეგახსენებთ, რომ მანამდე აზიას 4 ადგილი ჰქონდა გამოყოფილი და იქაურმა ფეხბურთის კონფედერაციამ ფიფას მიმართა, ერთი დამატებითი ნიანაღმდეგ შემთხვევაში ჩემპიონატს ბოიკოტით ემუქრებოდნენ. როგორც ხედავთ, აზიელთა მონდომებამ ნაყოფი გამოიღო.

რუსეთი

XV ტური
საბურნი 2:2 ტორპედო
შაფრუინა 1:1 როსტოვო
ლოკომოტივი 5:1 როტორი
დინამო 1:0 ცსკა
კრილია 3:1 საბარტაპი
ალანია 2:2 ზენიტი
ურალანი 1:0 შინიკი
ჩერნომორეცი 0:1 ნ. ნოვგოროდი
სპარტაკი 18 12 4 2 36:14 40
ლოკომოტივი 15 10 2 3 34:15 32
ცსკა 15 8 5 2 25:11 29
ტორპედო 16 7 8 1 18:11 29
ალანია 15 7 4 4 30:19 25
როსტოვოში 15 7 4 4 19:16 25
დინამო 15 7 3 5 26:23 24
ზენიტი 15 5 6 4 20:16 21
ნ. ნოვგოროდი 15 5 4 6 18:20 19
ურალანი 15 4 3 8 10:17 15
კრილია 16 4 3 9 21:29 15
როტორი 15 4 3 8 19:27 15
ჩერნომორეცი 15 3 4 8 15:26 13
სატურნი 16 3 4 9 14:27 13
შინიკი 15 2 6 7 9:21 12
ქემშუენა 15 0 7 8 8:29 7

სარკიელი

სპორტული ლაბარია "CROCO"

ბათაბაშაბის წესები

თამაშში მონაწილე პირის მიზანია, გამოიყოს ტირაჟში მოცემული სპორტული შედეგების შედეგი, სპორტის სათამაშო სახეობებში მატჩის ძირითადი დროის შედეგი (მოგება, ფრე, წაგება). ფსონების სია ქვეყნდება გაზეთ „სარკიელი“-ში. სიაში მატჩის გასწვრივ მითითებულია კოეფიციენტები ყოველ შესაძლო შედეგზე. დასაშვებია მოგების კოეფიციენტების ცვლილება გაზეთის გამოცემის შემდეგ. მოთამაშე ვალდებულია, დააზუსტოს კოეფიციენტების შესაძლო ცვლილებები ჩაბარების ადგილზე გამოკრული ფსონების მიხედვით. შედეგის გამოცნობისას მოთამაშე მიიღებს თანხას, რომელიც დადებული თანხისა და კოეფიციენტის ნამრავლის ტოლია.

ფსონები მიიღება როგორც ცალკეულ მატჩზე, ასევე რამდენიმე მატჩის შედეგის ერთდროულად გამოცნობაზე. ამ შემთხვევაში მოთამაშემ უნდა გამოიყოს ვარიანტში აღნიშნული ყველა თამაშის შედეგი. თუ ფსონი დადებულია რამდენიმე მატჩის შედეგის ერთდროულად გამოცნობაზე, მოგების კოეფიციენტი შეადგენს ცალკეული შედეგების შესაბამისი კოეფიციენტების ნამრავლს (მეთოდის სიზუსტით, დამრგვალების გარეშე). კოეფიციენტების ნამრავლი არ უნდა აღემატებოდეს 1000-ს. თუ ნამრავლი 1000-ზე მეტია, მოგების კოეფიციენტი დაიკლებს 1000-ს.

არათანაბარი სიძლიერის გუნდების შეხვედრისას მატჩის გასწვრივ შეიძლება მითითებული იყოს ანგარიში (ჰანდკაპი) და, შესაბამისად, მატჩის შედეგი განისაზღვრება ამ ანგარიშის გათვალისწინებით.

ფეხბურთის ნებისმიერი მატჩის ანგარიშის გამოცნობისთვის, თუ არ არის მითითებული სპეციალური ფსონი ანგარიშისთვის, კოეფიციენტი 5,0-ის ტოლია.

კოეფიციენტები მრავალდება მხოლოდ ერთი და იგივე სახის პროგნოზისთვის (მაგალითად: თამაშის შედეგი — შედეგზე, გუნდის შემდეგ ეტაპზე გასვლა — შემდეგ ეტაპზე გასვლა ზე და ა.შ.). ერთი და იგივე წყვილის ორი სხვადასხვა სახით შეტანა ერთ ვარიანტში, კოეფიციენტების გადასამრავლებლად არ შეიძლება (მაგ: ინტერი — კალიარი 3:1 და ინტერი — კალიარი 1, ან ინტერი — კალიარი 1 და ინტერი — კალიარი (0:1) 1). თუ ერთ ვარიანტში ერთი და იგივე წყვილი ორი სხვადასხვა სახით აღმოჩნდება შეტანილი, ქვითრის განხილვისას მხედველობაში მიიღება წყვილის ის პროგნოზი, რომლის შესაბამისი კოეფიციენტიც მეტია. თუ ბილეთში შეტანილი მატჩის ფორა მოთამაშის მიერ არასწორად არის მითითებული, მხედველობაში მიიღება ფორა, რომელიც გამოქვეყნებული არის „კროკო“-ს მატჩთა სიაში.

ფსონი გაუქმებულად ითვლება და თანხა მოთამაშეს უბრუნდება, თუ:

1. ფსონი დადებულია მატჩის დაწყების შემდეგ;
 2. შეიცვალა მასპინძელი გუნდი (ორმატჩიანი სათასო ტურნირებისთვის გაუქმებულად არ ითვლება ფსონი, რომელიც დადებულია გუნდის შემდეგ ეტაპზე გასვლაზე). ერთი და იგივე ქალაქის სხვა სტადიონზე მატჩის გადატანისას, ან მატჩის ნეიტრალურ მიწოდებულ ჩატარებისას ფსონი გაუქმებულად არ ითვლება;
 3. შეხვედრა არ ჩატარდა ან გადაიდო სამ დღეზე მეტ ვადით (ტექნიკური შედეგი მხედველობაში არ მიიღება);
 4. მატჩი ჩაიშალა, არ დამთავრდა, ან შედეგი არ დაფიქსირდა და არ იქნა გადათამაშებული სამი დღის ვადაში;
 5. წყვილში შეცდომით არის მითითებული რომელიმე გუნდი;
 6. არასწორად ან არასრულად არის შევსებული ქვითარი.
- ცალკეულ მატჩზე დადებული ფსონი მატჩის გადადების ან არ-

ჩატარების შემთხვევაში უბრუნდება მოთამაშეს. იმ შემთხვევაში, როდესაც ბილეთში შეტანილია რამდენიმე მატჩის შედეგი ერთად და ერთ-ერთი შეხვედრა რამე მიზეზით გაუქმდა, ამ მატჩის შედეგი მოთამაშეს ჩაეთვლება გამოცნობილად (კოეფიციენტი — 1,0) და დანარჩენი შედეგები არსებული წესის მიხედვით განიხილება.

თუ მატჩი დამთავრდა და მისი შედეგი დაფიქსირდა, ხოლო შემდეგ გაპროტესტდა და შედეგი შეიცვალა ან მატჩი გადათამაშდა, მოგები გაიცემა პირველი შედეგის მიხედვით. გაუქმებულად ჩაითვლება მხოლოდ ის ფსონები, რომლებიც ჩამოსულია ორმატჩიანი სათასო ტურნირებში შემდეგ ეტაპზე გასვლისთვის პირველი მატჩების წინ).

ტურში გატანილი გოლების რაოდენობაზე დადებული ფსონი გაუქმებულად ითვლება და თანხა მოთამაშეს უბრუნდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოცემული ტურის რომელიმე მატჩი გადაიდო და ამ მატჩს შეეძლო გავლენა მოეხდინა ბილეთში შევსებულ პროგნოზზე.

ფსონის მინიმალური ოდენობაა: ერთ ვარიანტზე 1 ლარი. თუ ერთ ვარიანტზე დადებულია 1 ლარზე ნაკლები, მაშინ ფსონი გაუქმებულად ითვლება და თანხა მოთამაშეს უბრუნდება. ფსონები, რომლებიც შევსებულია მხოლოდ მოგება ან წაგებაზე, უბრუნდება 5000 ლარს, თანხმდება ადმინისტრაციასთან.

ქვითარი უნდა შეესაბამებოდეს გარკვეულ შავ ან ლურჯ ფერის პასტით, არ შეიძლება ქვითრის ფანქრით ან ნითული პასტით შევსება. გადაშლილი ან გადასწორებული ქვითარი არ განიხილება და თანხა უბრუნდება მოთამაშეს. ბილეთში, რომელიც ჩაბარებულია ბუკმეკერთან, ცვლილებების შეტანა აკრძალულია, ჩაბარებული ბილეთი უკან არ გაიცემა.

ერთ ბილეთში რამდენიმე ვარიანტის შეტანისას მოთამაშე ვალდებულია, მიუთითოს ვარიანტთა საერთო რაოდენობა.

ქვითარი თვითკომირებადია და შედეგად ორი იდენტური ნაწილიცაა, ივსება მხოლოდ პირველი პირი მოთამაშის მიერ და იგი არის ჩაბარებული პასუხისმგებელი მის სწორად შევსებაზე. შევსებული ქვითარი უნდა ჩაბარდეს „კროკო“-ს ბუკმეკერს, რომელიც თავისი პირადი ბუკმეკერით ადასტურებს ქვითარის მიღებას, ანერს მას ჩაბარების თარიღს და უბრუნებს მოთამაშეს მის კუთვნილ ნაწილს. ბუკმეკერი არ აგებს პასუხს ქვითარში აღნიშნული მატჩებისა და ფსონების მართებულობაზე. ქვითრების გაცემა არ არის შეზღუდული და მას საბუთის ძალა ენიჭება მხოლოდ ზემოთაღნიშნული წესით შევსებისა და „კროკო“-ს ადმინისტრაციამ ჩაბარების შემდეგ.

მატჩთა სისათვის ერთად ჩაბარების პუნქტებში გამოკრული უნდა იყოს ბუკმეკერთა ბუკმეკერის ნიმუშები, რომლებიც მოქმედია ჩაბარების დღისთვის.

მოგებები გაიცემა და პრეტენზიები განიხილება ქვითარში შეტანილი მატჩების ჩატარების ბოლო თარიღიდან ერთი კვირის განმავლობაში. ამ ვადის გასვლის შემდეგ მოგებები არ გაიცემა და პრეტენზიები არ მიიღება. მოგებების გაცემა იწყება მატჩის შემდეგ პირველივე სამუშაო დღეს. იმ შემთხვევაში, თუ მოგებულ ბილეთზე გაცემი თანხა აღემატება ათას ლარს, დასაშვებია მოგება გაიცეს სამი სამუშაო დღის დაგვიანებით.

ადმინისტრაცია პასუხს არ აგებს და მოგებებს არ ანაღლებს იმ ქვითარებზე, რომლებიც არ ჩაბარდა ადმინისტრაციას „კროკო“-ს შიდაგანაცხდით დადგენილი წესების მიხედვით.

მოთამაშის მონაწილეობა „კროკო“-ს მიერ წარმოებულ ლატარიაებში ნიშნავს, რომ იგი გაცნობილია გათამაშების წესებს და თანხმება, ითამაშოს არსებული წესებით.

ქვეყნის ჩამოერთმობა		
გერმანია		საბარკმობი
ბაიერნი	1,3	ოლიმპიკი
დორტმუნდი	4,0	პანათინაიკონი
ლევერკუზენი	5,0	აი. ა. ზ. ლიონი
კაიზერსლაუტერნი	6,0	პაოკი
შერტა	8,0	
ინგლისი		ჩეხეთი
მანჩესტერი	1,4	სპარტა
არსენალი	3,5	სლავია
ჩელსი	4,0	სიგმა
ლევერპული	6,0	ტეპლიტე
ლიდსი	8,0	ბანიკი
საზრანგობი		კოლონია
მარსელი	2,0	ვისლა
ბორდო	3,0	ლეგია
მონაკო	3,0	ვიტევი
პსჟ	4,0	ლეხი
ლიონი	6,0	პოლონია
ნანტი	8,0	
ლანსი	8,0	
იტალია		უკრაინა
მილანი	2,5	დინამო კიევი
ინტერი	2,5	შახტიორი
იუვენტუსი	3,0	კარპატი
ლაციო	3,0	ტავრია
პარმა	5,0	
ფიორენტინა	7,0	
რომა	8,0	
ესპანეთი		თურქეთი
ბარსელონა	1,6	გალათასარაი
რეალი	2,3	ფერენბაჰჩე
ვალენსია	5,0	ბუქიქთაში
ატლეტიკო	7,0	ტრაბზონი
დეპორტივო	8,0	
სელტა	8,0	
ბილბაო	8,0	
მალიორკა	8,0	
სოსიედადი	8,0	
პორტუგალია		შოტლანდია
პორტუ	1,7	რეინჯერსი
ბენფიკა	2,5	სელტიკი
სპორტინგი	4,0	
ბოავიშტა	8,0	
პოლანდია		ავსტრია
აიაქსი	2,0	რაპიდი
ფეიენოორდი	2,5	შტურმი
ეინდჰოვენი	2,5	ზალცბურგი
		აუსტრია
ბელგია		გრაცერი
ბრიუგე	2,2	
ანდერლეხტი	2,2	
გენკი	3,0	
სტანდარდი	8,0	

როგორც გუნდი	ბაიბარკაჟაჟი
მანჩესტერი	2,5
მილანი	2,5
ბარსელონა	2,5
ლაციო	4,0
ფორმანტინა	5,0
პარმა	5,0
ბანიერნი	5,0
რეალი	6,0
არსენალი	7,0
ჩელსი	7,0
დორტმუნდი	10,0
ლევერკუზენი	10,0
მარსელი	10,0
ბორდო	10,0
ვალენსია	10,0
მალიორკა	15,0
პარტა	15,0
ლიონი	15,0
ფიენოოორდი	15,0
ეინდჰოვენი	15,0
პორტუ	15,0
დინამო (კიევი)	15,0
სპარტაპი	25,0
რუსენაგორგი	25,0
კროსია	25,0
პარტინიანი	25,0
ბანკი	25,0
ოლიმპიკი	50,0
აიკი	50,0
გალათასარაი	50,0
ბუქიქთაში	50,0
ბოავიშტა	50,0
ცსკა	50,0
რეინჯერსი	50,0

ჩემპიონთა თასი	როგორც ქვეყნის	ნარკოგაგანული ბაიბარკაჟაჟი
იტალია		2,0
ესპანეთი		2,4
ინგლისი		2,4
გერმანია		3,0
საფრანგეთი		5,0
პოლანდია		8,0
პორტუგალია		15,0
უკრაინა		15,0
ნორვეგია		25,0
რუსეთი		25,0
ხორვატია		25,0
ბელგია		25,0
იუგოსლავია		25,0
საბერძნეთი		50,0
თურქეთი		50,0
შოტლანდია		50,0

უფასო თასი	როგორც ქვეყნის	ნარკოგაგანული ბაიბარკაჟაჟი
იტალია		2,5
ესპანეთი		3,0
ინგლისი		3,0
გერმანია		5,0
საფრანგეთი		8,0
პოლანდია		8,0
პორტუგალია		12,0
ბელგია		15,0
რუსეთი		25,0
იუგოსლავია		25,0
ხორვატია		25,0
შვედეთი		25,0
ჩეხეთი		50,0
ნორვეგია		50,0
თურქეთი		50,0
შვეიცარია		50,0
შოტლანდია		50,0
საბერძნეთი		50,0
რუმინეთი		50,0

როგორც გუნდი	ბაიბარკაჟაჟი
იუვენტუსი	3,0
რომა	5,0
ლიდსი	7,0
ტოტენჰემი	7,0
ბოლონია	7,0
შლინგჰამი	7,0
აიაქსი	7,0
კაიზერსლაუტერნი	7,0
დინამო ბრესტო	10,0
სელტა	10,0
ატლეტიკო	10,0
ნიუკასლი	10,0
ვერდერი	15,0
პოლუსკარგი	15,0
ჰამბურგი	15,0
დუნისკარგი	15,0
ვესტ ჰემი	15,0
მონაკო	15,0
ნანტი	15,0
ლანსი	15,0
რენი	25,0
მონპელიე	25,0
ბანფიკა	25,0
სპორტინგი	25,0
ვიტაგორი	25,0
ლოკომოტივი (მოსკოვი)	25,0
ჰაილუკი	25,0
ტრევენ ზეზელა	25,0
ბრიუგე	25,0
ანდერლესტი	25,0
სელტიკი	25,0
ბილბაო	50,0
პაოკი	50,0
პანათინაიკონი	50,0
როლა	50,0
სლავია (პრაღა)	50,0
ზენიტი	50,0
ფენერბაჰჩე	50,0
ბრასოვარი	50,0
ლიერსი	50,0
ლოკარენი	50,0
სტ. ტრუიდენი	50,0
სტინაუა	50,0
დინამო (ბუქარესტი)	50,0

გადამრავლება შეიძლება მხოლოდ ქვეყნის ქვეყანაზე ან გუნდის გუნდზე. ქვეყნის და გუნდის გადამრავლება არ შეიძლება. იმ გუნდებზე, რომლებიც სიაში არ არის შეტანილი, ფსონები არ მიიღება.

კროკოს ბიუროთა მისამართები:
 თბილისი — ფურცელაძის ქუჩა, კინოთეატრ „რუსთაველის“ შენობაში;
 №2 ცენტრალური ფოსტამბო ალმაშენების გამზირზე; გლდანის, სავაჭრო ცენტრი.
 ქუთაისი — პუშკინის ქუჩა 16, ტელერადიოკომპანია „ივერონის“ შენობაში.
 ბათუმი — აპმედ მელაშვილის ქუჩა 23. (ყოფილი კამოს ქუჩა)
 რუსთაველი — მაჩაბლის ქუჩა 3. პირიმზე, მეორე სართული.
 გორში — სტალინის ქუჩა. ჭადრაკის კლუბი.
 ფსონები მიიღება ყოველდღე ორგანიზაციისა და ხუთშაბათის გარდა 13-დან 16 საათამდე

წილისპირთ უკანაპოვლო კართველები გედლებისტვის მაინც იბრკოლებენ

ნუგზარ ჭეიშვილი კადეტებს არიგებს

როდესაც სიტყვა ქართული კალათბურთის მომავალზე ჩამოვარდება, ხელს უშალს კადეტთა ნაკრებისკენ გაიშვებენ ხოლმე და არცთუ უსაფუძვლოდ. მართლაც, ჩვენს ყოფას თვალს თუ ვადავებებით, ამის კვალობაზე ნუგზარ ჭეიშვილის ბიჭების წარმატება უფრო მკაფიოდ გამოჩნდება. ქართულმა თექვსმეტწლამელებმა უკვე მიიღეს ვერობის დაუმტკიცეს თავიანთი სიძლიერე და კონტინენტის პირველობის ფინალურ ეტაპზე მონაწილეობის უფლებაც მიიძივეს.

ვერობის თორმეტ უძლიერეს გუნდში მოხვედრა კადეტებს ამთავითვე წარმატებად უნდა ჩაუთვალოთ, თუმცა მათი მთავარი მწვრთნელის, ნუგზარ ჭეიშვილის ნათქვამს თუ ვირწმუნებთ, ეს კიდევ არაფერია იმასთან შედარებით, რისი მიღწევაც ამ თაობას შეუძლია — სლოვენიაში გუნდი შედგებისთვის იბრძოლებსო, პირდაპირ გვეუბნება მწვრთნელი.

ფინანსებიც შემოგაკლდა და სულ მთლად უსახსროდ დაერჩით. საბედნიეროდ, განათლების სამართველოს სპორტული განყოფილების გენერალური დირექტორი ვაჟა ჭკუასელი დაგვეხმარა და ფედერაციასთან ერთად სლოვენიაში წასვლელი თანხები მოიძია. თუ არ ვცდები, საუბარია 35 ათას ლარამდე.

— წინა საკვალიფიკაციო ტურნირების შემდეგ გუნდის შემადგენლობა თუ გადახალისდა? — იმ კალათბურთელებს მხოლოდ ვითელი ტაქტიკა ვაძაქივ დავაძაქე. ამაყად ჩემი ხელმძღვანელობით თოთხმეტი მოთამაშე ვარჯიშობს, რომელთაგანაც ორს შინ დარჩენა მოუწევს. წამსვლელთა ვინაობას კი თორმეტ ივლისს დავასახელებ.

— კმაყოფილი ხართ ბიჭების სათამაშო კონდიციებით? — სიმართლე რომ ვითხრათ თავიდან გაწურული ლიმონებით იყვნენ. ცხრათვიანმა ჩემპიონატმა კალათბურთელები სულ მთლად მოქანცა. მეც ვაკვირდები წინა მდგომარეობა და ძალიან არ ვტყვირთავდი. ახლა გაცილებით უკეთესი სიტუაციაა, ბიჭები ნელ-ნელა იბრუნებენ ჩვეულ სახეს და იმედი მაქვს, სლოვენიაში სათამაშო ფორმის პიკსაც მაღწევენ.

— ალოლი და ხელო, თხუთმეტი ივლისამდე რადა დარჩა. ამ დღეს გუნდი სლოვენის ქალაქ სელეში ევროპის ჩემპიონატის ფინალურ ეტაპში ჩაებება და ყველაფერიც იქ გამოჩნდება. მანამდე კი ნუგზარ ჭეიშვილის მოეუსმინოთ, რომელსაც, ცხადია, საწუსარიც ბევრი აქვს.

— კარგი იქნებოდა, წილისყრაში მეტად რომ გავგმართლებოდა. ძალიან ძნელი ჯგუფი შეგვხვდა, ტურნირის ყველა ფავორიტმა ჩვენთან მოიყარა თავი. იუგოსლავია წინა პირველობის ჩემპიონია, რუსეთი — მეორეადგილოსანი, სლოვენია მასპინძელია, თურქთა და ბერძენთა სიძლიერეც კარგად მოგვხსენებათ. მეორე ჯგუფში გაცილებით სუსტი გუნდებია, ვერც კი შევადარებ. პოლონეთი, ლატვია და ესპანეთი საკვალიფიკაციო ეტაპზე დამარცხებულნი გვყავს, ფრანგებთან ცოტადა დაგვაკლდა გამარჯვებამდე, ხორვატია და მაკედონიაც ისეთი რა უნდა იყოს.

— მეტოქე გუნდებზე თუ გაქვთ რაიმე წარმოდგენა? — შარშანდელი იუგოსლავია-თურქეთის თამაშის ვიდეორჩანაწერი მოვიპოვეთ. ყოველდღე ვუყურებთ და გარკვეული დასკვნებიც გამოქვავეს. არა მგონია, მას მერე გუნდებს სახე ეცვალოს. ამას წინათ ბოისას დაუჯგუშოვრდით და სლოვენის ნაკრებზე დაეკითხეთ. არც ისე ძლიერები არიან, უნდა მოეგოთო დაგვამწვიდა. ბერძენების თამაში პირადად არ მინახავს, თუმცა მათი კადეტების ყველა მატჩის ტექნიკურ შედეგებზე მიგვიწვდა ხელი და გარკვეულწილად ესეც დაგვეხმარება.

— ალბათ, თქვენს თამაშსაც შეისწავლიდნენ მოწინააღმდეგენი... — ახლახან მაცნობეს, რომ უკლებლივ ყველა გუნდს ჰქონია ჩვენი შეხვედრების ვიდეოფირი, თუმცა ეშმაკურ ხერხს მივმართეთ და სლოვენიაში სულ სხვა სტილში თამაშს ვაპირებთ.

— როგორც გაგიგეთ, მზადებაში თბილისში შეგებულბათი მყოფი ვლადიმერ სტეფანიაც დაგვეხმარება.

— გეთანხმებით, რომ მართლაც ძლიერი ჯგუფი შეგვხვდა, უკეთესიც შეიძლებოდა, მაგრამ ახლა ამაზე საუბარი აღარც ღირს. როგორმე ოთხეულში უნდა შეაღწიოთ, მერე კი... — თუ გვინათ, უძიებოდ ვართ, ძალიან ცდებით. ოთხეული კი არა, მედლები გვინდა, ყველაზე უარეს შემთხვევაში კი მეხუთე ადგილი, რაც მსოფლიოს ჩემპიონატზე თამაშის უფლებას მოგვცემს.

— მაინც, რა გაძლევთ ოპტიმიზმის საფუძველს? — ჩემი გუნდი, მერწმუნეთ, ქართველი კადეტები ევროპაში ერთ-ერთი საუკეთესონი არიან.

— მზადებას როდიდან შეუდგებით? — შეკრებაზე პირველი ივლისიდან გადავედით, იქამდე კი კალათბურთელებს სამედიცინო შემოწმება ჩაუტარდათ.

— როგორ ფიქრობთ, ორკვირიანი ვარჯიშები საკმარისია მიზნის მისაღწევად? — რა თქმა უნდა, არა, მაგრამ სხვა გზა არ გვიქონია. სანამ ჩემპიონატი არ დამთავრდა, გუნდი ვერ შევკრიბებ.

— კვიაროსის ტურნირის შემდეგ გუნდმა ახლია ივარჯიშა პირველად? — სრული შემადგენლობით კი, თუმცა მანამდე ეროვნული ნაკრების შევიკრიბაში ყოფნით და ჩემპიონატში გამოცხადებული შესვენებით ვისარგებლეთ და ვაკის მანქანში ფიზიკური მომზადების სრული კურსი გავიარეთ. სამწუხაროდ, მაშინ ბევრი წამყვანი მოთამაშე გვაკლდა.

— ახლა როგორ ვარჯიშობთ? — დიღუბის მანქანში ვცხოვრობთ და დილაობით აქვე დარბაზში ვავდივართ წვრთნას. კალათბურთელებს ჯერ თეორიული მეცადინეობები უტარდებათ, შემდეგ ბუროზე მუშაობა და სროლების დახვეწა ვეალებათ. საღამოობით კი ვერის ბაღში ორმხრივად ვთამაშობთ, ანაც სხვადასხვა ასაკის გუნდები ვვიწვევს სპარინგ-პარტნიორობას.

— რამდენადაც ვიცო, ერთხანს სეროიზული ფინანსური პრობლემები გაგჩინდათ, სლოვენიაში გასამგზავრებლად გვარიან თანხაზე იყო საუბარი... — ორი წლის წინ, როდესაც ხარჯთაღრიცხვა გაკეთდა, ყველაფერი გათვალისწინებული იყო. მეც, ლარის კურსის გაუფასურების შედეგად,

— ეს ძალიან, ძალიან ცუდია, თუმცა რას ვიხამო, კვლავაც გადაუჭრელ პრობლემად რჩება და უნდა შევეგუოთ. დარწმუნებული ვარ, სლოვენიაში მსაჯები ჩვენზე ხელის მონახველებს, მაგრამ ბიჭებს სულ იმას უფიქრინებ, რომ ამას ყურადღება არ მიაქციონ, თავიანთი თამაში აჩვენონ.

— დაუწერილი კანონია, მატჩის იგებს მოთამაშე, აგებს მწვრთნელი. ჩვენთან მწვრთნელებს რატომაც უჭირთ ამის აღიარება და წაგებულები რას აღარ იმიზეზებენ ხოლმე.

— ჩემს შემთხვევაში ასე არ მოხდება. ღმერთმა ნუ ქნას და თუ მიზანს ვერ მივალწიეთ, ამაში მთავარი დანამავე მე ვიქნები. მიშენებლობა არა აქვს, მსაჯი ათავჯრ დაგვაჯარიმებს თუ ორმოცდაათჯერ, მართლ იმას ვიფიქრებ, გუნდს რაღაც დაგაკლო-მეთქი.

გიორგი ბიძაშვილი

საპარტიო კალათბურთის ნაკრების თამაშთა განრიგი (დრო თბილისშია)		
15 ივლისი	საპარტიო — რუსეთი	19 სთ.
16 ივლისი	საპარტიო — თურქეთი	23 სთ.
17 ივლისი	საპარტიო — თურქეთი	23 სთ.
19 ივლისი	საპარტიო — საპარტიო	19 სთ.
20 ივლისი	საპარტიო — სლოვენია	23 სთ.

ზუსტად ერთი წლის წინ მეშვიდე ეროვნული ჩემპიონატის პლეი ოფში მბაჯის ფიზიკური შეურაცხყოფის გამო საქართველოს კალათბურთიდან განუსაზღვრელი ვადით მოკვეთილ კახა შენგელიას იმედად უცხოურ კლუბებში ასპარეზობდა. რაღა უნდა ექნა ეროვნული ნაკრებისა და თბილისის „დინამოს“ ცენტრს. 2008-სანტიმეტრიან და 130-კილოგრამიან კაცს? ჯერ თურქეთის ქალაქ ანთალიაში მთავრდება სადაც ორი თვე თამაშობდა, მაგრამ რომ შეატყო თურქები დანაპირების შესრულებას არ აპირებდნენ, ბულგარეთში გადაბარდა. ბულგარელები თურქებთან შედარებით უფრო ნამუსიანები გამოდგნენ და ერთი თვეც არ იყო გასული, რომ ქართველ ლეგიონერს გულახდილად გამოუცხადეს — დანაპირების შესრულებები არა ვართ და ჩვენს იმედად ნუ იქნებითო. ბედის მესამე ცდამ ჩვენებური პოლონეთის ქალაქ ვროცლავში მოახვედრა, რომლის საკალათბურთო გუნდი „ცეპტერი“ პოლონეთის ჩემპიონი გახდა.

კალათბურთის მოყვარულთ შევახსენებთ, რომ დაახლოებით 9-10 წლის წინ ნოდარ ქორქია და პაატა გურასპაული პირველი ქართველი ლეგიონერები იყვნენ, რომლებმაც უცხო ქვეყნის, კონკრეტულად კი პოლონეთის ჩემპიონობა მოიპოვეს პოზნანის „ლეხში“ ასპარეზობის დროს. ოთხმოცდაათიანი წლების მიწურულს კი კახაბერ შენგელიამ გაიმეორა უფროსი კოლეგების წარმატება.

პოლონეთის ჩემპიონმა შენგელიამ უნაკრის ვიცეჩემპიონს მიაშურა

— კახა, პოლონელებმა თუ შეასრულეს მოცემული სიტყვა? — შეასრულეს და თან როგორ! ჩემპიონატის ბოლოს გამარჯვებისათვის შესაფერისი პრემიების გაცემაც არ დაიწყებიათ.

— როგორი გუნდია პოლონეთის ჩემპიონი? — ეროვნულელები ზედზედ მეორედ გახდნენ პოლონეთის ჩემპიონები. გუნდის ზუსტი სახელწოდება „ცეპტერ შლიონსკ ვროცლავი“, შემოკლებით კი „ცეპტერს“ ეძახიან. ძლიერი გუნდია და ამიტომაც არ თმობს ქვეყნის ჩემპიონობას.

— გამოყვეთილი ლიდერია, თუ გაუჭირდა ოქროს მედლების შენარჩუნება? — ძალზე დაძაბული პლეი ოფი იყო. ნახევარფინალი სამ, ხოლო ფინალი ოთხ მოგებადვე გრძელდებოდა. ორივე შემთხვევაში შესაბამისად ხუთი და შვიდი მატჩი ჩატარებამ მოგვიწია.

კახა შენგელია

— თქვენს გარდა ლეგიონერები თუ ჰყავს „ცეპტერს“? — ამერიკელი ჯონ მაქნოლი და სეულის ოლიმპიადის ჩემპიონის, ლატვიელი იგორის მიგლინიეკისის უმცროსი მძა, რაიმინდას მიგლინიეკისი.

— როდის ჩაირიცხეთ „ცეპტერში“ და როგორი იყო კონტრაქტის პირობები? — ეროვნულელებს ტანმალალი კალათბურთელი ესაჭიროებოდათ და ჩემი მენეჯერის საშუალებით მიმდინარე წლის იანვრიდან გავაფორმე კონტრაქტი სეზონის ბოლომდე.

— ამჟამად თავისუფალი კალათბურთელი ბრძანდებით? — უნგრეთის ვიცე-ჩემპიონ „ჟალკოსთან“ კონტრაქტს მხოლოდ ჩემი ხელის მოწერა აკლია.

— მომავალ გუნდზე რას გვეტყვი? — ჯერჯერობით ვერაფერს. ყველაფერი ჩემი მენეჯერის შუამდგომლობით ვაკეთად.

— კონტრაქტის პირობები კი უთუოდ გეცოდინებათ.

— უნგრელები მრავალწლიან კონტრაქტს მთავაზობდნენ, მაგრამ მე მხოლოდ სეზონის ბოლომდე დავთანხმდი. შეიძლება შემდეგ უკეთესი გუნდი გამოჩნდეს და არ მინდა კონტრაქტის გამო პრობლემები შექმნას.

— ცეპტერიდან რატომ წამოხვედით. კონტრაქტის გაგრძელება აღარ შემოთავაზებიათ? — შემოთავაზეს, მაგრამ პოლონელებთან კონტრაქტის გაგრძელება აღარ მაწყობდა. არა მატერიული თვალსაზრისით, არამედ იმიტომ, რომ ცოტას ვთამაშობდი. გუნდს ბევრი ლიდერი ჰყავდა. რასაც მაკლებდნენ ვაკეთებდი, მაგრამ მე 35-40 წუთს ვარ მიჩვეული მოედანზე ყოფნას. უნგრელებს იმიტომ დავთანხმდი, რომ ძირითადი ცენტრი უნდა ვიყო.

დაწვევით თქვენთვის გამოტანილი დისკვალიფიკაციის შემთხვევაში? — არასდროს ვყოფილვარ მოედანზე ისე მართალი, როგორც მაშინ, მაგრამ დისკვალიფიკაციის გამო ხმა არ ამომივიდა.

— როდესაც ეროვნულ ნაკრებს ასე გაუჭირდა და ორი წლით ევროპის ჩემპიონატის მიღმა დაერჩით, თქვენნი დისკვალიფიკაციით არავინ დაინტერესებულა? — ლატვიასთან და იტალიასთან მატჩის წინ ბატონ ლევან მოსეშვილს დაურეკე და ვუთხარი ფორმაში ვარ და თუ გჭირდებათ დაგემხარებოთ თქო. მოსეშვილმა მაცნობა: ფიბა-ში გადაზავნილ სიაში არ ხარ და ამჯერად განაცხადში შენი შეყვანა ფედერაციას არ შეუძლია.

— შევიცარიაში ჩატარებული საკვალიფიკაციო ტურნირის დროს რაღა მოხდა? — მას პოლონეთის ჩემპიონატის პლეი ოფი დაემთხვა და ნაკრებში გამოსვლას ფიზიკურად ვერ ვასრულებდი. მართალია „ცეპტერში“ დიდხანს არ მიწვევდა მოედანზე ყოფნა, მაგრამ გუნდმა მაინც არ გამანთავისუფლა. დაუკითხავად წამოსვლის შემთხვევაში კი შევძლიარ კონტრაქტით გათვალისწინებული თანხა აღარ გადავხადებ.

— რეზო ჩხეიძემ და ვახტანგ ნაცვლიშვილმა საქართველოს ჩემპიონატშიც მოასწრეს მონაწილეობის მიღება უცხოეთიდან დაბრუნების შემდეგ და ბრინჯაოს მედლებიც მოიპოვეს. საქართველოს გუნდებიდან თქვენ არ გაქონიათ წინადადება? — საქართველოს ჩემპიონატის დებულებიდან გამომდინარე მეოთხე წრემდე უნდა მომესწრო განთავისუფლების ფურცლის წარდგენა ფედერაციაში, მაგრამ როგორც უკვე ვითხარით, ამ დროისათვის პოლონეთის ჩემპიონატი დამთავრებული არ იყო.

— გეგმათი რაიმე რეზონანსი იქნება თქვენს მენეჯერს, რომლის შესახებაც კონკრეტულად არაფერს გვეუბნებთ. — ბულგარელი ნიკოლა ტენევი, იგი, ამავე დროს, ვახტანგ ნაცვლიშვილის მენეჯერიცაა.

— ტენევიან დიდი ხნის ურთიერთობა გაქვთ? — ვატიმ გამაცნო დაახლოებით ერთი წლის წინ და იმის შემდეგ ვთანამშრომლობ.

— ეს თქვენს დისკვალიფიკაციამდე მოხდა თუ მერე? — დისკვალიფიკაციის შემდეგ.

— ერთი წლის წინ მომხდარი ამბების გახსენება ცოტა ნაგვიანები კი არის, მაგრამ სიტყვამ მოიტანა და... — არ მსიამოვნებს ამ თემაზე საუბარი. კარგი იყო არ მომხდარიყო, მაგრამ რახან მოხდა, ძალაუბრებურად შევეგუე.

— რამდენად სამართლიანი იყო სტკ-ს გა-

— თქვენს მენეჯერს, რომლის შესახებაც კონკრეტულად არაფერს გვეუბნებთ. — ბულგარელი ნიკოლა ტენევი, იგი, ამავე დროს, ვახტანგ ნაცვლიშვილის მენეჯერიცაა.

— ტენევიან დიდი ხნის ურთიერთობა გაქვთ? — ვატიმ გამაცნო დაახლოებით ერთი წლის წინ და იმის შემდეგ ვთანამშრომლობ.

— ეს თქვენს დისკვალიფიკაციამდე მოხდა თუ მერე? — დისკვალიფიკაციის შემდეგ.

— ერთი წლის წინ მომხდარი ამბების გახსენება ცოტა ნაგვიანები კი არის, მაგრამ სიტყვამ მოიტანა და... — არ მსიამოვნებს ამ თემაზე საუბარი. კარგი იყო არ მომხდარიყო, მაგრამ რახან მოხდა, ძალაუბრებურად შევეგუე.

— რამდენად სამართლიანი იყო სტკ-ს გა-

— ალბათ იმ გუნდს, სადაც ბოლო დროს ვითამაშობდი — „დინამოს“.

— საქართველოში თამაშს აღარ აპირებთ? — ჯერჯერობით არა. სექტემბერში 27 წლის ვხდები და რამდენიმე წელი მინდა უცხოეთში ვითამაშო. კარიერას კი აუცილებლად საქართველოში დავასრულებ.

როლანდ ლაზუჩიძე

დიდი გული

ჯემალ აბაიშვილი

დაიბადა 1938 წლის 21 დეკემბერს თბილისში.

გარდაიცვალა 1989 წლის 13 აპრილს საბჭოთა კავშირის 1962, 1964 წლების ჩემპიონი

1965, 1966, 1967 წლების ვიცე-ჩემპიონი

1963 წლის ბრინჯაოს პრიზიორი

1964, 1967 წლების მსოფლიოს

ჩემპიონატების მონაწილე

1964 წლის მსოფლიოს პირველობაზე

დაასახელეს სიმბოლურ ნაკრებში

60-იანი წლების საბჭოთა კავშირის

უძლიერესი მეკარე

საბჭოთა ნაკრებში ითამაშა

51 მატჩი

სილამაზე. ეს შესანიშნავი ოსტატებით დაკომპლექტებული გუნდი იყო. გარდა ოსტატობისა, გუნდის სიდიერე მოთამაშეთა ერთსულოვნებითაც იყო განპირობებული. ისინი თანატოლები იყვნენ, ბევრი მათგანი თანშეზრდილიც (მაგალითად, ჯემალ აბაიშვილი და ჯანო ბაგრატიონი ბავშვობიდანვე იყვნენ) და გუნდის წევრთა მეგობრობა მათ თამაშზეც ახდენდა გავლენას.

1963 წელს ჩემპიონებმა ორი საფეხურით უკან დაიწვიეს და მართალია, ჯემალ აბაიშვილი კვლავ საუკეთესო მეკარედ აღიარეს, ცერცვაზე კი ისევ საუკეთესო სნაიპერი ვახდა, „ბურვე-

სტნიკი“ მესამე ადგილს დასჯერდა. აბაიშვილმა განსაკუთრებით ჩინებულად ჩაატარა მომდევნო, 1964 წლის სეზონი, რომელიც თბილისის „ბურვესტნიკისთვის“ კვლავ ტრიუმფალური გამოდგა. ჯემალ აბაიშვილის შესანიშნავად ჩატარებული შეხვედრები მოსკოვის „ტრუდთან“ (სადაც მან ბოლო წუთებზე შეიღვერა (!) მოიგერია პირისპირ გასული მეტოქის ტყორცმა), კაუნასის „ატლეტასთან“ კარგა ხანს ახსოვდათ ხელბურთის მოყვარულთა კიდევ ერთი: ჯემალი ამ ჩემპიონატში მარტო კარის მცველად როდი მოგვევლინა. ორჯერ, კიევის „ბურვესტნი-

კთან“ და მოსკოვის საავიაციო ინსტიტუტთან, მან დაინახა, რომ მეკარე წინ გამოვიდა და შორეული ტყორცებით ბურთი მათ კარში მოათავსა. გარდა ამისა, აბაიშვილის მეშვეობით თბილისელებმა ტაქტიკური სიახლეც შესთავაზეს მეტოქეს: მოსკოვის „ტრუდთან“ იგი მოულოდნელად ჩართო შეტევაში და მისი მონაწილეობით გათამაშებულმა კომბინაციამ მოსკოველები სულ დააბნია. ამით ისარგებლა თამაზ ანთაქემ და გადაწყვეტი გოლი გაიტანა.

ერთი სიტყვით, საბჭოთა კავშირის ნაკრებისთვის პირველ მსოფლიოს პირველობაზე ჩეხოსლოვაკიაში ჯემალ აბაიშვილი გუნდის უცილობელ ლიდერად გაეშვა. მის გარდა კიდევ ორი ქართველი იყო — ჯემალ ცერცვაძე და ლერი კარტოზია (თუმცა ამ უკანასკნელს იქ თავის გამოჩენის საშუალება არ მიეცა).

საბჭოთა კავშირის ნაკრებმა დებიუტანტისთვის საპატიო, მეხუთე ადგილი დაიკავა. თუმცა მოთამაშეთა პოტენციალის გათვალისწინებით პრიზიორებში მოხვედრაც შეეძლო. ქართველებმა კი შესანიშნავად ითამაშეს. ჯემალ ცერცვაძე მსოფლიოს საუკეთესო სნაიპერია შორის იყო, ჯემალ აბაიშვილმა კი მართლაც ბრწყინვალედ ითამაშა და ჩემპიონატის სიმბოლურ ნაკრებშიც მოხვდა. პირველობა ჩეხოსლოვაკიაში ტარდებოდა და ტურნირის საუკეთესო მეკარის პრიზი მასპინძელთა მეკარეს ფრანტიშეკ არნოშტს მისცეს, სიმბოლურ ნაკრებში კი ორივე შეიყვანეს. თუმცა ბევრი ყურნალისტი და სპეციალისტი აბაიშვილს ანიჭებდა უპირატესობას, ჩეხოსლოვაკიელთა სიაშიც, ფეხბურთის ლეგენდარული მეკარე ფრანტიშეკ პლანიჩკა აბაიშვილის თამაშით აღფრთოვანებული იყო.

სხვათა შორის, აბაიშვილისა და არნოშტის დუელს მეტად საინტერესო გაგრძელება ჰქონდა ჩემპიონატის შემდეგ თბილისის „ბურვესტნიკი“ პრალის ნაკრებს შეხვდა მსოფლიოს ორი საუკეთესო მეკარის დუელი აბაიშვილის უპირატესობით წარმართა („ბურვესტნიკმა“ მატჩი 2:2:22 მიიგო) და ჯემალმა მეორე ტაიმში, ჩვეულ სტილში, ბურთი მიღწეულ მოედანს გადაატარა და თავის ვიზავის გოლიც გაუტანა!

შემდეგ წლებში თბილისის „ბურვესტნიკი“ კვლავ საკავშირო ხელბურთის ელიტაში ვახდდა, თუმცა ზედიზედ 3-ჯერ „მხოლოდ“ ვერცხლის მედლებს დასჯერდა, 1967 წელს კი შედევთის მსოფლიოს პირველობაზე საქართველო კიდევ უფრო სოლიდური წარმომადგენლობით წარდგა: ნაკრების მთავარი მწვრთნელი გიორგი შარაშიძე, მოთამაშეები: ჯემალ ცერცვაძე, ჯემალ აბაიშვილი, იმელო ფხაკაძე და ანზორ ექსეულიძე სასტარტო შეიდეულის წევრებად ითვლებოდნენ.

ქვეჯგუფში საბჭოთა ნაკრებმა მხოლოდ მსოფლიოს ჩემპიონებთან, რუმინელებთან წააგო, დანარჩენი ორი მატჩი მოიგო და მეოთხედფინალში გაეიდა. იქ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ძლიერი გუნდი დაამარცხეს

ჯემალ აბაიშვილი კარსაც საიმედოდ იცავდა და გოლებიც გაჰქონდა

19:16 და ნახევარფინალში დანიელებს შეხვდნენ. ამ თამაშის ბედი მეკარემ გააწყვიტა, თუმცა არა ქართველმა, არამედ დანიელმა — ეროკ ჰოლმსმა. შესანიშნავად ითამაშა, ბრწყინვალედ მოიგერია სხვათა მკარების შეტევები და ფინალში დანია გაიყვანა (1:7:22). სამწუხაროდ, აბაიშვილს მასთან გაჯობების შანსი არ მიეცა — მან მხოლოდ 8 წუთი დაჰყო მოედანზე (დანარჩენ დროს უკრაინელი ცაპენკო იდგა) და საბჭოთა ნაკრებმა ფინალში ვერ მიაღწია. ფინალში ჩეხოსლოვაკიამ დაინას მოუგო. მესამე ადგილისთვის ბრძოლა კი საბჭოთა ნაკრებმა რუმინელებთან დათმო და პრიზიორთა შორის ველარ მოხვდა.

ამ ჩემპიონატზე საბჭოთა ნაკრებს სამეულში მოხვედრის კიდევ უფრო მეტი შესაძლებლობა ჰქონდა, ვიდრე მსოფლიოს წინა პირველობაზე, მაგრამ, როგორც კულისებში ამობდნენ, გიორგი შარაშიძემ ვერ გარისკა, სასტარტო შეიდეულში ოთხივე ქართველი დაეყენებინა (არადა, ისინი აშკარად სჯობდნენ კონკურენტებს). ეს გარემოება რომ არა, როგორც სპეციალისტები აღნიშნავენ, ფინალში საბჭოთა ნაკრები უნდა ყოფილიყო.

ამის შემდეგ აბაიშვილმა კიდევ კარგა ხანს ითამაშა „ბურვესტნიკში“, მაგრამ თბილისელთა დიდების წლები უკვე გაველიო იყო. კარიერის ბოლოს ჯემალ აბაიშვილს „ბურვესტნიკში“ გამოუჩნდა ღირსეული შემცველი — ალექსანდრე ხუციშვილი, რომელსაც უფრო და უფრო მეტად ენდობდნენ მწვრთნელები. ჯემალმაც ვერ იგუა მეორეობა და ორი სეზონი კრასნოდარის გუნდში გაატარა, თუმცა ეს უკვე აღარ იყო „მისი“ გუნდი და „მისი“ თამაში.

თავის შესანიშნავი კარიერისას ხელბურთში ყველაზე კარგი გაწიბლება ჯემალ აბაიშვილს მოედანზე არ უგემა... ევროპის ჩემპიონთა თასზე ზაგრების „მედვეშკატან“ ცნობილი მატჩების (3:2:1 ზაგრები და 2:1:3 თბილისში) შემდეგ კენჭისყრა გაამართა. თამაში მსაჯებთან ერთად გუნდის კაპიტნები — ჯემალ აბაიშვილი და იუგოსლავი მილკოვიჩი მიიწვიეს. „არიოლ-რეშკაზე“ პირველი სიტყვის უფლებაც ჯემალმა სტუმარს დაუთმო და მილკოვიჩმაც გამოიცნო... ასე აბსურდულად ჩამოშორდა თბილისის „ბურვესტნიკი“ თავის, ალბათ, ყველაზე დიდ წარმატებას.

როდესაც ჩვენი ხელბურთის სიამაყე ჯემალ ცერცვაძე ამ დრამატულ მატჩს იხსენებდა, თქვა, ნეტავ, მე ვყოფილიყავი იმ ოთახში. გამოვივრდა, რას იზამდით-მეთქი, ვკითხე, რა ვიცი, იქნებ რაღაც მექნა, ჯემალი ხომ ძალიან ალალი იყო.

მართლაც ყველა ასე იხსენებს ამ უშუალო ადამიანს. მისი ძმის, გურამ აბაიშვილის მოგონებებია:

„ბოლომდე ენდობოდა ადამიანებს და ბოლომდე სჯეროდა მათი. მოუსვენარი იყო, მოძრავი და ფიცხი. ეს სიფიცხე თამაშშიც შევლოდა. ფეხქდებიანი ხასიათის განხილვა, სიმშვიდის ვერ უძლებდა. ჯემალი სპეციალობით ინჟინერი იყო. ძალიან კარგი ხელი ჰქონდა. კარგად ხატავდა და ხაზავდა. მეთუ კლასში სწავლობდა, როცა სადილო-მოებს უხაზავდა სტუდენტებს. მუდამ მოვლენათა ცენტრში იყო. 1956 წელს, ცნობილი 9 მარტის ტრაგედიისასაც იქ იყო, ძლივს გადაურჩა სიკვდილს. თამაშს რომ თავი დაანება, ერთხანს თავისი სპეციალობითაც მუშაობდა „საქსოფლმშენში“, მაგრამ ვერ გაძლო. მოუსვენარი იყო და სკამზე რა გაჩერებდა. ისევ ხელბურთს დაუბრუნდა. ჯემალი ძალიან ახალგაზრდა, 50 წლის გარდაიცვალა ინფარქტით. ექიმებმა შემდეგ თქვეს, რომ დიდი გული ჰქონდაო.“

მართლაც დიდი გული ჰქონდა ჯემალ აბაიშვილს და სწორედ გულიანი თამაშისთვის უყვარდა იგი მყურებელს, რომელსაც ამდენი სასიხარულო წუთი განაცდევინა.

ჩვენმა ხელბურთელებმა ამ გაზაფხულს არამარტო შედეგებით გაახარეს მყურებელი, არამედ იმითაც, რომ ჯიჯიანადა ითამაშეს და, ალბათ, როცა ახალ დაბრკობებებს შეეჭიდებიან, მათ უკან ყოველთვის იდგება ქართველ ხელბურთელთა შესანიშნავი თაობა, რომლის ბრწყინვალე წარმომადგენელიც ჯემალ აბაიშვილი იყო.

ილია მხაიძე

ამ გაზაფხულზე, როცა ჩვენმა ფეხბურთელებმა და კალათბურთელებმა სასტიკად გაგვაწიბლეს, სპორტის ქართველ ქომაგებს ქართველი ხელბურთელების კარგი თამაშილი გვექცა ერთგვარ მალამოდ. ახლახან ქუჩაში ახალგაზრდა ყურნალისტი შემხვდნენ, ხელბურთის გულშემატკივრები ვახდითო — თქვეს და მერე ისიც დაამატეს — ეს რა კარგი და სანახაობრივი თამაში ყოფილაო...

ისინი ძალიან ახალგაზრდები არიან და, ცხადია, ვერ მოესწრნენ იმ დროს, როცა საქართველოში ხელბურთელთა მატჩებზეც სავსე იყო სპორტის სასახლე და ჩვენი ვარსკვლავები — ჯემალ ცერცვაძე, თამაზ ანთაქემ, ჯემალ აბაიშვილი, იმელო ფხაკაძე, ანზორ ექსეულიძე და სხვები ისეთივე პოპულარულნი იყვნენ, როგორც ფეხბურთელები და კალათბურთელები.

დღეს 60-იანი წლების მსოფლიოს ერთ-ერთი საუკეთესო მეკარე და თბილისის „ბურვესტნიკის“ შესანიშნავი გუნდის კაპიტანი ჯემალ აბაიშვილი გვინდა გავიხსენოთ.

ხელბურთი, როგორც ამბობენ, საბჭოთა კავშირში პირველად ოციან წლებში შემოვიდა, თუმცა საქმარისად ვერ მოიკიდა ფეხი. ასე რომ, ხელბურთი საბჭოთა კავშირში და კონკრეტულად ჩვენთან, საქართველოში 50-იანი წლების მეორე ნახევარში დაიბადა.

როგორც საიხლისას ხდება-ხოლომე, მაშინაც ბიჭები სპორტის სხვადასხვა სახეობიდან მივიდნენ. ასე მოხვდა ხელბურთში ჯემალ აბაიშვილიც. იგი სპორტულ ოჯახში აღიზარდა. ბიძამისი, შოთა აბაიშვილი, საბჭოთა კავშირის ჩემპიონი ვახლდათ ყმაწვილთა შორის ფეხბურთში, მამა, ვეკერელი — მრავალმხრივი სპორტსმენი იყო, განსაკუთრებით კალათბურთში გამოირჩეოდა.

ჯემალიც პიონერთა სასახლეში კალათბურთზე მივიდა. სწორედ იმხანად დაიწყო საქართველოში ხელბურთის განვითარება. ვერისუბნელი ბიჭები, შემდეგში ცნობილი სპორტსმენები, თამაზ ანთაქემ და ჯანო ბაგრატიონიც ასე მოხვდნენ ხელბურთში და სწორედ თამაზ ანთაქემ მიიყვანა ჯემალი ხელბურთის წრეში. ის სწორედ რომ მისი სახეობა აღმოჩნდა, რადგან კალათბურთისთვის აბაიშვილი ძალიან დაბალი იყო (171 სმ). ხოლო როგორ აირჩია მეკარეობა, ამას მისი ძმა გურამ აბაიშვილი ასე იხსენებს: „მამა „დინამის“ ბაზაზე კალათბურთელებს ავარჯიშებდა. შემდეგ კალათბურთელებმა ფეხბურთის თამაში დაიწყეს. ჯემალი კარს უკან იდგა და აცდენილ ბურთებზე ისე სწრაფად რეაგირებდა, იქ მყოფმა ცნობილმა ქართველმა მეკარემ ვლადიმერ მარლანია მამას უთხრა, ამისგან შესანიშნავი მეკარე დადგებაო. რასაკვირველია, მარლანია ფეხბურთს გულისხმობდა.“

ფეხბურთის კარში ტანმორჩილი ჯემალი მაინც ვერ იქნებოდა მყარად, ხელბურთისთვის კი მისი მონაცემები გადამწყვეტი აღმოჩნდა. თბილისის „ბურვესტნიკი“ საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ბაზაზე ჩამოყალიბდა და რამდენიმე ხანში ამ ბიჭებმა: ჯემალ ცერცვაძემ, თამაზ ანთაქემ, ანზორ ექსეულიძემ, იმელო ფხაკაძემ, თეიმურაზ ზარდაკიშვილმა, ბორის კოპალეიშვილმა, ჯანო ბაგრატიონმა, გარი მაჭავარიანმა, ლერი კარტოზიამ მთელი საბჭოთა კავშირი ალაპარაკეს.

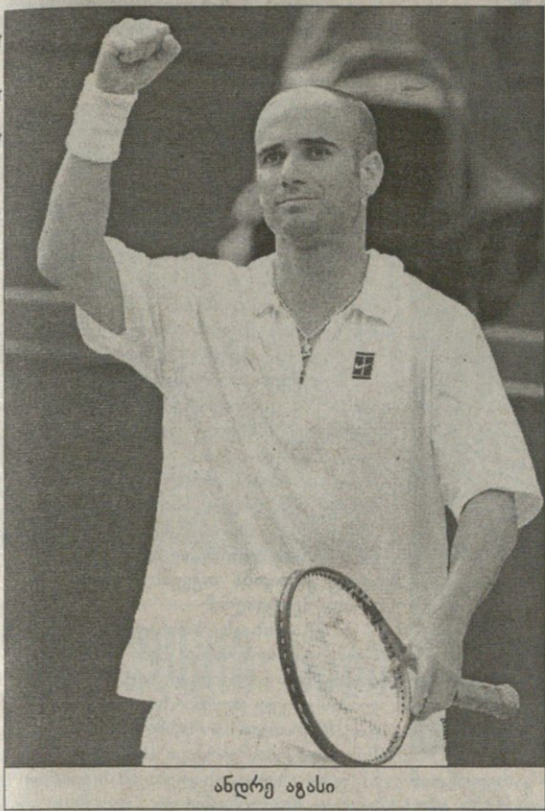
ვიდრე ოფიციალური საკავშირო პირველობები გაიმართებოდა, ქალაქებს შორის ტარდებოდა ტურნირები. უკვე იქ გამოჩინეს თავი თბილისის „ბურვესტნიკის“ მოთამაშეებმა: მეკარე არტურ რატინიძემ და ბომბარდირმა ჯემალ ცერცვაძემ, რომლებიც საბჭოთა კავშირის ნაკრებში მოხვდნენ, 1962 წელს კი საბჭოთა კავშირის პირველი ოფიციალური ჩემპიონატიც გაიმართა.

თბილისის „ბურვესტნიკმა“ შესანიშნავად ჩაატარა პირველობა და დაუმარცხებლად (მხოლოდ სამი ფრე) მოიპოვა საბჭოთა კავშირის ჩემპიონობა. ტურნირის საუკეთესო სნაიპერის წოდება, რასაკვირველია, ჯემალ ცერცვაძეს ხვდა წილად. საუკეთესო მეკარე ჯემალ აბაიშვილი ვახდა...

იმ დროიდან საბჭოთა ნაკრებში ცერცვაძის გარდა კიდევ 6 ქართველი მიიწვიეს, ჯემალ აბაიშვილი კი ნაკრების ძირითადი მეკარე ვახდა.

ახალგაზრდებს, ვისაც „ბურვესტნიკის“ თამაში არ უნახავს, ალბათ, ძალიანად არ უგრძობიათ ხელბურთის

კიბა ზაქარაძე

ანდრე აგასი

სენა. 1998-ში ამბობდნენ, ელიტაში ვეღარასოდეს დაკვიდრებოდა — ანდრე კი მეორე ასეულიდან პირდაპირ საუკეთესოთა ხუთეულში ამოყო თავი; 1999-ის დასაწყისში შარი მოსდეს, დიდი სლემის ტურნირებზე თავს ვეღარ გამოიჩინა — აგასიმაც ვერ როლან გაროსი მოიგო, ახლა კი ბალახის „მეიჯორის“ ფინალში გააღწია.

ამერიკელის წარმატებებს მავანი მსახიობ ბრუკ შილდსთან განზრახვას და მთელი ყურადღების ჩოგბურთზე გადატანას უკავშირებენ, მაგრამ „ცისფერლაგუნელ“ ლამაზმანთან ანდრეს ურთიერთობა სულაც არ გაუწყვეტია. „ჩვენ მეგობრებად დავიწყებთ“ — შილდსის ეს განცხადება განქორწინების შემდეგ მხოლოდ ლამაზ ფრაზად აღიქმებოდა, მაგრამ თურმე პირიქით ყოფილა.

პარიზში საფრანგეთის ღია პირველობის მომგებმა აგასიმ აღნიშნა, ჩემს ყოფილ მეუღლეს თითქმის ყოველდღე ვესაუბრებოდი ტელეფონით და ფილმის გადაღებით დაკავებული რომ არ ყოფილიყავი, აქაც აუცილებლად ჩამოვიდოდაო. თავის ლოჯიკით კი ანდრეს მუდამ სტუმრობდა შილდსის ორი მეგობარი ქალი.

ლონდონში უიმბლდონის დროს აგასი სულაც შეხვედრია ბრუკს: „ღიას, მე იგი ენახე, ამ წუთში კი თვითმფრინავში ხის“.

ანდრეს ყოფილ მეორე ნახევართან დაკავშირებული კითხვები ძალიან აღიზიანებს-ხოლმე და ყოველწლიურად ცდილობს, შილდსზე აუცილებლად დასცდეს. როდესაც უიმბლდონზე ჰკითხეს, რა გირჩევნიათ, სიყვარული და ქორწინება, მაგრამ სულ წაგება, თუ პირიქით, პასუხი ასეთი იყო:

— დარწმუნებული ვარ, თქვენ ყველაფერს პასუხის მიღება გირჩევნიათ — ამაზე აგასი ფეხზე წამოდგა და ოთახი დატოვა.

23 წლის ლინდსი დევენპორტს ამა წლის თებერვალში დაკარგული ადგილის დასაბრუნებლად, აგასისგან განსხვავებით, ფსკერთან განახლებას არ დასჭირვებია. ლინდსი არც შერევილი მშობლებით იპყრობს მასმედიის ყურადღებას და არც არეული პირადი ცხოვრებით, მას ყველაფერს სიმშვიდე და მოკლები ურჩევნია.

„ლინდსის უიმბლდონზე წარმატება ჩოგბურთის პოპულარიზაციისთვის ფასდაუდებელი რამ არის. იგი ისეთ გოგონაზე, რომელიც განსაკუთრებული ფიზიკური მონაცემებითა და ნიჭით არ არის დაჯილდოებული, უწყვეტს, რომ ასეთი სიმადლებების მიღწევა მონდომებითა და დიდი გარჯიხვით შეიძლება“ — აღნიშნა ჯონ მაკინროი.

თუმცა აგასისაც და დევენპორტსაც თავიანთ ადგილს შესანარჩუნებლად უსხლოესი ორი თვის მანძილზე საკმაო ოფლის დერა მოუწვეთ: პირველი შარშან ამ დროს ორი ტიტული, ფინალი და ნახევარფინალი აქვს ანგარიშზე, მეორეს კი — ოთხი, მათ შორის აშშ-ის ღია პირველობის ტიტული.

ამთავლილ სტატიას

ახალი ქვეყნის აღმოჩენა იაპონია ფეხბურთის ოკეანის რამპირის

სულ უფრო და უფრო ცოტა დრო რჩება საუკუნის ბოლო მსოფლიოს თასის დაწყებამდე და ცხადია, ყველა მონაწილე ცდილობს, ეს დრო მაქსიმალურად გამოიყენოს ტურნირისთვის მოსამზადებლად.

ქართველთა მძღველი ტონგელი „ზღვის არწივები“ ამ დღეებში დასრულებულ წინარი ოკეანის მონაპირეთა ჩემპიონატში ასპარეზობდნენ. ტურნირს, რომელიც საკმაოდ მოულოდნელი შედეგით დამთავრდა, რაგბის საერთაშორისო საბჭო სამი წლის მანძილზე არაფერი ავდებდა, თუმცა, ამის მიუხედავად, შეჯიბრება მაინც ტარდებოდა და მისი უცვლელი გამარჯვებული კანადა იყო. წლეულს ვითარება შეიცვალა. სიდიდით მესამე რეგიონალური ტურნირი (ხუთი ერის და სამი ერის შემდეგ) ირმა-მაც აღიარა და წლეულდელი გათამაშებაც მისი პატრონაჟით ჩატარდა.

ტონგელებისთვის ეს ტურნირი მსოფლიოს თასისთვის მოსამზადებელი ეტაპი გასლდათ. გუნდის თავკაცობამ რამდენიმე ახალწვეული იხმო, რომლებმაც შესაძლოა მსოფლიოს თასზეც ითამაშონ. ამიტომაც იყო, რომ გუნდმა ვერ მიღწია ისეთ შედეგს, როგორსაც გულშემატკივარი ელოდა, თუმცა პირველობა „ზღვის არწივებმა“ მაღალ ნოტაზე დაასრულეს. შაბათს, ბოლო ტურში, კანადელებთან დაპირისპირებაში პოლინეზიელებმა ტურნირზე ერთადერთი გამარჯვება მოიპოვეს და ამგვარად მიულოცეს დაბადების 81-ე წლისთავი ქვეყნის მონარქს ტაუფა აპაუ ტუპოუ მეოთხეს. ნაკრების მწვერთვლმა პოლუტელე ტუიპალამაკამ გუნდის გამოსვლა დამაქმყოფელად შეაფასა და აღნიშნა, რომ მსოფლიოს თასზე მისი ბიჭები ახალზელანდიელებსა და ინგლისელებს დიდ წინააღ-

მდეგობას გაუწევენ, იტალიელებს კი უპრობლემოდ დაამარცხებენ, რადგანაც იმ დროისთვის ნაკრებში უძლიერესი ტონგელი მორაგებები მოიყრიან თავს.

პირველობა, რაოდენ გასაკვირიც უნდა, იყოს, იაპონიამ მოიგო, რომელიც წინა წლებში, ტურნირის მანანა-ჩალა იყო. წლეულდელი წარმატება უფრო ლეგიონერთა დამსახურებაა, ვიდრე იაპონელთა. იაპონიის სახელისთვის წლეულს ექვსი უცხოელი ბურთაობდა — ხუთი ახალზელანდიელი და ერთი ფიჯელი. იმ ხუთი ახალზელანდიელიდან კი სამს თავის დროზე „ოლ ბლექსიში“ უთამაშია.

ტურნირის ფავორიტებად სამოასა და ფიჯის მიიჩნევდნენ. ბოლო ტურამდე გამარჯვების შანსს ფიჯი ინარჩუნებდა, მაგრამ შინ სამოასგან ნაწინევი მარცხის გამო მხოლოდ მეოთხე ადგილს დასჯერდა. ფიჯელთა თავკაცის თქმით, გუნდმა გააუმჯობესა თამაშის ხარისხი, მაგრამ ის უღისცილობინობა, რომელიც ნაკრებმა, მთელ მონაპირებს წყალში წრის საშობა კი პირველობა სწორედ იაპონელებთან პირველ მატჩში დაკარგა, როცა მსაჯის მიერ წამატებული დროში წაავი. არადა, მომდევნო შეხვედრებში საშობელებმა იაპონელებზე გაიცილებით კარგად ითამაშეს. ასე რომ, ამ გუნდების დაპირისპირება მოვეყინებით რომ გამართულიყო, შესაძლოა პირველობას სხვა გამარჯვებული ჰყოლოდა.

ექვსეულმა პირველობის კიდევ ორი მონაწილე აშშ და კანადა განხლდათ. ამერიკელებმა ხუთი მატჩიდან სამში იმარჯვეს და მესამე ადგილი მოიპოვეს, რაც ამ გუნდისთვის დიდი მიღწევაა. იაპონელთა დარად, ამერიკელებმა უცხო ქვეყნის შეილთა დამხარებით მიადწინეს წარმატებას. რომელთა შორის ტონგელები, ფიჯელები და სამოელეები სჭარბობენ.

წინა ჩემპიონატების გამარჯვებული კანადა კი წლეულს ბოლო, მეექვსე ადგილს დასჯერდა და გათამაშების ისტორიაში პირველი გუნდი შეიქნა, რომელმაც ერთი მატჩიც ვერ მოიგო.

სატურნირო პითარება						
იაპონია	5	4	0	1	160:19	3 19
სამოა	5	3	1	1	111:91	3 17
აშშ	5	3	0	2	124:115	2 14
ფიჯი	5	3	0	2	124:127	2 14
ტონგა	5	1	1	3	88:129	2 8
კანადა	5	0	0	5	90:116	4 4

მაშობლები, მაშ!

მსოფლიოს თასისთვის მზადებას იტალიის ნაკრებიც აგრძელებს, ოღონდ ახალი მწვრთნელის თავკაცობით. საქმე ისაა, რომ რჩეულ იტალიელ მორაგებთა ბოლო დროს ასე მოხშირებულ მარცხს ნაკრების მწვრთნელი, ფრანგი ჟორჟ კოსტე შეეწირა. უთანხმოება კოსტესა და იტალიის რაგბის კავშირის შორის კარგა ხნის წინ წარმოიშვა. დაბაბულობამ კულმინაციას ორი კვირის წინ მიაღწია, როცა იტალიელები სამხრეთაფრიკელმა „ჟურციკებმა“ 10:10 გაანადგურეს. აპენინელთა ახალი თავკაცი მასიმო მაშობლეტი 41 წლისაა და კოსტეს თანაშემწე იყო. მწვრთნელყოფილი მსოფლიოს თასის მერე აპირებდა თანამდებობის დატოვებას და თავის შემკვიდრედ სწორედ მაშობლეტის ასახელებდა, მაგრამ ყველაფერი გაიცილებით ადრე მოხდა, ვიდრე ამას კოსტე წარმოიდგენდა. მაშობლეტი კლუბ „აკვილაში“ თამაშობდა და 1981 და 1982 წლებში იტალიის ჩემპიონი გახდა. ქვეყნის ნაკრებში კი 54-ჯერ ითამაშა და 17 ლელოც გაიტანა.

ბაბა თოთაძე

სამხრეთაფრიკელებმა იტალიელებიც გაჭყლიტეს და მათი მწვრთნელი ჟორჟ კოსტეც შეიწირეს

კლასიფიკაცია

კაცები		ქალები	
1. 4.	ანდრე აგასი (აშშ) 3684	1. 2.	ლინდსი დევენპორტი (აშშ) 5590
2. 2.	პატრიკ რაფტერი (ავსტრია) 3673	2. 1.	მარტინა შინგისი (შვეიცარია) 5293
3. 1.	პიტ სამპრასი (აშშ) 3594	3. 3.	შტეფი გრაფი (გერმანია) 4500
4. 3.	ევგენი კაფელნიკოვი (რუსეთი) 3212	4. 5.	ვინუს უილიამსი (აშშ) 3474
5. 7.	გუსტავო კუერტენი (ბრაზილია) 2810	5. 4.	მონიკა სელეში (აშშ) 3411
6. 6.	ტიმ ჰენმანი (ინგლისი) 2690	6. 7.	მარი პირსი (საფრანგეთი) 2639
7. 5.	რიჩარდ კრაიჩეკი (პოლანდია) 2431	7. 6.	იანა ნოვოტნა (ჩეხეთი) 2340
8. 8.	ალექს კორეტა (ესპანეთი) 2408	8. 9.	არანჩა სანჩეს-ვიკარიო (ესპანეთი) 2128
9. 9.	მარსელო რიოსი (ჩილე) 2370	9. 10.	ამანდა კუტცერი (სამხრეთ აფრიკა) 1942
10. 12.	ტოდ მარტინი (აშშ) 2332	10. 8.	ნატალი ტოზია (საფრანგეთი) 1935
11. 10.	კარლოს მოია (ესპანეთი) 2313	11. 13.	ბარბარა შეტი (ავსტრია) 1828
12. 13.	გრეგ რუხეცი (ინგლისი) 2307	12. 11.	სერენა უილიამსი (აშშ) 1819
13. 11.	მარკ ფილიპუსისი (ავსტრალია) 2295	13. 17.	ანა კურნიკოვა (რუსეთი) 1744
14. 14.	კაროლ კუჩერა (სლოვაკეთი) 2292	14. 14.	დომინიკ ვან რუსტი (ბელგია) 1685
15. 16.	ფელიქს მანტია (ესპანეთი) 1790	15. 15.	ამელი მორესმო (საფრანგეთი) 1677
16. 17.	ტომი ჰაასი (გერმანია) 1779	16. 16.	სანდრინ ტესტიუ (საფრანგეთი) 1676
17. 18.	ნიკოლას კიფერი (გერმანია) 1690	17. 18.	ჟული ალარი (საფრანგეთი) 1669
18. 19.	დომინიკ ჰრბატი (სლოვაკეთი) 1651	18. 19.	პატი შინდერი (შვეიცარია) 1593
19. 20.	ტომას ნეკვისტი (შვედეთი) 1607	19. 20.	კონიტა მარტინესი (ესპანეთი) 1553
20. 22.	ტომას იოჰანსონი (შვედეთი) 1496	20. 22.	ელენა ლიხოვცევა (რუსეთი) 1362
21. 21.	ფრანსისკო კლავეტი (ესპანეთი) 1399	21. 21.	ირინა სპირლევა (რუმინეთი) 1357
22. 23.	ჟერომ პოლმარი (საფრანგეთი) 1399	22. 12.	ნატაშა ზვერევა (ბელარუსი) 1356
23. 39.	სედრიკ პილიონი (საფრანგეთი) 1321	23. 24.	სილვია ფარინა (იტალია) 1248
24. 15.	გორან ივანიშვილი (ხორვატია) 1269	24. 23.	ჩანდა რუბინი (აშშ) 1181
25. 24.	მარიანო ზაბალეტა (არგენტინა) 1268	25. 29.	ნატალი დეში (საფრანგეთი) 1089
26. 25.	ნიკოლას ლაპენტი (ეკვადორი) 1255	26. 25.	ჰენრიეტა ნავიოვა (სლოვაკეთი) 1087
27. 26.	ფერნანდო მელიგენი (ბრაზილია) 1252	27. 26.	რუსანდრა დრაგომირი (რუმინეთი) 1057
28. 27.	ალბერტ კოსტა (ესპანეთი) 1220	28. 28.	ემი ფრეზერი (აშშ) 1004
29. 28.	ვინსენტ სპედეა (აშშ) 1210	36. 86.	ალექსანდრა სტივენსონი (აშშ) 715
30. 31.	ანდრეი მედვედევი (უკრაინა) 1204	37. 129.	ელენა დოკიჩი (ავსტრალია) 692
31. 32.	ლეიტონ ჰიუიტი (ავსტრალია) 1149	43. 44.	ჯენიფერ კაპრიატი (აშშ) 655
41. 59.	ჯიმ კურეი (აშშ) 927	47. 134.	მირიანა ლუჩინი (ხორვატია) 611
54. 77.	ბორის ბეკერი (გერმანია) 791	98. 195.	კიმ კლაისტერსი (ბელგია) 309

პინ რამდენი \$ მოიხვეჭა 1999-ში

1. გუსტავო კუერტენი	1 189 639	1. მარტინა შინგისი	1 534 180
2. ანდრე აგასი	1 175 128	2. შტეფი გრაფი	1 189 667
3. პიტ სამპრასი	975 706	3. ლინდსი დევენპორტი	1 160 263
4. პატრიკ რაფტერი	906 074	4. ვინუს უილიამსი	886 582
5. ევგენი კაფელნიკოვი	886 873	5. სერენა უილიამსი	662 671
6. მარკ ფილიპუსისი	835 889	6. ანა კურნიკოვა	525 124
7. მარსელო რიოსი	808 062	7. იანა ნოვოტნა	525 029
8. ტიმ ჰენმანი	798 444	8. მონიკა სელეში	469 180
9. რიჩარდ კრაიჩეკი	695 897	9. არანჩა სანჩეს-ვიკარიო	337 046
10. კარლოს მოია	668 847	10. ნატაშა ზვერევა	324 002
11. ტომას ნეკვისტი	593 116	11. მარი პირსი	319 192
12. ფელიქს მანტია	545 057	12. ამელი მორესმო	311 726
13. ნიკოლას კიფერი	528 268	13. ელენა ლიხოვცევა	302 657
14. ტომი ჰაასი	488 918	14. ნატალი ტოზია	286 257
15. დომინიკ ჰრბატი	482 912	15. ამანდა კუტცერი	279 870

ბოლო ჩეხიონი ამ აღარ სხოვრობს

— თქვენი მოუცლელი რას მი-
ვაწეროთ — მონატრებული ახლო-
ბლების მონახულებას თუ საქმიან
ურთიერთობებს?
— ცოტ-ცოტა ყველაფერს, მაგრამ
უფრო მაინც მეგობრების მონატრებას.
— დიდი ხანია, თბილისში არ ყო-
ფილხართ?
— ორი თვის წინ ჩამოვედი ბათუ-
მში მეგობრის ქორწილში, იქიდან კი
თბილისში.
— ვლადიმერ კანკავასთან ასე დი-
ლაადრიან მხოლოდ მოსახალხურ-
ბლად არ მოხვდებით. ორივე ყო-
ფილი მოჭიდავე ბრძანდებით. ეს კი
მაფიქრებინებს, რომ ერთმანეთთან სა-
ქმეც გავაყვამრებთ.
— ვლადიმერ კანკავა ერთ-ერთი მა-
თვანია, ვინც რეალურად აკეთებს ქა-
რთული სპორტის და კონკრეტულად
ჭიდაობის საკითხიდან დასაწყისამდე.
ამიტომ თბილისში ყოველი ჩამოსვლისას
ენახულობ. გარდა ამისა, ის ხელმძღ-
ვანელობს მოჭიდავეთა საზოგადოება
„რანდს“. ეს საზოგადოებაც გვაერთი-
ანებს.
— საქმიან ურთიერთობებზე პი-
რდაპირ საუბარს თავს არიდებთ, თუ
მცა ვიცი, რომ სპორტის მაღალჩი-
ნისთვისაც შეხვდით.
— მე ყველაფრით ჭიდაობასთან ვარ
დაკავშირებული. ძალიან მინდა, ამ სა-
ხეობას რაღაცით დავეხმარო. ამიტომ
მაც ვტრიალებ ამ წრეში და ვცდი-
ლობ, მისი საწარმო გავიხიარო.
— კონკრეტულად ხომ ვერ გვე-
ტყობით, რას აპირებთ?
— ჯერ ვერაფერს მოვახსენებთ, რა-
დგან ახლა მხოლოდ ვმსჯელობთ ჭი-
დაობის პრობლემაზე.
— მაგრამ პრაქტიკულადაც ეხმა-
რებით მოჭიდავეებს. ახლახან, ვე-
რაპის ჩემპიონატზე მიმავალ ახლო-
განრდა „ბერძენ-რომაელთა“ წყურბს,
რომელიც მოსკოვში ორი დღით შე-
ფერხდა, დიდი დახმარებაც გაუწი-
ეთ.
— დიდი არაფერი, უბრალოდ, ვიცი,
რომ ჩვენს გუნდებს ფინანსურად ყო-
ველთვის უჭირთ. ამიტომ ვცდილობ,
როგორც შემიძლია, დავეხმარო.
— მოსკოვში რას საქმიანობთ?
— ბიზნესში ვარ.
— დიდი ხანია, იქ ცხოვრობთ?

გურამ გედეხაურს
განსაკუთრებული წარდგენა არ
სჭირდება — 1987 წლის
მსოფლიოს ჩემპიონი ბერძნულ-
რომაულ ჭიდაობაში
ჯერჯერობით ამ ტიტულის
მფლობელი ბოლო ქართველია.
ბოლო ათწლეულში
განვითარებულმა მოჭიდავემ
ისიც მოსკოვში დაამკვიდრა.
იქიდან გურამი
შეძლებისდაგვარად ეხმარება
ქართველ მოჭიდავეებს.
ამ დღეებში გურამ გედეხაური
თბილისის ესტუმრა.
მოუცლელიობის გამო
ინტერვიუსთვის კარგა ხანს ვერ
მოვიხელეთ. გურამ, როგორც
იქნა, დილის ათის ნახევარზე
თბილისის სპორტის
სამმართველოს უფროსის,
ვლადიმერ კანკავას სამუშაო
ოთახში შევხვდით

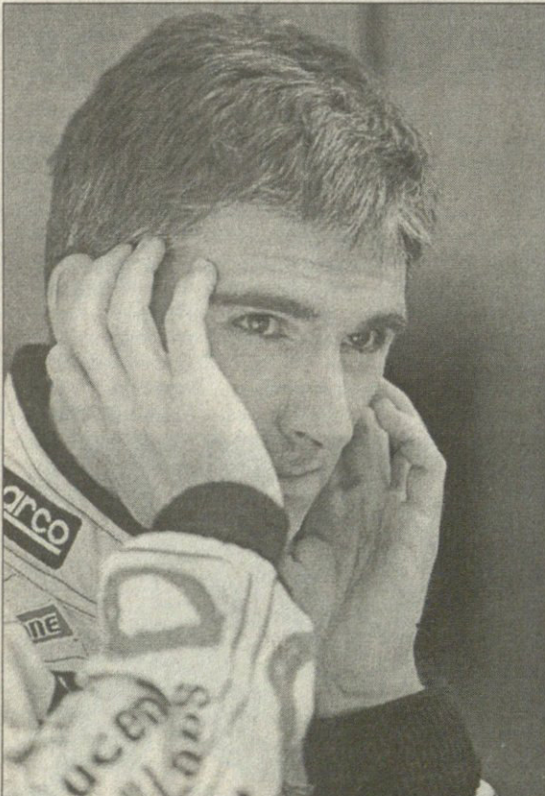

რომელი ვარ, ამიტომ ბევრის გაკეთე-
ბა არ შემიძლია. ფირები რუსეთშიც
ისე არ მომძღაგრებულან, მილიანად
დააფინანსონ სპორტი, რომ აღარფერი
ვთქვათ სხვათა დახმარებაზე. რაც შე-
ძებება პირადად მე, როგორც ვითხა-
რობ, ჩვენებურ მოჭიდავეებს ყველანა-
ირად დავეხმარებო.
— რუსეთის მოჭიდავეებს ასეთი
შემწეები რომ ჰყავთ, ალბათ, ამი-
ტომაც ინარჩუნებენ წამყვან ადგილს
საჭიდაო სამყაროში?
— მიდვარდა არ ეთქმის. მასაც
უჭირს, მაგრამ მოსკოვში დამხმარე მა-
ინც მეტია. ამას სპორტული ბაზებიც
დაუმატეთ და ...
— ჩვენთან ამბობენ, ჭიდაობის
საერთაშორისო ფედერაცია წესებს
წმირად იმიტომ ცვლის, რომ რუსე-
ბის და ალექსანდრე კარელინის ბა-
ტილობას ბოლო მოუღოსო. რა და-

მოკიდებულა გაქვთ კარელინთან
და თუ იცით, კიდევ დიდხანს აპი-
რებს ჭიდაობას? ან ალექსეი გლუ-
შკოვს თუ იცნობთ? ჩვენი ხაყრების
მწვრთნელები ერთობ აქებენ, რუ-
სებს ახალი კარელინი გამოუჩნდო-
თო.
— ახალი კარელინი ამ საუკუნეში
დაბადებას ვეღარ მოასწრებს, მომავალ
ასწლეულში კი ვნახოთ. ნამდვილ კა-
რელინს კი ჯერ კიდევ საბჭოთა ნაკ-
რებიდან ვიცნობ. იქ ჩვენი ერთად გვი-
წვედა გამოსვლა. აი, როდემდე აპი-
რებს ჭიდაობას, ვერ ვეტყვით. ალბათ,
ოლიმპიადამდე გამოვა. რაც შეეხება
გლუშკოვს, ის მართლაც ძლიერი მო-
ჭიდავეა. შეიძლება ითქვას, რუსეთში
ერთ-ერთი უძლიერესი. წლებადელი
ვერაპის ჩემპიონატზე ხომ დებიუტა-
ნტმა მოიგო. მეერ რა, რომ პოლუბნის
ტურნირზე წააგო და შეიძლება წლე-

ვანდელ მსოფლიოზე ვერ მოხვდეს, მო-
მავალში ნამდვილად ბევრს მიაღწევს.
— თქვენ ბერძნულ-რომაულ ჭი-
დაობაში ბოლო კართველი მსოფ-
ლიოს ჩემპიონი, ბრძანდებით ამაზე
რას ნატყობთ?
— სამწუხაროდ, ასეა... ალბათ, ყვე-
ლაფერი მაინც ქვეყანაში შექმნილი გეო-
ნომიკური პირობებიდან გამომდინარეობს.
მაგრამ ჩავარდნა ხომ მართლ ჭიდაობა-
ში და საერთოდ, სპორტში არაა. თუმცა
მე მჯერა მომავლისა. ვინ იცის, ეგებ
მალე ისევ გვეყოლოს მსოფლიოს ჩემ-
პიონი. იქნებ ეს ჩემი თანასოფელი,
სართულელი ხეივა ბრძანდებოდეს იყოს,
იქნებ სხვაც, მაგრამ ამ ბიჭს ერთ-ერთ
„უპირველეს კანდიდატად ვთვლი.“
— თქვენი ოპტიმიზმი რას ემყა-
რება? ამ კანდიდატებს ხომ ამხელა
წარმატების მისაღწევად საჭირო პი-
რობები არა აქვთ?
— პირობების მართლა რა ვითხაროთ,
მაგრამ ტრადიცია ნამდვილად არის.
ამას ემატება სპორტსმენების და მწე-
რთნელების უნარი და მონდობა.
— ჭიდაობა თქვენს შემდეგ ბე-
გრად შეიცვალა?
— წესების ასე ხშირად ცვლა გაუ-
მართლებლად მიმაჩნია. ჩემი აზრით, ჭი-
დაობა ამით ნამდვილად კარგავს ხიბლს.
ლამის ყოველ ტურნირზე იცვლება რა-
ღაც მწვრთნელ-სპორტსმენები ერთი წე-
სის ათვისებას ვერც კი ასწრებენ, რომ
ის უკვე ახალი იცვლება. ამას სანახა-
ობრივი მხარეც ეწივრება.
— კიდევ დიდხანს აპირებთ მოს-
კოვში დარჩენას?
— ვერ ვეტყვით. ხუთი წლის წინ
საქართველოდან წასვლაზე არც ვფიქ-
რობდი, მაგრამ ახლა მოსკოვში ოჯა-
ხით — მუდღობითა და ქალ-ვათით ვც-
ხოვრობ. როგორც უფლის ნება იქნება...
— ვაქცილილსაც მოჭიდაველ ხომ
არ ზრდით?
— ვნახოთ. ყოველ შემთხვევაში, მე
ასე მსურს!
— მას თუ უნდა?
— ჯერჯერობით კი, მაგრამ ჯერ
პატარაა — ხუთი წლის.
— ესე იგი, სამომავლოდ თქვენი
ოჯახიდან და გვარიდან ისევ შეიძ-
ლება ფალავანს ველოდეთ?
— ეს ჩემი დიდი სურვილია.
ირაკლი თაგაძე

დეიბონი დეიბონებს დანაბდა

დეიბონი ჰილი: ეს რა გაგიგე?
დეიბონი ჰილი იღბლიანი მრბოლი არასოდეს ყოფილა.
1993 წელს უილიამსში მივიდა და თანაგუნდელი ალან პრო-
სტი მის ნაცვლად აირჩინ სენას ეხმარებოდა, 1996-ში ჩემპი-
ონი გახდა, მაგრამ წარმატებისთვის დაჯილდოების ნაცვლად
ფრენც უილიამსმა კონტრაქტი აღარ გაუკრძალა და დეიბონიც
ფორმულა-1-ის ყველაზე სუსტ გუნდ „ჰოროუზში“ გადავიდა.

უგ კი არა, პილს პენსიაზე გასვლაც არ აცალეს თავის
გემოზე.
დეიბონი დიდ სპორტთან გამოთხოვებას თავდაპირველად
საფრანგეთის გრან პრის შემდეგ აპირებდა, მაგრამ მისი
გუნდის — „ჯორდანის“ მთავარმა სპონსორმა — ფრანკმა
„ბენსონ ჰეჯი“ სთხოვა, მომდევნო ეტაპი დიდ ბრიტანე-
თში ჩვენთვის სასიცოცხლო მნიშვნელობისაო და „სილვე-
რსტონის“ ტრასაზე ასპარეზობის შემთხვევაში დიდ ფუ-
ლად პრემიასაც დაჰპირდა.
ბოლოს და ბოლოს პილი დათანხმდა ინგლისში რბოლა-
ზე, მაგრამ ახლა სხვა მხარის კრიტიკის ქარცეცხლში
მოჰყვა, აქოდა ფულს დახარბდაო.
მოკლედ, ვაის გაყრდნობა და უის შეყრდნობა დეიბონმა
რამდენიმე დღის წინ განაცხადა, რბოლიდან მიღებულ თი-
თოეულ ცენტს საკვლამოქმედო ორგანიზაციებს გადაეცე-
მო. პილი, რომლის ოთხი შვილიდან ერთ-ერთი დაუწი-
სინდრომიანია, ფულს სწორედ ამ დაავადებისა და ლეიკე-
მიის საკვლევ ცენტრებს უწყობდა.
გასულ კვირაში ინგლისელმა პილოტმა სილვერსტოუ-
ნზე ტესტებში მიიღო მონაწილეობა და თანაგუნდელ ჰა-
ინც-პარალ ფრენცენზე უკეთესი შედეგებიც კი აჩვენა:
„წლეულს მანქანის ტარებამ პირველად მომიანიჭა საიმო-
ნება. ეს უტყობა იმის დამსახურებაა, რომ ბოლიდში რამდენიმე
ცვლილება მოხდა. „ფერარიში“ ან „მაკლარენში“ რომ ვი-
ყო, იქნებ სეზონი ჩამემთავრებინა კიდევ, მაგრამ არაკონკრ-
ეტუნარიანი მანქანით ასპარეზობა არ მიზიდავს.“
„ფერარის“ მრბოლი ედი ირვინი სრულიად ამართლებს პი-
ლის გადაწყვეტილებას: „არ ვიცი, სილვერსტონის შე-
მდეგ რბოლაში მიიღებს თუ არა მონაწილეობას დეიბონი
მაგრამ თუ კარიერას ამით დაასრულებს, მისი ზედმიწე-
ვითი შესწის. თუ თავში სიცარიელეს გრძნობ და ჩვეულ
დონეზე ვერ ასპარეზობ, უკვე წასვლის დროა. მე ნამდვი-
ლად ვერ შევძლებდი ასე გაგრძელებას.“
პილის ძველმა „მტერმა“, მიხაელ შუმახერმაც არ დატოვა
ეს ფაქტი უკომენტაროდ: „სამწუხაროა, თუ მართლა გადაწყ-
ვიტა წასვლა. მართლაც კარგი მრბოლი იყო და მსოფლიოს
ჩემპიონიც დამსახურებულად გახდა. ჩემი და დეიბონის პაე-
რობები სარბოლო სამყაროს ინტერესს მატებდნენ. აშკარაა,
რომ მის გარეშე ფორმულა-1 გაღარიბდება.“
პილი და „შუმი“ განვლილი სეზონების მანძილზე შემთხ-
ვევას არ უშეუბნდნენ, ერთმანეთისთვის კბილი არ გაეკრათ,
მაგრამ, გერმანიის მსგავსად, მოსალოდნელმა „პენსიამ“ ინ-
გლისელსაც შეაცვლევინა აზრი. პილმა ერთ-ერთ ინტერვი-
უში განაცხადა: „ფორმულა-1-ის ყოველი ეპოქა რომელიმე
მრბოლის სახელთანაა დაკავშირებული. ბენდინი ვარ, რომ
„შუმახერის ეპოქაში“ მომიხდა ასპარეზობა და ერთ-ერთი
ვიყავი იმ მცირეთაგან, ვინც თითქმის თანაბრად ებოდა მას.“
ბას პრეზმანძი

შუმახერი, კულპარდი და პურსი ფორმულის მომავალზე ფიქრობენ

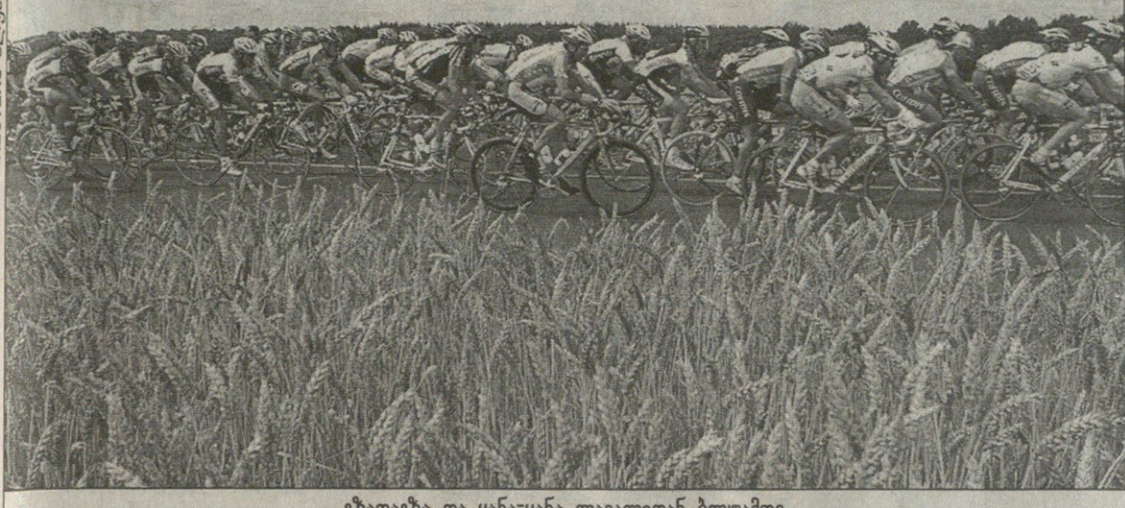
ბრან პრის პილოტთა ასოციაცი-
ის ოფიციალურმა წარმომადგენლებმა
მიხაელ შუმახერმა, დევიდ კულპარდმა
და ალექსანდრე ვურცმა ავტო სპო-
რტის საერთაშორისო ფედერაციას წა-
რუდგინეს წინადადებები, რომლებიც მათი
აზრით უფრო სანახაობრივსა და
უსიფათოს გახდის ფორმულა-1.
ამ წინადადებების არსი ის არის,
რომ უფრო გაიზარდოს შეჯიბრების ყვე-

ლაზე საინტერესო, ემოციური მომე-
ნტი — გასწრება. პილოტთა აზრით,
ამ მიმართულებით ყველაზე სწორი იქ-
ნებოდა აეროდინამიკური დაწოლის შე-
მცირება საბურავების გზის საფართან
მექანიკური შეჭიდების ზრდასთან ერ-
თად. უფრო კონკრეტულად: უკანა ან-
ტიფერის ფექტურების შემცირება ანდა
ამ ანტიფერების სპეციფიკური
სტანდარტიზაცია უკლებლივ ყველა ბო-
ლიდისთვის; ფართო და სწორ ზედა-
პირიანი საბურავების შემოღება. ავტო-
მობილის გაფართობა; ბორდირების
სიმაღლის უნიფიცირება უკლებლივ
ყველა ტრასაზე; სამუხრუჭე დისკების
სისქის გაზრდა ისეთი ავარიების თავი-
ვიდან ასაცილებლად, როგორც შეე-
ძებოდა ფრენცენს კანადის დიდ პრი-
ზე მაშინ გერმანელ მრბოლს სწო-
რედ სამუხრუჭე დისკმა უმტყუნა. პი-
ლოტებისთვის აგრეთვე სასურველი იქ-
ნებოდა ხრეშის ნაცვლად მოსაფა-
ლტებელი უსაფრთხოების ზოლები.
ცხადია, ეს კატეგორიული მოთხო-
ვა არ არის — განაცხადეს პილოტთა
ასოციაციის წარმომადგენლებმა, ეს
არის ჩვენი წინადადებები და იმედია
გვაქვს, რომ ამ საკითხებს ფედერაცი-
ის პრეზიდენტთან მაქვს მოსლისთან
ერთად განვიხილავთ.

უილიამსი სუბიუი ხდება

„უილიამსის“ კომერციულ მომავალს მყარი საფუძველი შეექმნა მას შე-
მდეგ, რაც დაიღო ხელშეკრულება „უილიამსისა“ და BMW-ს შორის. ხელშეკ-
რულება ძალაში შედის მომავალი სეზონის დასაწყისიდან. ეს იმას ნიშნავს,
რომ 2000 წელს „უილიამსს“ BMW ძრავა და მისივე ფინანსური ხელშეწყობა
გარანტირებული აქვს.
ამ ხელშეკრულებამ წერტილი დაუსვა „უილიამსისა“ და „როტმან ტობაკო
გროუპს“ თანამშრომლობას, რომელიც ექვს წელიწადს გრძელდებოდა და 32 გრან
პრისა, მსოფლიოს ჩემპიონისა და კონსტრუქტორთა თასის 5 ტიტულში აისახა.

ირაკლი ბერიავილი

გზადგმა და ყანა-ყანა ლავლიდან ბლუამდე

ჩიპოლინიმ ზაბელს დაბადების დღე ჩაუბნარა

იტალიელმა მარიო ჩიპოლინიმ (საეკო), ქომაგების გასახარად „ტურ დე ფრანსის“ მეოთხე ეტაპი მოიგო. ეტაპი, რომელიც ველომობლობმა სარეკორდო საშუალო სიჩქარით (50 კმ/სთ-ზე მეტი) განვლეს. პირველ სამ ეტაპზე ბელგიელი ტომ სტეველსისა და ესტონელი იან კირსიპუუს ჩრდილოში მყოფმა ჩიპოლინიმ დაამტკიცა, რომ სპინტერებს შორის იგი ერთ-ერთ უძლიერესად რჩება. მან ფინიშის ხაზზე გერმანელ ერიკ ზაბელსა და ავსტრიელი სტივარტ ოგრედის აჯობა, რომლებიც ჯერჯერობით თითქმის ყველა საფინალი სპინტში იბრძვიან, მაგრამ პირველობა ვერაფრით მოუხერხებიათ.

საერთო ჩათვლაში ლიდერის ყვეოთელი მისიურა იან კირსიპუმი შეინარჩუნა, რომელმაც საშუალოდ ფინიშზე სპინტში წამების მოპოვება შეძლო, საბოლოოდ კი რბოლა მთავარ პელოტონთან ერთად დაამთავრა. „კაზინოს“ წევრი მეორე ადგილზე მყოფ ოგრედის 16 წამით უსწრებს.

ჩიპოლინიზე კი ამბობდნენ, უკვე წარსულს ჩაბარდა მისი ბატონობა, მაგრამ 32 წლის იტალიელმა ყველას აჩვენა, რომ იგი კვლავინდებურად შეუდარებელია, როცა რბოლის ბოლო 500 მეტრი სწორ და უმოსხვეველ გზაზე გასავალი. „იდეალური სპინტი იყო. მივლამ გუნდმა მშვენივრად იმუშავა, განსაკუთრებით უკანასკნელ კილომეტრებზე. ეს ამ ტურნირზე ჩემი პირველი წარმატებაა და უზომოდ კმაყოფილი ვარ“ — განაცხადა იტალიელმა პეპელამ.

ლავლიდან ბლუამდე ველომობლობე-

ბი ძალიან ჩქარა მივიდნენ. საშუალო სიჩქარე 50,355 კმ/სთ იყო, რაც 1993 წლის ევრე — ამიენის ეტაპის რეკორდული სიჩქარის (49,417 კმ/სთ) გაუმჯობესება გახლდათ. რბოლის პირველი საათი ველოსიპედისტებმა 52,1 კმ/სთ სიჩქარით იარეს, შემდეგი 60 წუთი კი 52,4-ით. ამის მიუხედავად, ათმა მბრბოლმა, საშუალოდ სპინტი-სას, მაინც შეძლო წარმატებული შეტევის განხორციელება და დაახლოებით 40 კილომეტრი მათ მთავარ ჯგუფს მოწყვეტილება იარეს. შემდეგ კი მხოლოდ ფრანგმა ანტონი მორენმა და იტალიელმა ჯანპაოლო მონდინიმ შეძლეს პელოტონს მოწყვეტა. მათმა უბრატესობამ დღის ერთადერთი ადამართის „ბომონ-ლა რონისის“ დაძლევის შემდეგ 5 წუთსა და 40 წამს მიადწია.

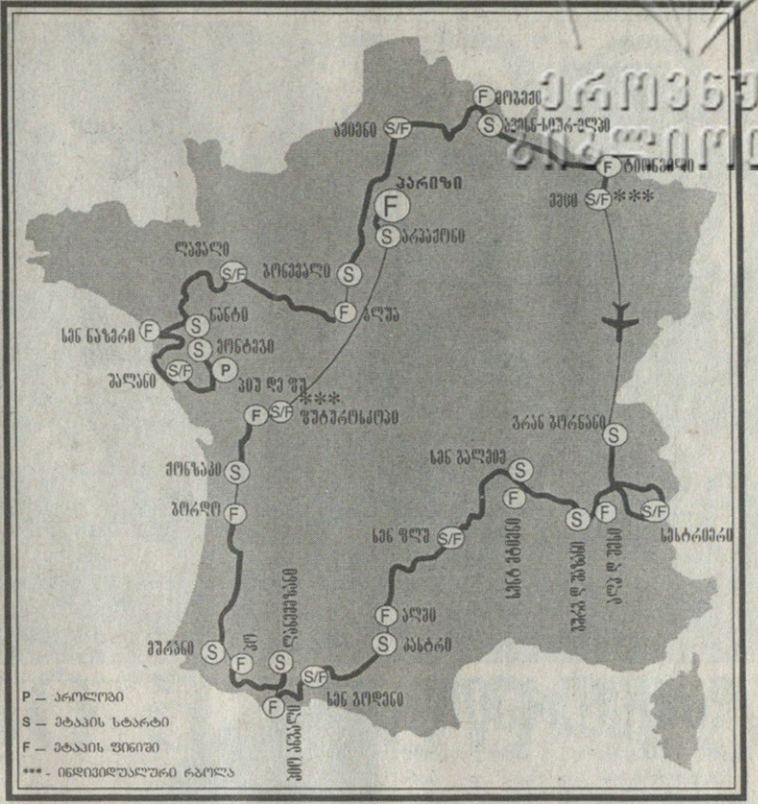
თუმცა, მათი დიდი მცდელობის მიუხედავად, ჩქაროსნულმა პელოტონმა მაინც შეძლო მათი ჩაყვანა და ეტაპის გამარჯვებულს მასიურმა სპინტმა გაარკვია. თავიდან ისე ჩანდა, თითქოს ზაბელს უნდა მოეგო, მაგრამ ფინიშისა და შირეის დახმარებით ჩიპოლინიმ გერმანელს დაბადების დღე ჩაუწარა.

ჩემი დღეობა იყო და ძალიანაც მინდოდა, საკუთარი თავისთვის საჩუქარი მეძლევა, მაგრამ მართლმ არ მომცა ამის საშუალება. ვწუხვარ საკუთარი თავის და განსაკუთრებით თანაგუნდელების გამო. მათ ძალიან ბევრი გაიღეს ჩემი გამარჯვებისთვის, თუმცა ამაოდ. „ტურის“ დაწყების შემდეგ მეტოქეთა უმრავლესობას ვგადავიწყებ, მაგრამ ბოლო მომენტში ვიღაც მაინც ახერხებს ჩემს გადასწრებას. ორჯერ მე-

ორე ადგილი დავიკავე, ერთხელ — მესამე და ერთხელაც — მეოთხე. იმედია, პირველობასაც მოვესწრები“ — სინანულით, მაგრამ ოპტიმისტურად საუბრობდა „ტელეკომის“ ლიდერი ერიკ ზაბელი.

გაიოზ თალაგვაძე

მეოთხე ეტაპი	
ლავალი — ბლუა, 194,5 კმ	
1 მარიო ჩიპოლინი (იტალია, საეკო) — 3 სთ 51 წთ 45 წმ	
2 ერიკ ზაბელი (გერმანია, ტელეკომი)	
3 სტივარტ ოგრედი (ავსტრალია, კრედი აგრიკოლი)	
4 ტომ სტეველსი (ბელგია, მაპეი)	
5 იან კირსიპუ (ესტონეთი, კაზინო)	
6 ნიკოლა მინალი (იტალია, კანტინა ტოლო)	
7 კრისტოფ კაპელი (საფრანგეთი, ბიგ მატი)	
8 დამიენ ნაზონი (საფრანგეთი, ფრანსენ დე ფო)	
9 ჯორჯ ჰინგუბი (აშშ, პოსტალი)	
10 ჯეი სეფტი (ავსტრალია, ბიგ მატი) — ყველას იგივე დრო	
საერთო ჩათვლა	
1 იან კირსიპუ — 17 სთ 10 წთ 40 წმ	
2 სტივარტ ოგრედი — +16 წმ	
3 ტომ სტეველსი — +21	
4 ლანს არმსტრონგი (აშშ, პოსტალი) — +24	
5 ერიკ ზაბელი — +32	
6 აბრაამ ოლანო (ესპანეთი, ონსე) — +35	
7 ჯორჯ ჰინგუბი — +38	
8 კრისტოფ მორო (საფრანგეთი, ფესტინა) — +39	
9 მარიო ჩიპოლინი — +44	
10 ალექსანდრ ვინოკუროვი (ყაზახეთი, კაზინო) — +45	

სტატიონები ველომობლობა და ისტორია მეოთხე ეტაპი. ლავალი — ბლუა

ბლუას საფრანგეთში ხელოვნებისა და ისტორიის ქალაქი უწოდებენ. ეს ძირითადად ფრანგთა მეფეების, ლუი XII-ის (1462-1515) და ფრანსუა I-ის (1494-1547) დამსახურებაა. პირველი სწორედ ბლუაში დაიბადა და 1498 წელს მეფედ კურთხევის შემდეგ თავისი რეზიდენცია იქ გადაიტანა. მისი გარდაცვალების შემდეგ ფრანსუა I-ს სხვა ნავსაყუდელის ძებნა არც კი უფიქრია და სამეფო კარი თავისი არქიტექტორებით, მხატვრებითა თუ მწერლებით კიდევ 32 წელს დარჩა ბლუაში. ქალაქის მთავარი ღირსშესანიშნაობა „ბლუას ციხე“, რომელიც ფრანგული კულტურის უდიდეს ძეგლად ითვლება, ჯერ კიდევ მე-13 საუკუნეშია აგებული. იგი ჯერ რენესანსის დროს, მერე კი მე-17 საუკუნეში განახლდა ცნობილი არქიტექტორის ფრანსუა მანსარის მიერ. 1840 წელს „ბლუას ციხე“ დიდი ფრანგი მწერლის პროსპერ მერიმეს ინიციატივით „ისტორიულ ძეგლად“ გამოცხადდა და სახელმწიფოს მზრუნველობის ქვეშ გადავიდა.

ფრანსუა ლეჟანდარი

მს „ტური“ ისტორიის შემორჩა, როგორც ერთ-ერთი ყველაზე საინტერესო და ეს უდიდესი მბრბოლის, ფრანსუა ფაბერის გამო. 22 წლის ფაბერმა უსაშინლეს მეთეორიოლოგიურ პირობებში საოცარი გამარჯვებები მოიპოვა.

წარმოშობით ლუქსემბურგელსა და სხვადასხვა პორტებში დოკერად ნამუშევარ ფაბერს თანამედროვენი „კოლომბის კეთილ გოლიათს“ უწოდებდნენ. ზრდილმა, დიდი ძალისა და მადის პატრონმა ფრანსუამ თავისი პირველი „ტური“ (1907წ) მეშვიდე ადგილზე დაამთავრა, 1908 წელს კი ოთხი ეტაპი მოიგო და საერთო ჩათვლაში მხოლოდ პეტი ბრეტონს ჩამორჩა.

1909 კი მისი ტრიუმფის წელი იყო. შეჯიბრების პირველ ეტაპზე რუბენი იგი საფინიში სპინტში დამარცხდა თანაგუნდელ ვან პოვარტთან. ამის მერე კი ამინდი გაფუჭდა. 7-დან 13 იელისამდე ტურნირის წვიმა, თოვლი, ყინვა, ქარი და ტალახი სდევდა თან და 50 ველოსიპედისტმა საერთოდ უარი თქვა „ტურში“ ასპარეზობაზე.

გააკვებულ ბუნებასთან ჭიდილი თითქოს უფრო სიამოვნებდა, ვიდრე დარში რბოლა. რუბენან მეცამდე (398 კმ) წვიმასა და სიცივეში, პელოტონს მოწყვეტილმა ფაბერმა, 200 კილომეტრი (!) იქროლა და მის დასახვედრად მისული დედის თვალწინ პირველმა გადაკეთა ფინიშის ხაზი. ბელფორში მესამე ეტაპის ბოლოს საერთო ჩათვლაში მეორე ადგილზე მყოფი გარიგე მასთან უკვე 33 წუთს (!) აგებდა — „გლადიატორმა“ ხომ აღზასის მიტეშიც გაიმარჯვა. ეტაპის მთავარ უღელტეხილზე მხოლოდ +4 იყო პაერის ტემპერატურა და სპორტსმენებს უკვე ტრადიციად ქვეული ცივი წვიმა ასველებდათ.

მეორე დღეს, უფრო სწორად, დამის ორ საათზე, 3000 ადამიანი დაესწრო მეოთხე ეტაპის სტარტს. ჭაობები, გზებზე ლამის მუხლამდე ტალახი, ველოსიპედის ჯაჭვის გაფუჭება — ფაბერი ვერაფერმა შეაჩერა. ლიონამდე უკანასკნელი 62 კილომეტრი მან კვლავ მარტოობაში გაატარა და მის სანახავად თავმოყრილი 20000 ლიონელიც ოვაციით შეხვდა. ყველა აღტაცებული იყო კაცით, რომელსაც გარიგემ „ფენომენი“ უწოდა, ვისზეც მენეჯერმა ბოჟემ თქვა, თითქოს ციდან დმერთი ჩამოვიდა ველოსიპედზე შესაჯდომად.

ლიონიდან გრენობლამდე „ფენომენი“ ორჯერ წაიქცა საშინელ ქარში და ცხენმაც ტყუმა წიხლით მისი „ბელაური“ საკმაოდ დაზიანდა, მაგრამ „პროტის“ უღელტეხილის 21 კილომეტრის გავლას მან საათზე ოდნავ მეტი დრო მოაწოდდა და კვლავ გაიმარჯვა. მეცი, ბელფორი, ლიონი, გრენობლი — ზღი-ზღედ მოგებული ოთხი ეტაპით იგი 1906 წლის ჩემპიონ რენე პოტიეს გაუტოლდა. მაგრამ ეს კიდევ არ იყო დასასრული.

მეტოქეებთან შედარებით იგი მიუბსა და გზის სხვა სინილეებს ძალიან იოლად ძლედა. მუდმივად მოლიმარმა, მორცხვმა და ზრდილობიანმა „კოლიათმა“ გრენობლიდან ნიცამდე „ლაფრეის“, „ბეიარის“ და „ვერჟონის“ აღმართები იოლად დაძლია და 346-კილომეტრიანი გზა კვლავ პირველმა გალია. ნახევარი „ტურის“ შემდეგ ფაბერი უკვე ჩემპიონი იყო და პარიზამდე მშვიდად იარა. ერთადერთი, ბორღოში ვერ შეიკავა თავი და დედას ეტაპის გამარჯვებული-სთვის განკუთვნილი თაიგული გაუგზავნა. დანარჩენ დროს კი თავისი გუნდის, „ალსიონის“ წევრებს ღიდსულოვნად ეხმარებოდა წარმატების მიღწევაში.

შეხვედრა ნარსულთან

1930 წლიდან მოყოლებული 60-იანი წლების ბოლომდე „ტურ დე ფრანსი“ დღევანდლობისგან განსხვავდებოდა. საქმე ისაა, რომ იმ პერიოდში ველომობლობები ეროვნულ ნაკრებებში იყვნენ გაერთიანებული და ყველაზანორ ხარჯებს ორგანიზატორები ფარავდნენ და არა გუნდების სპონსორები. რამდენიმე წელია, არსებობს იდეა, რომ ველოსპორტის უმთავრეს შეჯიბრებში ეროვნული ნაკრებების ინსტიტუტი დააბრუნონ, რადგან ამის საშუალებით დოპინგთან ბრძოლა უფრო გააადვილდება. წინ გადაგებული ნაბიჯი იქნება ეს თუ წარსულში დაბრუნება, ამაზე დავა დაუსრულებლად შეიძლება. ველოსპორტში მოსაქმეთა უმეტესობა, ამ იდეას „უტოპიურს“, ანდა უკეთეს შემთხვევაში „მწელად განხორციელებადს“ ემახის და ამის მიზეზად ეკონომიკური ფაქტორები მოჰყავთ. მართლაც არაა, რადგან ამ შემთხვევაში სპონსორები ველომობლობის დიდ თანხებს აღარ გადაუხდიან (თუ საერთოდ არ შეუწყვიტეს დაფინანსება). მათი უმრავლესობაც უარს იტყვის ამ შეჯიბრების მონაწილეობაზე, რითაც „ტურის“ პრესტიჟი გვარაინად დაეცემა.

ლანის თქმით, თუ დარღვევები, ისეთები როგორც შარშან იყო, კვლავ განმეორდება, ტურნირის ორგანიზატორები ამ იდეას მთელი სერიოზულობით განიხილავენ.

აქვე გააცნობთ ზოგიერთ ველოავტორიტეტის აზრს:

სირილ გიმარი („ტურის“ ყოფილი დირექტორი) — რა თქმა უნდა, ეროვნული ნაკრებების დაბრუნება შესაძლებელია, მაგრამ მწელად შესასრულებელია. ეს, ველოსპორტის ეროვნულ ფედერაციებს მეტ უფლებამოსილებას მისცემს და ამდენი კონფლიქტური სიტუაციებიც აღარ შეიქმნება. ჩემი აზრით, მთავარი ხელის შემშლელი სპონსორები იქნებიან. იდეის ხორცშესხმა მხოლოდ მაშინ მოხერხდება, თუ სპონსორები დროებით იმ მოგებებზე უარს იტყვიან, რასაც „ტურის“ საშუალებით რეკლამისგან იღებენ.

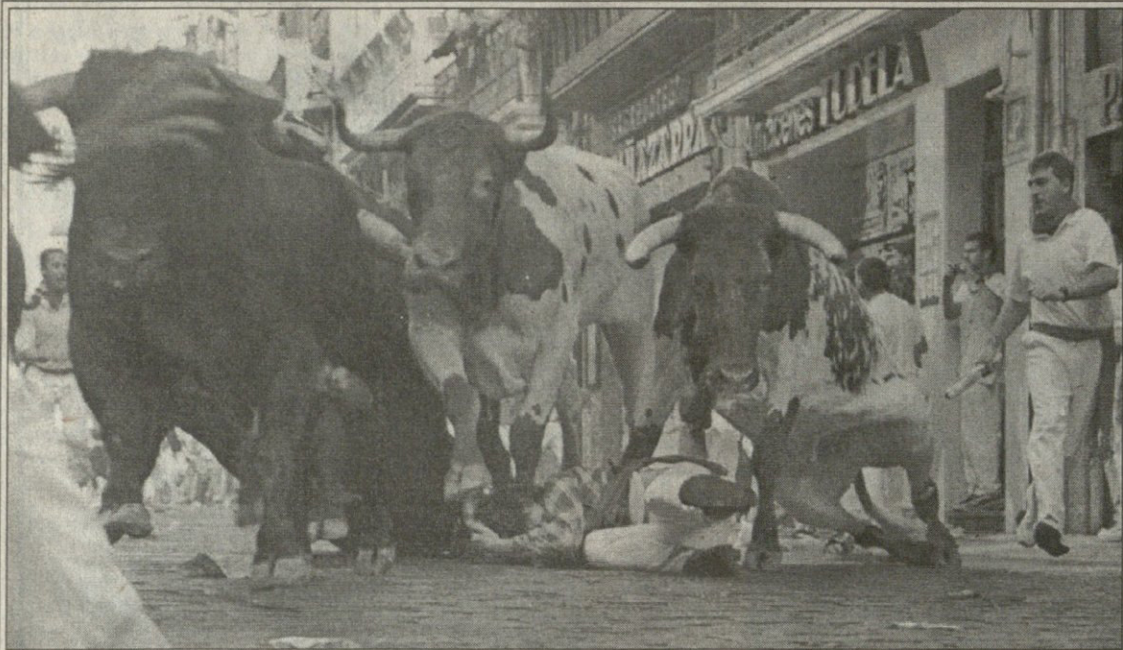
ბერნარ ინო („ტურ დე ფრანსის“ ხუთგზის გამარჯვებული) — თუ მრბოლები დოპინგთან დაკავშირებულ თადლითობას გააგრძელებენ, მთლიანად ველოსპორტი და არა მარტო „ტური“, იშულებული გახდება, ეროვნული ნაკრებები აღორძინოს. სპონსორებს რეკლამა აინტერესებთ და არა ანტირეკლამა და ისინიც უარს იტყვიან, მომავალშიც ფული წყალში გადაყარონ.

ლორან ფინიონი („ტურის“ გამარჯვებული „ველოსპორტის“ კონსულტანტი) — „ტურ დე ფრანსი“ ეროვნული გუნდების მონაწილეობის კატეგორიული წინააღმდეგი ვარ. ველოსპორტი არაა ეროვნული ნაკრებებისთვის შესაფერისი სპორტის სახეობა. ამისთვის წელიწადში ერთხელ მსოფლიოს ჩემპიონატი იმართება და ეს საესებით საკმარისია, „ტურზე“ კი ამის ცდაც კი არ შეიძლება. დააკვირდით რიშარ ვირანესა და სხვა ფრანგ მბრბოლებს შორის არსებულ პრობლემებს. როგორ ვინდათ მათ ვირანეს დახმარება და მისი „გრეგარობა“ მოთხოვო? ეს არარეალურია.

სტივან ჟაველე („ბიგ მატის“ სპორტული დირექტორი) — ეს უტოპიაა. ამაზე ისე ლაპარაკობენ, როგორც დოპინგის წინააღმდეგ ბრძოლის საუკეთესო გამოსავალზე, არადა, რამდენიმე წლის წინ ტომ სიმფსონი ეროვნული ნაკრების ფორმაში გამოწყობილი დაიღუპა რბოლისას დოპინგით. თანაც, ვფიქრობ, სპორსორებიც არ აიტაცებენ ამ იდეას.

ერთი სიტყვით, ამ სადავო საკითხზე დიდი სჯა-ბაასია ველოსპორტის სამყაროში, თუმცა მწელი წარმოსადგენია, „წარსულში დაბრუნების“ მომხრეებსა გაიმარჯვონ.

ნანა ზატაკიშვილი

დაპიჭირაბო

ბაბლონაში განთქმული „ფიესტა დე სან ფერმინი“ დაიწყო. შვიდი დღის მანძილზე ბაბლონას ქუჩებში ხარები იქროლებენ, თავზებელაღებული ბიჭები კი წინ დაუდგებიან. გუშინ, გააფებულმა ხარმა ერთი თავზებელაღებული ლამის შეინირა რაც შეეხება ცაში მფრინავ ჯველს, ის ერთი მთვრალი ტურისტია, რომელიც ბაბლონას კოშკზე აფოფებულა და დაუძახია, დამიჭირეთო. დაუჭერიათ კიდეც. ასეა, ბაბლონაში თავგამებების კვირეული ჩამოდგა.

REUTERS ბაბლონადან

ავსტრია
II ტური
ლუსბანუ 1:1 ლინცერი
0:1 დადი (11), 1:1 სტანისავლიევიჩი (89)
რაპიდი 2:0 ზრეპანცი
1:0 ვაგნერი (14), 2:0 სავიჩევიჩი (86)
რიდი 0:1 ბრაცერი
0:1 რადოვიჩი (21)
შტურმი 0:1 ტიროლი
0:1 გილვეიჩი (43)

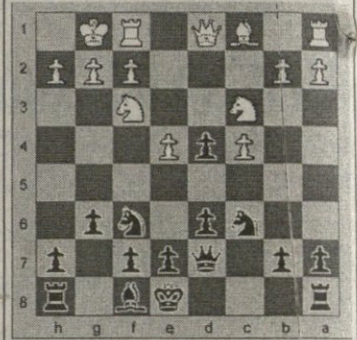
უგვიცარია
I ტური
დელეგონი 1:3 სარვატი
0:1 პეტროვი (14), 1:1 ნაბიანა (29), 1:2, 1:3 პეტროვი (46, 62)
ბრასკოვარი 1:1 ლოხანა
0:1 შაპგელდანი (53), 1:1 კაბანასი (89)
ლუბანო 1:1 ბაზელი
1:0 კროციერი (12), 1:1 მანინი (89)
ქსამასი 1:1 აბრასუ
1:0 ნდიაე (43), 1:1 ალექსანდროვი (62)
სტ.გალენი 2:0 ლუციერი
1:0 ფაირო (74), 2:0 ამოა (89)
ივრილონი 1:1 ციურიხი
1:0 ლიმა (35), 1:1 რენფერი (67)

ნორვეგია
გალაღებული მატჩები
ვალენბა 1:3 ტროსო
ლილესტრიომი 6:2 კონგსვინგარი
სტაბაი 2:1 სტრომგოლსატი
ვიკინგი 4:1 გოლდო
რუსენგოტი 2:3 ბრანი

დებოუტი პრაქტიკულად დასრულდა და ცენტრში პირველი დღი შეტაკება დაიწყო, რასაც დაფაზე ფიგურების გვარიანი შეხლეუბა უნდა მოჰყვეს.

1	e2-e4	c7-c5
2	მგ1-f3	d7-d6
3	კf1-b5+	კc8-d7
4	კb5:d7+	ლd8:d7
5	c2-c4	მხ8-c6
6	მხ1-c3	მგ8-f6
7	O-O	გ7-გ6
8	d2-d4	c5:d4

უვილი მამას ამხნევებს

„ტურ დე ფრანსი“ გრძელდება: ნანტიდან ლავალამდე გაჭრილ მარშრუტზე „ტელეკომის“ ერიკ ზაბელს შვილი რიკი აცილებს. მსოფლიოს ყველაზე აქტიური მრბოლი შვილს უცინის, ეტყობა, რიკს კარგი ფეხი აქვს.

REUTERS ნანტიდან

ქალები ფინალს ელიან

ქალთა ფეხბურთის პეღე, კრუფი და გერდ მიულერი ამერიეელი მეგოლე მია ჰეში, მსოფლიოს ჩემპიონატის ფინალისთვის ეშხადება. ვარჯიშზე კუნთდაჭიმულ მიას შწვრთნელი სიუ ჰემონდი უვლის და სწორიცაა. ახლა მიას ცივი ნიაფიც არ უნდა მიეკარონ — ათ ივლისს ხომ მსოფლიოს ჩემპიონატის ფინალია და მიაც ჩინელთა წინააღმდეგ უნდა გაუძღვოს გუნდს. ქალთა ფეხბურთის პეტერ შმახელი და მიშელ პრიუდომი ბრაიანა სქარი კი ნორჩ ფეხბურთელ გოგონებს ურიგებს ავტოგრაფებს. წინ მია, უკან ბრაიანა და შტატების ნაკრებიც მოგებული დარჩება.

REUTERS ნანტიდან

ბურუსი და ფეხბურთი

ახლა ხომ სამხრეთ ნახევარსფეროში ზამთარია. იქაური ზამთარი ცოტა უცნაური რამ არის, თუმცა მაინც ზამთარი ჰქვია. ეს ლირეკული ფოტოებიც ფეხბურთისა და პარაფეხბურთის ზამთრის დამთხვევამ შვა. ბრაზილია — ჩილეს მატჩის დროს ჩამოწოლილმა ბურუსმა ფოტორეპორტიორებს სევდიან თემებზე წამუშაგების საშუალება მისცა.

REUTERS ესტადიდან

სარგბიელი
საორტული გაზეტი
გამოიცემა 1990 წლის
28 დეკემბრიდან
გამოდის სამშაბათს,
ოთხშაბათს, ხუთშაბათს,
პარასკევს და შაბათს

მთავარი რედაქტორი ზურაბ ჟომცხვარია
დირექტორი ბიორგი ოქრომჭაღლიძე
რედაქტორი თამაზ მიგრიაული
მთავარი რედაქტორის მოადგილეები ილია ბაბუნაშვილი
ავთანდილ გურასაშვილი
ფეხბურთის რედაქციის რედაქტორი მასტანბ ბზიკაძე
ინფორმაციის რედაქციის რედაქტორი სოსო კოტორაძე
ტექნიკური რედაქტორი გურამ ხელაშვილი
კალათბურთის განყოფილების გამგე მირანა რატიშვილი
ფეხბურთის რედაქცია. ქართული განყოფილება კონსტანტინე
გოგიშვილი, სოლომონ გულისაშვილი, გიორგი ვაშაძე, კობა
ინასარიძე, მამუკა კვანტალიანი, პაატა კვანტალიანი, ზვირა სანიკიძე

უცხოური განყოფილება ლაშა გოდუაძე, დავით კოვიციძე, ვანო
ოქროპირიძე, ონისე შინჯიკაშვილი; ინფორმაციის რედაქცია ირა-
კლი თავაძე, გაიოზ თალაკვაძე, პაატა თოთაძე, ლევან კელაურაძე,
ავთანდილ სვანიძე; კალათბურთის განყოფილება ვიო ახვლე-
დიანი, გიორგი ბიკაშვილი, კორესპონდენტი ქუთაისში იუსა
კაციტაძე ფოტორეპორტიორები გურამ დოლენჯაშვილი, ბადრი
კეთილაძე სტილისტები მია აბზიანიძე, ნათელა გიორგობიანი,
ლალი გოზალიშვილი კომპიუტერული ცენტრი ელენე გელუტა-
შვილი, სვეტა დევაძე, კახა თალაკვაძე, ტრისტან კახურაშვილი,
ნინო კედელაშვილი, დავით ნადირაშვილი, მარიკა ტაბიძე, თენგიზ
ფოფხაძე, თამარ შილაშვილი, გიორგი ხარატიშვილი, ბელა
ხატიაშვილი გამომშვები ზურაბ ინაშვილი

რედაქციის მისამართი:
თბილისი,
ალექსანდრე ჟაზგაპის
გამზირი 42, II კორპუსი,
IV სართული.
საფოსტო მისამართი:
თბილისი — 79,
საფოსტო ყუთი 208.
ტელეფონი: 39 48 29